

วิทยานิพนธ์

การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

INNOVATIVE MANAGEMENT IN THE DIGITAL AGE AFFECTING SAFE SCHOOL
OPERATIONS UNDER TRAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

ธีรศักดิ์ พันธุมาศ

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

พ.ศ. 2568

วิทยานิพนธ์

การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

INNOVATIVE MANAGEMENT IN THE DIGITAL AGE AFFECTING SAFE SCHOOL
OPERATIONS UNDER TRAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

ธีรศักดิ์ พันธุมาศ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
พ.ศ. 2568

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

เรื่อง

การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
Innovative Management in the Digital Age Affecting Safe School Operations
Under Trat Primary Educational Service Area Office
ธีรศักดิ์ พันธุมาศ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานสอบวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวนคิด มะเสนะ)

..... ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิภา สมบูรณ์)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(อาจารย์ ดร.เรงวิชญ์ นิลโคตร)

..... กรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(อาจารย์ ดร.วิวุฒิ บุญลอย)

ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

วันที่ 8 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2568

ธีรศักดิ์ พันธุมาศ. (2568). การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษา
ปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิกุล สมบูรณ์, ประด.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล
2) ศึกษากระบวนการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหาร
เชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลกับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย และ 4) สร้างสมการพยากรณ์
การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย เป็นการวิจัย
เชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา
2567 จำนวน 291 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกน โดยใช้การสุ่ม
แบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนตามศูนย์เครือข่ายของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม
มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถาม
การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 และตอนที่ 2 แบบสอบถาม
การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 ความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่า 0.96
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ
เพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.52) ประกอบด้วย การสร้างความคิดสร้างสรรค์ วิสัยทัศน์และกลยุทธ์
การประเมินคุณค่า และการนำไปปฏิบัติ 2) การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย โดยรวมและรายด้าน
อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.35$, S.D. = 0.53) ประกอบด้วย การเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย
การส่งเสริมสุขภาพอนามัย และการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน 3) การบริหารเชิงนวัตกรรม
ยุคดิจิทัลกับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอยู่ในระดับปานกลาง
 $r_{xy} = 0.53$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) การพยากรณ์การบริหารเชิงนวัตกรรม
ยุคดิจิทัล คือ การนำไปปฏิบัติ ด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีอำนาจการพยากรณ์ได้ร้อยละ 28.90 สมการพยากรณ์ใน
รูปแบบคะแนนดิบ $\hat{Y} = 2.07 + 0.32 (X_2) + 0.20 (X_1)$ และสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนน
มาตรฐาน $\hat{Z}_Y = 0.35 (Z_2) + 0.21 (Z_1)$

คำสำคัญ : การบริหารเชิงนวัตกรรม, ยุคดิจิทัล, สถานศึกษาปลอดภัย

Teerasak Phanthumat. (2025). **Innovative Management in the Digital Age Affecting Safe School Operations Under Trat Primary Educational Service Area Office**. Thesis M.Ed. (Educational Administration). Chanthaburi : Rambhai Barni Rajabhat University. Principal Thesis Advisor : Assistant Professor Dr.Lita Somboon, Ph.D.

Abstract

The objectives of this research were to: 1) examine the level of innovative management in the digital age, 2) assess the level safe school operations, 3) investigate the relationship between the innovative management in the digital age and safe school operations, and 4) develop forecast equations of innovative management in the digital age affecting safe school operations. This study employed a quantitative research design. The sample consisted of 291 school teachers under Trat Primary Educational Service Area Office in the academic year 2024, and was determined by the Krejcie and Morgan's table. Stratified random sampling was applied, with school network centers serving as strata. The research instrument was a questionnaire divided into two parts: 1) a questionnaire on the level of innovative management in the digital age, with a reliability coefficient of 0.95, and 2) a questionnaire on the level of safe schools operations, with a reliability coefficient of 0.94. The overall reliability of the instrument is 0.96. The statistical used for data analysis included: mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

The results indicated that: 1) the level of innovative management in the digital age, both overall and in aspect such as creativity, vision and strategy, value assessment, and implementation was high ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.52); 2) the level of safe school operations, both overall and in aspects such as safety culture promotion, health and hygiene promotion, and work environment improvement, were very high ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.53); 3) the relationship between innovative management in the digital age and safe school operations was moderately positive ($r_{xy} = 0.53$), which was statistically significant at the .01, and 4) stepwise regression analysis showed that implementation, vision, and strategy significantly predicted safe school operations at the .05 level, explaining 28.90% of the variance. Finally, the forecast equation in raw score format was:

$\hat{Y} = 2.07 + 0.32 (X_2) + 0.20 (X_1)$, and the forecast equation in the form of a standardized score was: $\hat{Z}_y = 0.35 (Z_2) + 0.21 (Z_1)$.

Keywords: Innovative Management, Digital Age, Safe School Operations

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือจากผู้ที่ให้คำแนะนำอย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิภา สมบูรณ์ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.เรณูวิชญ์ นิลโคตร กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางในการศึกษาค้นคว้า ติดตามตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ตลอดเวลา รวมถึงคณาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีทุกท่าน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวนคิด มะเสนาะ ประธานการสอบวิทยานิพนธ์ และ อาจารย์ ดร.วิญญู บุญลอย กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบแนะนำแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ อาจารย์ ดร.นิภาวรรณ เจริญลักษณ์ อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาการจัดการชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จังหวัดราชบุรี อาจารย์ ดร.ณัฐกา สงวนวงษ์ อาจารย์สาขาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี นางสาวรุ่งอรุณ สังวาล ศึกษาพิเศษ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด นายวิระพันธ์ เขียวเงิน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดห้วยน้ำขาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด และนางสาวฐิตินันท์ อภิบาล ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดอ่าวใหญ่ ตลอดจนขอขอบพระคุณครูในสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี รวมถึงบุคคลอื่น ๆ ที่ได้ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

คุณประโยชน์อันใดที่เกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดามารดาของผู้วิจัยที่ได้ให้กำลังใจและสนับสนุนมาโดยตลอด อีกทั้งบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และประสบการณ์ที่ดีให้แก่ผู้วิจัย

ธีรศักดิ์ พันธุมาศ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(2)
กิตติกรรมประกาศ.....	(3)
สารบัญ.....	(4)
สารบัญตาราง.....	(7)
สารบัญภาพ.....	(8)
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 สมมุติฐานในการวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตในการวิจัย.....	4
1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
1.7 ประโยชน์ของการวิจัย.....	8
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 บริบทจังหวัดตราด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.....	9
2.1.1 บริบทจังหวัดตราด.....	9
2.2.2 บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.....	15
2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล.....	22
2.2.1 ความหมายของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล.....	22
2.2.2 ความสำคัญของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล.....	26
2.2.3 หลักการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล.....	28
2.2.4 องค์ประกอบการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล.....	38
2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย.....	48
2.3.1 ความหมายของสถานศึกษาปลอดภัย.....	48
2.3.2 ความสำคัญของสถานศึกษาปลอดภัย.....	50
2.3.3 นโยบายการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย.....	51
2.3.4 องค์ประกอบของการดำเนินการสถานศึกษาปลอดภัย.....	57

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	64
2.5.1 งานวิจัยต่างประเทศ.....	64
2.5.2 งานวิจัยในประเทศ.....	69
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	86
3.1 การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	86
3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	87
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	90
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	90
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	91
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	93
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	93
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	94
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	94
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	107
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	107
5.2 วิธีดำเนินการวิจัย.....	107
5.3 สรุปผลการวิจัย.....	110
5.4 อภิปรายผล.....	111
5.5 ข้อเสนอแนะ.....	117
บรรณานุกรม.....	119
ภาคผนวก.....	135
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัย.....	137
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย.....	138
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	153
ภาคผนวก ง ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม.....	160
ภาคผนวก จ ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	178
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	183

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แผนเชื่อมโยงนโยบายการศึกษาในทุกระดับ.....	18
2.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล.....	42
2.3 การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษา.....	75
3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามศูนย์เครือข่ายสถานศึกษา.....	87
3.2 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.....	170
3.3 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.....	174
3.4 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหาร เชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.....	176
3.5 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงาน สถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.....	178
4.1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล ในภาพรวมและรายด้าน.....	94
4.2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล ด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ จำแนกตามรายข้อ.....	95
4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล ด้านการนำไปปฏิบัติ จำแนกตามรายข้อ.....	96
4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์ จำแนกตามรายข้อ.....	97
4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล ด้านการประเมินคุณค่า จำแนกตามรายข้อ.....	98
4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยในภาพรวม และรายด้าน.....	99
4.7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรม ความปลอดภัย จำแนกตามรายข้อ.....	100
4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการส่งเสริมสุขภาพ อนามัย จำแนกตามรายข้อ.....	101

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.9	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อม ในการทำงาน จำแนกตามรายชื่อ.....
4.10	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล กับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาตราด.....
4.11	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลกับ การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาตราด.....
4.12	การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของการบริหารเชิงนวัตกรรมที่ใช้พยากรณ์การดำเนินงาน สถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.....

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2.1 แผนที่ตั้งจังหวัดตราด.....	12
2.2 รูปแบบ “1 กลยุทธ์ 4 มิติ 8 นโยบาย” โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA.....	17
2.3 รูปแบบขับเคลื่อนนโยบาย “เด็กตราด เรียนดี มีความสุข”.....	21
2.4 ขั้นตอนการยอมรับนวัตกรรม.....	33
2.5 แบบจำลองทฤษฎี TAM (Technology acceptance model).....	34
2.6 แบบจำลองทฤษฎี TAM2 (Technology acceptance model 2).....	35
2.7 แบบจำลองทฤษฎี TAM3 (Technology Acceptance Model 3).....	36

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การศึกษาไทยจำเป็นต้องปรับตัวให้เท่าทันกับบริบทโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขับเคลื่อนการบริหารจัดการด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน รวมถึงยกระดับประสิทธิภาพของระบบการศึกษา ทั้งนี้องค์การความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจได้เน้นย้ำถึงความจำเป็นของการนำนวัตกรรมทางการศึกษาไปใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียนและนโยบายการศึกษา เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของศตวรรษที่ 21 (องค์กรเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ, 2565 : ออนไลน์) นอกจากนี้ เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยให้เกิดความยืดหยุ่นต่อการเรียนรู้ ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้แบบเฉพาะบุคคล (personalized learning) และการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในโลกอนาคต ได้แก่ ความคิดเชิงวิพากษ์ การแก้ปัญหา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (ศรัณย์ จุลวงษ์, 2568 : ออนไลน์) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม วางหลักการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านวิชาการ ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และคุณธรรม เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณค่า (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 6) ด้วยการกระจายอำนาจการบริหารไปยังเขตพื้นที่และสถานศึกษาโดยแบ่งการบริหารงานแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ วิชาการ งบประมาณ บุคคล และทั่วไป ขณะที่กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่กำหนดนโยบาย มาตรฐาน ติดตาม และสนับสนุนทรัพยากร (หยัด ขจรเกียรติผดุง, 2563 : 257) สถานศึกษาจำเป็นต้องปรับตัว ด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและการเรียนรู้เชิงลึกมาใช้ในการบริหาร เพื่อยกระดับคุณภาพและเตรียมผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21 ช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และแรงจูงใจ (สุวิชัย มงคลธง, 2566 : 99) รวมถึงแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการศึกษาไทยให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก เน้นการผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และการสร้างนวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 : 25) การบริหารเชิงนวัตกรรมจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และยกระดับระบบการศึกษา (จารุ โสภาคะยัง และสุกัญญา สุदारาร์ตัน, 2566 : 29) โดยผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการนำแนวคิดและเทคโนโลยีใหม่มาประยุกต์ใช้ (Chamchoy, 2013 : 117) เทคโนโลยีส่งผลให้เกิดนวัตกรรมในด้านการเรียนการสอนและการบริหาร ช่วยให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและเป้าหมายองค์กร (ราชวิกรม อาทิตย เจริญรัชต์ภาคย์ และวราภรณ์ เจริญรัชต์ภาคย์, 2565 : 1730) นอกจากนี้ สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (2562 : 8) อธิบายนวัตกรรม คือการใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์

นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเพื่อก่อให้เกิดคุณค่า รวมถึงสิ่งที่เกิดขึ้นจากความสามารถในการใช้ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะ และประสบการณ์ทางเทคโนโลยี การพัฒนา กระบวนการ และบริการใหม่ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการและประสิทธิผลขององค์กรขึ้นอยู่กับความสามารถของการบริหาร ในการเรียนรู้ถึงสถานการณ์ แนวคิด เทคนิคการดำเนินงาน และเทคโนโลยีต่าง ๆ แนวคิดดังกล่าว สอดคล้องกับเมลิสา มหาพล และกมลพร กัลยาณมิตร (2564 : 289) การบริหารที่ผสมผสานนวัตกรรม มีบทบาทสำคัญในการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อสร้าง ประโยชน์สูงสุดให้กับองค์กร กล่าวโดยสรุป การบริหารการศึกษายุคใหม่ต้องอาศัยนวัตกรรมเป็น เครื่องมือสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน บุคลากร และองค์กร ให้สามารถปรับตัวและเติบโตได้อย่างยั่งยืน ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์เป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 โดยมีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคนในทุกมิติและทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยเน้นให้คนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561 : ออนไลน์) ในส่วนของยุทธศาสตร์ที่ 5 มุ่งเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ครอบคลุมทั้งกาย ใจ สติปัญญา และสังคม โดยมีการดำเนินการ หลากหลายด้าน ได้แก่ การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคาม สุขภาวะ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาวะที่ดี การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย และการส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่ ในขณะเดียวกันแผนการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ 1 เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของ สังคมและประเทศชาติ โดยมีเป้าหมายเสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตของคนทุกช่วงวัยจากภัยคุกคาม ใหม่ๆ เช่น อาชญากรรม ความรุนแรง ยาเสพติด และภัยจากไซเบอร์ (สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา, 2560 : 25) การดำเนินการในปี พ.ศ. 2567 กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบาย "เรียนดี มีความสุข" โดยมุ่งให้โรงเรียนเป็นสถานที่ปลอดภัยสำหรับนักเรียนทุกคน ทั้งทางกายและทาง จิตใจ โดยการป้องกันความรุนแรง การคุกคาม และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่ดี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2567 : ออนไลน์) อีกทั้ง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ประกาศนโยบายและจุดเน้นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567-2568 โดยให้ความสำคัญกับการสร้าง ความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยเน้นการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษาให้ปลอดภัยและ เอื้อต่อการเรียนรู้ พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายดูแลความปลอดภัยและส่งเสริมภูมิคุ้มกันผู้เรียน ครู และ บุคลากรทางการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2567 : ออนไลน์) รวมถึง มุ่งเน้นการบริหารจัดการตามมาตรฐาน 3 ป ได้แก่ ป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปราม เพื่อเพิ่มความ ปลอดภัยและป้องกันเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์จากเกิดขึ้น โดยการบริหารจัดการมีเป้าหมาย ในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนและบุคลากรทาง

การศึกษาทั้งในด้านการเรียนรู้และการสร้างสุขภาวะที่ดี (ทัศนวรรณ พรหมโคตร และกิจพิณัฐ อุสาโห, 2566 : 531)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดดูแลการศึกษาในจังหวัดตราด มีโรงเรียน 101 แห่ง และนักเรียน 19,906 คน พบปัญหาความเสี่ยงด้านอุบัติเหตุ การทำร้ายร่างกาย สารเสพติด และภัยพิบัติในพื้นที่ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เหตุภัยที่เกิดขึ้นกับนักเรียน 5 อันดับสูงสุด ได้แก่ การตรวจพบสารเสพติด 37 ราย ทะเลาะวิวาท 26 ราย ถูกทำร้ายร่างกาย 17 ราย ถูกกลั่นแกล้ง (Bullying) 8 ราย และถูกล่วงละเมิดทางเพศ 2 ราย รวม 90 ราย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด, 2567 : ออนไลน์) ปัญหาหลักเกิดจากการที่พื้นที่ติดกับชายแดนกัมพูชาและชายฝั่งทะเล ซึ่งอาชีพหลักในพื้นที่คือการทำสวนทุเรียน ยางพารา และการประมง อาชีพเหล่านี้ไม่เอื้อต่อการดูแลนักเรียนในด้านความปลอดภัยและพัฒนาการที่เหมาะสม ทำให้นักเรียนต้องเผชิญกับความเสี่ยง เนื่องจากครอบครัวไม่มีเวลาและความสามารถในการดูแลอย่างเพียงพอ เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราดในปีงบประมาณ พ.ศ.2567 จึงมุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้แนวคิด "เด็กตราดเรียนดี มีความสุข" โดยส่งเสริม "โรงเรียนแห่งความสุข" ซึ่งมีโรงเรียนผ่านการประเมินสถานศึกษาปลอดภัย 36 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 35.64 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด, 2567 : ออนไลน์) นอกจากนี้ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตราดได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการโครงการสถานศึกษาปลอดภัย ผ่านกลไกสถานักเรียน เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดภัยและการป้องกันปัญหาสำคัญ ได้แก่ ยาเสพติด การตั้งครุภักก่อนวัยและความปลอดภัยทางถนน (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตราด, 2567 : 53)

จากประเด็นปัญหาและความสำคัญดังกล่าว การศึกษาการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งผลจากการศึกษาจะนำไปใช้เป็นแบบอย่างและแนวทางในการวางแผนพัฒนาการบริหารเชิงนวัตกรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้เกิดการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดประสงค์ของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

2. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลกับการดำเนินงาน สถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน สถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

1.3 สมมติฐานในการวิจัย

1. การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

2. การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลอย่างน้อย 1 ด้าน ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษา ปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตราด ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1,183 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด, 2567 : ออนไลน์)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตราด ปีการศึกษา 2567 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 291 คน ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ที่ศูนย์ เครือข่ายสถานศึกษาเป็นขั้นของการสุ่ม หลังจากนั้นคัดเลือกครูของแต่ละศูนย์เครือข่ายสถานศึกษา ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปร ดังนี้

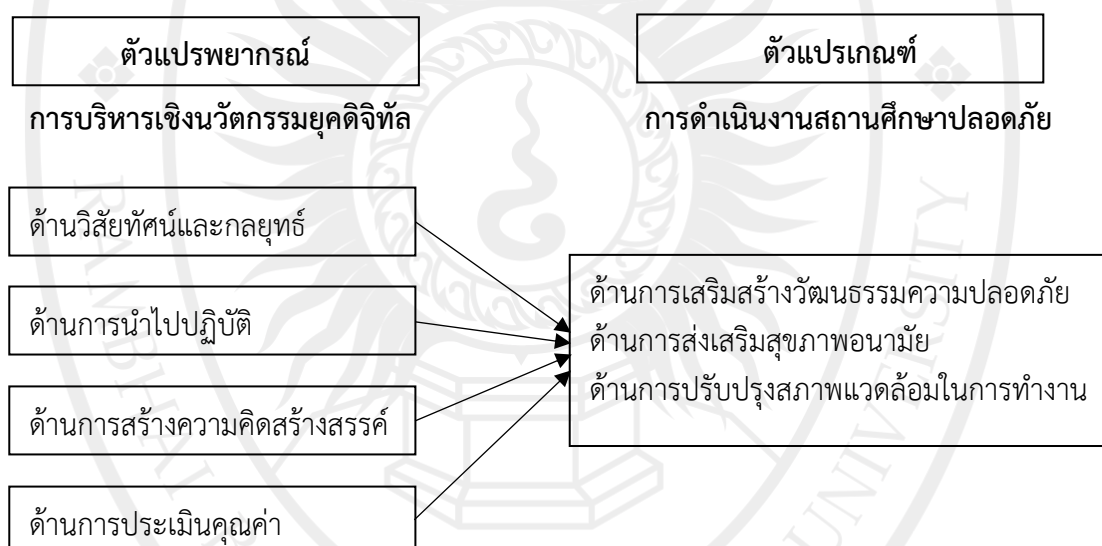
1. ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 4 ด้าน
 - 1.1 ด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์
 - 1.2 ด้านการนำไปปฏิบัติ
 - 1.3 ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์
 - 1.4 ด้านการประเมินคุณค่า

2. ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย ประกอบด้วย

- 2.1 ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย
- 2.2 ด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัย
- 2.3 ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลกับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ และสรุปการบริหารเชิงนวัตกรรมศึกษายุคดิจิทัลและการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยจากแนวคิดของนักวิชาการทั้งหลาย จากนั้นนำมาวิเคราะห์และสร้างกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัย สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา : วิเคราะห์โดยผู้วิจัย

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการศึกษางานวิจัยครั้งนี้มีนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการที่ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยี ภาวะผู้นำ และการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายมาใช้ในการบูรณาการทรัพยากรและองค์ความรู้ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่สามารถตอบสนองความต้องการและสภาพแวดล้อมการศึกษา โดยการพัฒนากระบวนการ และปรับปรุงการให้บริการทางการศึกษา ด้วยการใช้

เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ การสร้างความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่สามารถตอบโจทย์ ทั้งในด้านการศึกษา การเรียนการสอน และการบริหารงาน ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของความสามารถในการเข้าใจ เข้าถึง และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ ด้านการนำไปปฏิบัติ ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์ และด้านการประเมินคุณค่า ดังนี้

1.1 วิสัยทัศน์และกลยุทธ์ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดภาพอนาคตที่พึงประสงค์ขององค์กรที่มีความชัดเจน ท้าทาย และสามารถบรรลุได้ โดยสะท้อนถึงค่านิยม เป้าหมายและทิศทางการพัฒนาที่สร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรทุกระดับมุ่งมั่นดำเนินงานไปสู่จุดหมายร่วมกัน ตามแผนการดำเนินงานเชิงระบบที่พัฒนาขึ้นจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กรอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนการออกแบบเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของนักเรียน โดยรวมถึงการใช้วิธีการต่าง ๆ ได้แก่ การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การใช้เทคโนโลยีในการสอน การเรียนรู้แบบร่วมมือ การประเมินผลอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา

1.2 การนำไปปฏิบัติ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง มีกระบวนการวางแผนที่ชัดเจน กำหนดปัจจัยแห่งความสำเร็จ ขอบเขตการดำเนินงาน เป้าหมาย และตัวชี้วัดความสำเร็จ อย่างเป็นรูปธรรมด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้บริหารดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ อย่างเป็นระบบ ควบคู่กับการส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการตรวจสอบและประเมินผลเป็นขั้นตอน เพื่อนำผลลัพธ์ที่ได้มาเปรียบเทียบกับเป้าหมาย ระบุจุดที่ควรปรับปรุง และนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับแผน พัฒนาระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.3 การสร้างความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมความสามารถของนักเรียน ครู หรือบุคลากรทางการศึกษาในการคิดค้นและพัฒนาแนวคิดหรือวิธีการใหม่ ๆ ที่ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ การพัฒนา และการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา โดยการนำเสนอแนวทางที่แตกต่างจากการปฏิบัติเดิม ๆ มีการออกแบบกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างสรรค์ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในห้องเรียน การปรับวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และสามารถตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

1.4 การประเมินคุณค่า หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการในการวัดและประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น จากการนำนวัตกรรมไปใช้งานจริง มีเป้าหมายในการตรวจสอบว่าการนำเสนอหรือพัฒนานวัตกรรมนั้นสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ มีการประเมินคุณค่าให้กับองค์กรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยการประเมินผลจะพิจารณาจากปัจจัยผลกระทบทางเศรษฐกิจ

สังคม หรือสิ่งแวดล้อม รวมถึงการวัดประสิทธิภาพ และความสามารถในการปรับตัวของนวัตกรรม อย่างยั่งยืน

สถานศึกษาปลอดภัย หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบาย วางแผน และขับเคลื่อนมาตรการความปลอดภัย อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ครอบคลุมทั้งด้านความปลอดภัย สุขภาพอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน การสร้างพื้นที่ที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนา รวมถึงการเสริมสร้างทักษะในการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัยและการรู้เท่าทันภัยคุกคามต่าง ๆ ส่งผลให้สถานศึกษาเป็นพื้นที่ ที่นักเรียนสามารถเรียนรู้อย่างมั่นใจ ครูและบุคลากรสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและ ชุมชนสามารถไว้วางใจได้ว่าสถานศึกษาคือพื้นที่แห่งการพัฒนาอย่างยั่งยืนและปลอดภัยใน ทุกสถานการณ์ ดังนี้

2.1 การเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา มีกระบวนการเชิงระบบในการพัฒนาและปลูกฝังค่านิยม ความเชื่อ ทศนคติ และแบบแผนพฤติกรรม ร่วมของสมาชิกในสถานศึกษาให้ยึดถือความปลอดภัยเป็นค่านิยมหลักและความรับผิดชอบร่วมกัน รวมถึงการเสริมสร้างทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัยและตระหนักรู้เกี่ยวกับภัยคุกคาม ต่าง ๆ โดยแสดงออกผ่านองค์ประกอบสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ การปฏิบัติงานที่ยึดหลักความปลอดภัย อย่างเคร่งครัดและสม่ำเสมอ การมีภาวะผู้นำด้านความปลอดภัยผ่านการเป็นแบบอย่างและ การส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม และการมีส่วนร่วมเชิงรุกในการพัฒนาและธำรงรักษาสภาพแวดล้อม การทำงานที่ปลอดภัย

2.2 การส่งเสริมสุขภาพอนามัย หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาสุขภาพกาย ใจ สังคม และสติปัญญา ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบผ่านแพลตฟอร์ม ที่รวดเร็วและสะดวก ได้แก่ การให้ความรู้ด้านสุขภาพ การป้องกันโรค การจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ ในสถานศึกษา การสร้างภูมิคุ้มกัน การสร้างแรงจูงใจเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ รวมไปถึง การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนและบุคลากรในสถานศึกษา

2.3 การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา มีการพัฒนาและยกระดับสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาครอบคลุม 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านกายภาพ ด้านสังคม และด้านจิตวิทยา โดยมุ่งสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงานของบุคลากรทางการศึกษา และการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านกายภาพเน้นการจัดการพื้นที่และวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย ด้านสังคมมุ่ง พัฒนาความสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม และด้านจิตวิทยามีเป้าหมายในการส่งเสริมสุขภาวะจิตใจ และเสริมสร้างขวัญกำลังใจ รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นในการทำงานและ การเรียนการสอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานและการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษา อย่างยั่งยืน

ครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่ทำหน้าที่หลักทางด้านการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ยุคดิจิทัล หมายถึง การเปลี่ยนแปลงเชิงระบบที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ครอบคลุมการปรับกระบวนการทำงาน วัฒนธรรมองค์กร และบทบาทของผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในด้านการศึกษา ที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ ครูและผู้นำทางการศึกษาจึงต้องมีสมรรถนะดิจิทัลในการวิเคราะห์ วางแผน และสร้างนวัตกรรม เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ

1.8 ประโยชน์ที่ได้รับ

การวิจัยนี้มุ่งสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย และคาดหวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด รวมถึงหน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการวางแผนและดำเนินงานเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยให้นักเรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่มาติดต่อราชการต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนา ส่งเสริม และปรับปรุงกระบวนการทำงานต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยบริบทที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลและการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด และได้นำเสนอตามหัวข้อดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 บริบทจังหวัดตราด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

2.1.1 บริบทจังหวัดตราด

2.1.2 บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล

2.2.1 ความหมายของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล

2.2.2 ความสำคัญของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล

2.2.3 หลักการในการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล

2.2.4 องค์ประกอบของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล

2.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย

2.3.1 ความหมายของสถานศึกษาปลอดภัย

2.3.2 ความสำคัญของสถานศึกษาปลอดภัย

2.3.3 นโยบายการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย

2.3.4 การดำเนินการสถานศึกษาปลอดภัย

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 บริบทจังหวัดตราด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

2.1.1 บริบทจังหวัดตราด

จังหวัดตราดเป็นจังหวัดชายแดนสุดฝั่งทะเลตะวันออก มีรูปร่างลักษณะคล้ายหัวช้าง อาณาเขตด้านชายแดนติดกับราชอาณาจักรกัมพูชาทั้งทางบกและทางทะเล ยาว 330.5 กิโลเมตร โดยทางบกติดกับ จังหวัดของราชอาณาจักรกัมพูชา ได้แก่จังหวัดพระตะบอง จังหวัดโพธิสัตว์ และจังหวัดเกาะกง ซึ่งมีแนวชายแดนธรรมชาติติดทิวเขาบรรทัดเป็นเส้นแบ่งเขตแดนตลอดแนวยาว 165 กิโลเมตร และแนวอาณาเขตทางทะเลยาว 165.5 กิโลเมตร จังหวัดตราดมีพื้นที่ขนาดเล็กเป็นอันดับ 7 ของภาคตะวันออก และเป็น อันดับที่ 62 ของประเทศ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครตามเส้นทาง

หลวงสายใหม่ บางนา-บ้านบึง-แกลง-ตราด ระยะทาง 315 กิโลเมตร มีพื้นที่ทางบก 2,819 ตาราง กิโลเมตร พื้นที่ปกครองทางทะเล 7,257 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับ จังหวัดใกล้เคียงและ ประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ 1) ทิศเหนือติดกับอำเภอคลอง จังหวัดจันทบุรี และราชอาณาจักรกัมพูชา 2) ทิศใต้ ติดกับอ่าวไทย และน่านน้ำทะเลราชอาณาจักรกัมพูชา 3) ทิศตะวันออก ติดกับ ราชอาณาจักรกัมพูชา มีทิวเขาบรรทัดเป็นแนวกันเขตแดน และ 4) ทิศตะวันตกติดกับอำเภอคลอง จังหวัดจันทบุรี (สำนักงานจังหวัดตราด กลุ่มงานยุทธศาสตร์, 2566 : 8)

ลักษณะภูมิประเทศ

แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดตราด พ.ศ. 2566-2570 อธิบายลักษณะสภาพภูมิประเทศของ จังหวัดตราด แบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ ได้แก่ 1) ที่ราบลุ่มบริเวณลุ่มน้ำ ได้แก่ บริเวณที่ราบตอนกลาง และตะวันออก ประกอบด้วยลำน้ำสำคัญหลายสายซึ่งเกิดจากภูเขาสูงทางตอนเหนือและตะวันออก เช่น คลองสะตอ คลองแฉ่ง คลองห้วยแร้ง ที่ราบบริเวณนี้ ได้แก่ ตำบลสะตอ ตำบลวังตะเคียน และ ตำบลเขาสมิง เขตท้องที่อำเภอเขาสมิง และตำบลวังกระแจะ ตำบลเนินทราย ตำบลท่ากุ่ม ตำบล ท่าพริก ตำบลตะกวด ตำบลชำราก และตำบลแหลมกลัด เขตท้องที่อำเภอเมืองตราด เหมาะสำหรับ การทำนาข้าว และปลูกผลไม้ 2) ที่ราบบริเวณภูเขา มีภูเขากระจายอยู่ทั่วไปโดยเฉพาะทางตอนเหนือ ได้แก่ ตำบลหนองบอน ตำบลช้างทุน ตำบลบ่อพลอย และตำบลด่านชุมพล เขตท้องที่อำเภอบ่อไร่ เป็นบริเวณที่มีภูเขาสูงเป็นส่วนมาก พื้นที่แถบนี้จึงมีความชุ่มชื้นมากเป็นพิเศษ ด้านทิศตะวันตกตำบล ประณีต เขตท้องที่อำเภอเขาสมิง เป็นบริเวณแคบ ๆ ติดต่อกับอำเภอคลอง จังหวัดจันทบุรี มีภูเขาเตี้ย สลับกันอยู่ทั่วไปบริเวณนี้ในบริเวณตอนกลางของตอนใต้ มีภูเขาสลับกันอยู่อย่างหนาแน่น ตอนกลาง ของตำบลท่าโสม เขตท้องที่อำเภอเขาสมิง ตำบลวังกระแจะ และตำบลหนองโสน เขตท้องที่อำเภอ เมือง ตำบลน้ำเชี่ยว ตำบลแหลมงอบ และตำบลบางปิด เขตท้องที่อำเภอแหลมงอบ ซึ่งบริเวณ ดังกล่าวเป็นพื้นที่ทำการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ เช่น สวนผลไม้ สวนยางพารา และสวนสับปะรด 3) ที่สูง บริเวณภูเขา ภูเขาในจังหวัดตราดมีบริเวณกว้างขวางมากทางตอนเหนือแผ่ลงมาทางตอนใต้ตาม พรมแดนจนถึงสุดเขตทางตอนใต้ของจังหวัด ซึ่งเป็นแนวภูเขาสลับซับซ้อนส่วนด้านตะวันตกมีภูเขาที่ ไม่สูงนัก รวมกันอยู่ในบริเวณแคบ ๆ ซึ่งได้แก่ บริเวณตอนกลางของอำเภอแหลมงอบ ติดกับอำเภอ เขาสมิง อีกบริเวณหนึ่ง ที่มีภูเขาครอบคลุมเกือบตลอดพื้นที่ ได้แก่ เกาะต่าง ๆ เช่น เกาะกูด เกาะช้าง เกาะไม้ซี้ ฯลฯ เกาะเหล่านี้คงมีที่ราบเฉพาะชายฝั่งทะเลเท่านั้น และ 4) บริเวณที่ราบต่ำฝั่งทะเล ตามบริเวณฝั่งที่ถูกน้ำจากแม่น้ำลำคลองต่าง ๆ พัดเอาโคลนมาทับถมเป็นจำนวนมากทำให้เกิดที่ราบ ต่ำขึ้น ได้แก่ บริเวณฝั่งแม่น้ำเวฬุ ตำบลแสนตุ้ง ตำบลท่าโสม และบางส่วนของตำบลบางปิด ซึ่งมี คลองเล็ก ๆ หลายสายไหลลงสู่ทะเล ที่ราบต่ำริมฝั่งทะเล จึงมีบริเวณเป็นแนวยาวเกือบตลอด ชายฝั่ง ตั้งแต่ตำบลน้ำเชี่ยว อำเภอแหลมงอบ ลงมาจนถึงสุดชายแดนที่ตำบลหาดเล็ก เขตท้องที่อำเภอคลอง ใหญ่ จะมีน้ำทะเลท่วมถึงอยู่เสมอจึงเป็นบริเวณที่มีป่าไม้ชายเลนเกิดขึ้น อย่างหนาแน่นตลอดแนว

ผลิตผลส่วนใหญ่ ที่ได้จากบริเวณนี้ ได้แก่ ผลิตภัณ์ด้านการประมง (สำนักงานจังหวัดตราด กลุ่มงาน ยุทธศาสตร์, 2566 : 9)

ลักษณะภูมิอากาศ

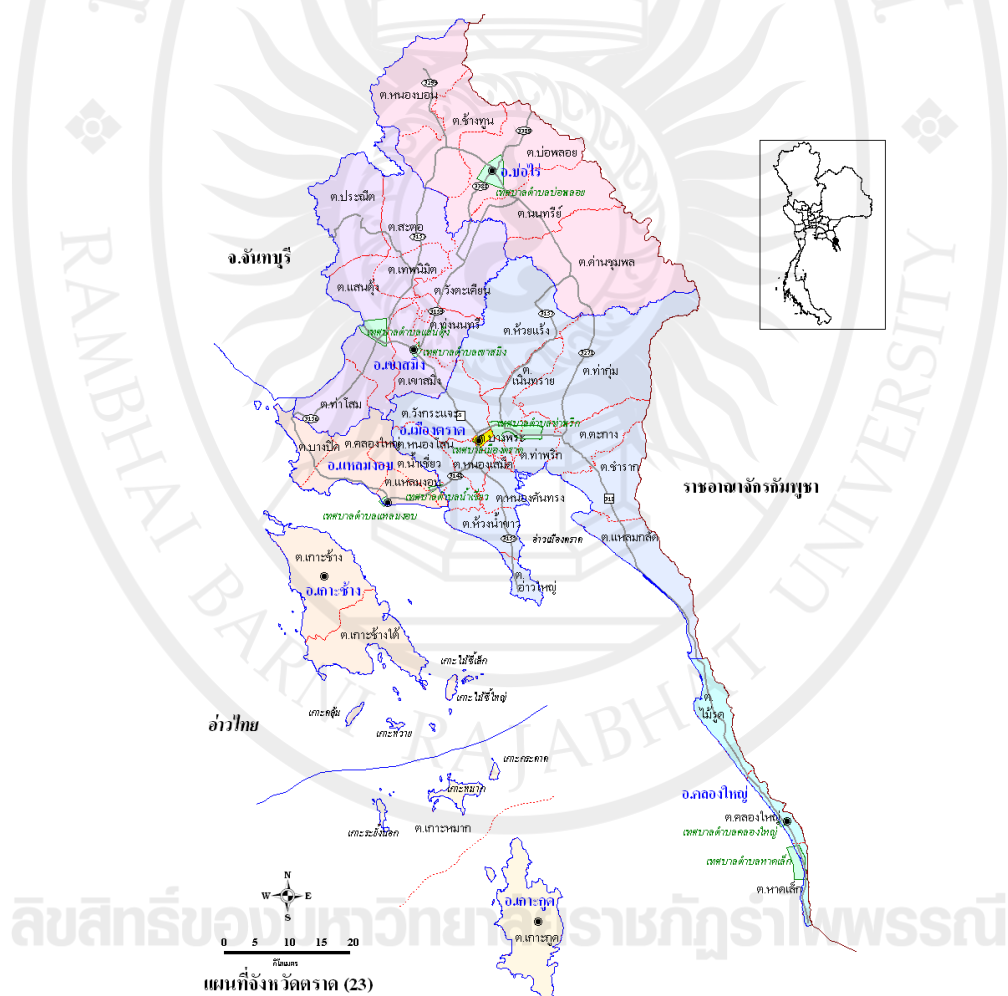
แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดตราด พ.ศ. 2566-2570 สามารถอธิบายลักษณะภูมิอากาศ แบ่งออกได้ ดังนี้

ฤดูกาล ลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดตราด มีสภาพที่แตกต่างไปจากจังหวัดอื่น ๆ ในภาค ตะวันออกเพราะนอกจากจะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมที่พัดผ่านประจำแล้วยังได้รับอิทธิพลจากลม ทะเลอีกด้วย จึงทำให้ภูมิอากาศเป็นแบบร้อนชื้นกล่าวคืออุณหภูมิทั่วไปจะไม่แตกต่างกันมากไม่ร้อน หรือหนาวจนเกินไปและมีปริมาณฝนมาก ทั้งนี้ เพราะจังหวัดตราดมีอาณาเขตติดกับทะเลโดยตลอด ลมทะเลสามารถช่วยบรรเทาความร้อนที่แผ่ มาพร้อมกับลม มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ส่วนในฤดูหนาว ก็มีทิวเขาบรรทัด ซึ่งขนานกับแนวชายฝั่งช่วยบรรเทากำลังแรงของลมมรสุม ตะวันออกเฉียงเหนือ อันมีผลทำให้ความหนาวเย็นลดลง และยังเป็นกำแพงด้านพายุโซนร้อนซึ่งเคลื่อนตัวจากสาธารณรัฐ สังคมนิยมเวียดนามเข้าสู่ประเทศไทยทางทิศตะวันออกทำให้พายุอ่อนกำลังลงไม่ก่อให้เกิด ความเสียหายในทางตรงกันข้าม กลับทำให้มีฝนตกในฤดูร้อนบ่อยครั้งแม้ช่วงมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ พัดผ่านแนวทิวเขาบรรทัดจะเป็นสิ่งกีดขวางทางลมได้ดี มีผลทำให้ฝนตกชุกและมีฤดูฝนที่ค่อนข้างยาว แบ่งเป็น 3 ฤดู คือ 1) ฤดูหนาว เป็นเพียงระยะเวลาสั้น ๆ ช่วงเดือนธันวาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงของมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ พัดปกคลุมประเทศไทย พัดพาเอามวลอากาศเย็น และแห้ง จากประเทศจีนเข้ามาปกคลุมประเทศไทย แต่เนื่องจากจังหวัดตราดอยู่ในละติจูดที่ต่ำ และมีพื้นที่ติด บริเวณชายฝั่งทะเลซึ่งได้รับอิทธิพลจากลมทะเลทำให้อากาศ ไม่หนาวเย็นมากนัก อุณหภูมิเฉลี่ย ประมาณ 20 องศาเซลเซียส 2) ฤดูร้อน ช่วงระหว่างเดือนมีนาคม ถึง เดือนพฤษภาคม เมื่อเปลี่ยน เข้าสู่ฤดูร้อนอากาศจะร้อนขึ้นแต่ได้รับกระแสลมจากทะเล ทำให้อากาศไม่ร้อนอบอ้าวมากนัก อุณหภูมิโดยเฉลี่ยไม่เกิน 34 องศาเซลเซียส และ 3) ฤดูฝน เกิดจากอิทธิพลมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ พัดปกคลุมประเทศไทย ในช่วงเดือนพฤษภาคม – พฤศจิกายน ของทุกปี ซึ่งจะนำความชื้นจากทะเล อันดามันพัดผ่านอ่าวไทยเข้าสู่ภาคตะวันออก ทำให้มีฝนตกชุกในเกือบทุกพื้นที่

อุณหภูมิ จังหวัดตราดเป็นจังหวัดที่อยู่ใกล้เขตชายฝั่งทะเลจึงได้รับอิทธิพลจากลมทะเล ทำให้อากาศไม่ร้อนจัดนักในฤดูร้อน และฤดูหนาวอากาศก็ไม่หนาวจัด โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี 27.51 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 35.50 องศาเซลเซียส ส่วนอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 18.3 องศาเซลเซียส ซึ่งอุณหภูมิสูงที่สุดที่เคยตรวจวัดได้ คือ 38.2 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2524 และอุณหภูมิต่ำที่สุดที่เคยตรวจวัดได้ คือ 13.0 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2506

ฝน จังหวัดตราดมีฝนชุกเกือบตลอดปี มีปริมาณฝนรวมตลอดปีอยู่ในช่วง 3,500 - 6,000 มิลลิเมตร โดยปริมาณ ฝนเฉลี่ย 10 ปี (2557-2566) รวมตลอดปีที่มีค่าเฉลี่ยสูงใหญ่ คือ 4,767.7

มิลลิเมตร โดยมีจำนวนวันฝนตก 199.4 วัน ช่วงที่มีฝนตกชุกมาก คือ ในช่วงเดือน มิถุนายน – กันยายน โดยปริมาณฝนรวมในช่วงนี้ ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 700 - 1,000 มิลลิเมตร สำหรับ ปริมาณฝนสูงที่สุดใน 24 ชั่วโมงที่เคยตรวจได้คือ 553.7 มิลลิเมตร ที่สถานีอุตุนิยมวิทยาคลองใหญ่ เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2513 สำหรับปริมาณฝนช่วง 2 ปีที่ผ่านมา ได้แก่ 1) ปี 2565 ปริมาณน้ำฝนรวม 5,124.8 มิลลิเมตร จำนวนวันที่มีฝนตกตลอดปี 211 วัน เดือนกรกฎาคม มีฝนตกมากที่สุด ปริมาณน้ำฝนที่วัดได้ 1,547.8 มิลลิเมตร จำนวนวันที่ ฝนตก 29 วัน รองลงมาเดือนกันยายน ปริมาณน้ำฝนที่วัดได้ 917.9 มิลลิเมตร จำนวนวันที่ ฝนตก 27 วัน และ 2) ปี 2566 ปริมาณน้ำฝนรวม 3,523.8 มิลลิเมตร จำนวนวันที่มีฝนตกตลอดปี 188 วัน เดือนกันยายน มีฝนตกมากที่สุด ปริมาณน้ำฝนที่วัดได้ 1,192.7 มิลลิเมตร จำนวนวันที่ ฝนตก 27 วัน รองลงมาเดือนมิถุนายน ปริมาณน้ำฝนที่วัดได้ 565.1 มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตก 24 วัน (สำนักงานจังหวัดตราด กลุ่มงานยุทธศาสตร์, 2566 : 10)

ภาพที่ 2.1 แผนที่จังหวัดตราด

ที่มา : แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดตราด ปีงบประมาณ 2566-2570 (2566 : 7)

วิสัยทัศน์ (Vision)

“การศึกษามีคุณภาพ ผู้เรียนมีทักษะการดำเนินชีวิต บนพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและพื้นที่ชายแดน”

พันธกิจ (Mission)

1. พัฒนาคุณภาพและระบบการศึกษาเพื่อสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาและพัฒนาทักษะในศตวรรษ ที่ 21 โดยการใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี ดิจิทัล และการเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดตราดที่ยั่งยืน
2. ส่งเสริมการผลิต พัฒนากำลังคน และทักษะเพื่อการประกอบอาชีพ ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ตลาดแรงงาน ในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และพื้นที่ชายแดน
3. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยคำนึงถึง สุขภาวะ ความปลอดภัย การสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี และการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนในการสนับสนุนการจัดการศึกษารวมทั้งพัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาโดยยึดหลักธรรมาภิบาล และพัฒนาระบบการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

เป้าประสงค์รวม (Goals)

จัดการศึกษาเพื่อรองรับพื้นที่นวัตกรรม ผู้เรียนได้รับการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพ และเท่าเทียมตามมาตรฐานทางการศึกษา สู่สังคมแห่งการเรียนรู้บนพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการปรับตัวให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตโลกยุคใหม่

กลยุทธ์ (Strategy)

แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดตราด ปีงบประมาณ 2566-2570, (2566 : 13-20) มีประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับสถานศึกษาปลอดภัยในกลยุทธ์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงและปลอดภัย มารายละเอียดดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงและปลอดภัย

เป้าประสงค์

ผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจ ปลุกฝังค่านิยมที่ถูกต้องและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันสามารถปรับตัวรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ได้ตามสถานการณ์

ตัวชี้วัด/เป้าหมาย

1. ผู้เรียนที่ได้รับการสร้างภูมิคุ้มกันจากภัยคุกคามรูปแบบใหม่ (ยาเสพติด ภัยไซเบอร์ ภัยพิบัติธรรมชาติ โรคอุบัติใหม่ ฯลฯ) เป้าหมาย ร้อยละ 80

2. ผู้เรียนในพื้นที่ชายแดนที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพหรือทักษะอาชีพเพื่อการมีงานทำ หรือนำไปประกอบอาชีพในท้องถิ่น เป้าหมาย ร้อยละ 80

3. สถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างจิตสำนึกความรัก ในสถาบันชาติ เป้าหมาย ร้อยละ 100

4. สถานศึกษาที่ใช้กระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับประเพณี วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป้าหมาย ร้อยละ 80

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อการจัดระบบดูแลป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ อาทิ อาชญากรรมและความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติด ภัยพิบัติจากธรรมชาติ ภัยโรคอุบัติใหม่ ภัยจากไซเบอร์ เป็นต้น

3. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้เกี่ยวกับประเพณี วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

4. ยกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาและสร้างอาชีพ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ เสริมสร้างความมั่นคงในเขตพัฒนาเศรษฐกิจและพื้นที่ชายแดนกลยุทธ์ที่ 2 เสริมสร้างศักยภาพ สมรรถนะและคุณภาพชีวิตข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ประเด็นหลักในการพัฒนาจังหวัดตราด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566-2570

1. โครงการสถานศึกษาปลอดภัย
2. โครงการสนองพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ 10/เศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม /ประวัติศาสตร์ชาติไทย
3. โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน
4. โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
5. โครงการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ
6. โครงการการขับเคลื่อนการพัฒนาเด็กปฐมวัย
7. โครงการการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ/ทักษะในศตวรรษที่ 21
8. โครงการการพัฒนาทักษะด้านภาษาที่ 2 (ภาษาอังกฤษ จีน กัมพูชา ฯลฯ)

สรุปได้ว่า จากแผนพัฒนาจังหวัดตราด พบว่าประเด็นสถานศึกษาความปลอดภัยเป็นเรื่องเร่งด่วน โดยเฉพาะภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จึงมุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยในโรงเรียน โดยมีเป้าหมายลดอุบัติเหตุภายในโรงเรียน

ลดลง เพื่อให้ผู้เรียน บุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนสามารถเรียนรู้ ทำงาน และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ

2.1.2 บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง การกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยกำหนดให้เขตพื้นที่การศึกษตราด เปลี่ยนแปลงเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประกอบด้วยท้องที่ อำเภอเมืองตราด อำเภอเขาสมิง อำเภอแหลมงอบ อำเภอบ่อไร่ อำเภอลองใหญ่ อำเภอเกาะช้าง และอำเภอเกาะกูด ตั้งอยู่เลขที่ 356 หมู่ 2 ตำบลวังกระแจะ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด

อำนาจหน้าที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและการส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีอำนาจหน้าที่ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ดังนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา
5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการและคณะทำงานด้านการศึกษา

11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไบบงค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

12. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

จากยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) สู่นโยบายของคณะรัฐมนตรีด้านการศึกษา นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2568 นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2568 นโยบายเร่งด่วน (Quick Win) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด จึงได้นำข้อมูลข้างต้นมาวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณที่ผ่านมา ประกอบกับการลงพื้นที่ในเทศ กำกับติดตามสถานศึกษา และกิจกรรม ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบผู้บริหารด้วยกระบวนการ PLC แล้วนำข้อมูลจากการลงพื้นที่ มากำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นนโยบายและจุดเน้น มุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา “เด็กตราด เรียนดี มีความสุข” โดยใช้รูปแบบ “1 กลยุทธ์ 4 มิติ 8 นโยบาย” ดังนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด, 2567 : ออนไลน์)

รูปแบบ “1 กลยุทธ์ 4 มิติ 8 นโยบาย” โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA

1 กลยุทธ์ หมายถึง โรงเรียนแห่งความสุข

4 มิติ ได้แก่ มิติด้านผู้เรียน มิติด้านครู มิติด้านผู้บริหาร และมิติด้านโรงเรียน

มิติด้านผู้เรียน จำนวน 4 นโยบาย ประกอบด้วย

นโยบายที่ 2 อ่านออก เขียนได้ คิดคำนวณเป็น

นโยบายที่ 3 การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

นโยบายที่ 5 เรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

นโยบายที่ 7 1 โรงเรียน 1 ศิลปะ 1 ดนตรี 1 กีฬา 1 อาชีพ

มิติด้านครู จำนวน 1 นโยบาย ประกอบด้วย

นโยบายที่ 4 การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

มิติด้านผู้บริหารสถานศึกษา (คุณภาพผู้บริหาร) จำนวน 2 นโยบาย ประกอบด้วย

นโยบายที่ 6 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ

นโยบายที่ 8 ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างโอกาสทางการศึกษา

มิติด้านโรงเรียน (คุณภาพโรงเรียน) จำนวน 1 นโยบาย ประกอบด้วย

นโยบายที่ 1 โรงเรียนแห่งความสุข

วัตถุประสงค์

เพื่อใช้เป็นแนวทางดำเนินงานขับเคลื่อนนโยบาย “เด็กตราด เรียนดี มีความสุข” โดยใช้พื้นที่ เป็นฐาน (Area Base) จากการมีส่วนร่วมสู่คุณภาพและความสุขที่ยั่งยืน ด้วยรูปแบบ “1 กลยุทธ์ 4 มิติ 8 นโยบาย”

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียน และศูนย์เครือข่ายสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ขับเคลื่อนนโยบาย “เด็กตราด เรียนดี มีความสุข” โดยใช้พื้นที่เป็นฐาน (Area Base) จากการมีส่วนร่วมสู่คุณภาพและความสุขที่ยั่งยืน ด้วยรูปแบบ “1 กลยุทธ์ 4 มิติ 8 นโยบาย” โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

ภาพที่ 2.2 รูปแบบ “1 กลยุทธ์ 4 มิติ 8 นโยบาย” โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด, 2567 : ออนไลน์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตารางที่ 2.1 แผนเชื่อมโยงนโยบายการศึกษาในทุกระดับ

นโยบาย ของ ศร.	นโยบาย ของ สพร.	นโยบาย ของ สพป.ตราด
การจัดการศึกษา เพื่อความปลอดภัย โดยการสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาและป้องกันภัยคุกคามอย่างเข้มข้น	เสริมสร้างความปลอดภัยของสถานศึกษา	โรงเรียนแห่งความสุข ด้านกายภาพ - ปลอดภัย - สวยงาม สะอาด ร่มรื่น - นาคู นาคูอยู่ นาคูเรียน - ห้องเรียนคุณภาพ พร้อมสื่อเทคโนโลยี ด้านคุณภาพ - ระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่เข้มแข็ง - ระบบการบริหารงบประมาณการเงิน พัสดุ มีความถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด (2567 : ออนไลน์)

นโยบายที่ 1 โรงเรียนแห่งความสุข

หลักการและเหตุผล

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศนโยบายการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2568 โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านโอกาส ความเท่าเทียม ความเสมอภาค คุณภาพและสมรรถนะที่สำคัญจำเป็นตามบริบทของประเทศและสังคมโลก โดยเน้นให้ผู้เรียน “เรียนดี มีความสุข” ใช้หลักการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากทุกภาคส่วน ดังที่กล่าวไว้ว่า “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน” ซึ่งโรงเรียนเป็นสถาบันที่บ่มเพาะ ปลูกฝังเยาวชนให้เติบโตเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพของประเทศ เป็นความคาดหวังจากกระทรวงศึกษาธิการที่ถ่ายทอดนโยบายโรงเรียนแห่งความสุขลงมา จึงเป็น ความท้าทายของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องปรับกระบวนทัศน์ใหม่ในการบริหารจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจในการพัฒนาโรงเรียนแห่งความสุข ด้วยกระบวนการต่าง ๆ ทั้งสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานของครู นำไปประยุกต์ใช้ภายในองค์กร อย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ จนกลายเป็นวัฒนธรรมความสุขของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดวัฒนธรรมการทำงาน ที่มีคุณภาพ ทั้งเป็นผลดีกับระดับ

สถานศึกษาที่จะส่งผลให้การทำงานเป็นไปด้วยความราบรื่นมีประสิทธิภาพ บุคลากรภายในสถานศึกษาร่วมแรงร่วมใจกันทำงาน มีความกระตือรือร้น รักและผูกพันต่อองค์กร ได้รับการประเมินผลงานที่ดี สถานศึกษามีชื่อเสียง เกิดความภาคภูมิใจ และที่สำคัญที่สุดก็คือผู้เรียนได้เรียนรู้จากครูผู้สอนที่ทุ่มเทในการทำงานอันเกิดจากการสร้างความสุขในสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดได้ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม การเตรียมความพร้อมการเปิดภาคเรียน และกิจกรรม “ผอ.เขต พบผู้บริหารด้วยกระบวนการ PLC” ในภาพรวม พบว่า ด้านอาคารเรียน ห้องเรียน บางจุดยังไม่มีความปลอดภัย บรรยากาศด้านกายภาพทั้งภายในและภายนอก ยังมีบางจุดต้องปรับปรุงให้สวยงาม น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน ด้านครู มีภาระงานนอกเหนือจากการสอนจำนวนมาก เช่น งานพัสดุ การเงิน คุณภาพผู้เรียนยังไม่เป็นที่พอใจ และระบบงานประกันของโรงเรียน ไม่เข้มแข็ง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องขาดความรู้ ความเข้าใจในงานพัสดุ การเงิน และงานระบบประกันที่ถูกต้อง

จากหลักการเหตุผลและสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จึงได้กำหนดนโยบาย “โรงเรียนแห่งความสุข” ทั้งนี้เพื่อลดภาระงานของครู ลดความเครียดของนักเรียน เพิ่มความสุขให้กับทุกคน พัฒนาโรงเรียนทั้งด้านกายภาพและด้านคุณภาพ ให้เป็นองค์กรคุณภาพ สร้างคนดี มีความสุข (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด, 2567 : ออนไลน์)

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

1. โรงเรียนในสังกัดจำนวน 100 โรงเรียน มีอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ปลอดภัย
2. โรงเรียนในสังกัดจำนวน 100 โรงเรียน สวยงาม สะอาด ร่มรื่น น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน
3. โรงเรียนในสังกัดจำนวน 100 โรงเรียน มีห้องเรียนคุณภาพสื่อเทคโนโลยีพร้อม
4. โรงเรียนในสังกัดจำนวน 100 โรงเรียน มีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง
5. โรงเรียนในสังกัดจำนวน 100 โรงเรียน มีระบบการบริหารงบประมาณ การเงิน พักพิศ มีความถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้

เชิงคุณภาพ

1. โรงเรียนในสังกัด มีอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ปลอดภัย
2. โรงเรียนในสังกัด สวยงาม สะอาด ร่มรื่น น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน
3. โรงเรียนในสังกัด มีห้องเรียนคุณภาพสื่อเทคโนโลยีพร้อม
4. โรงเรียนในสังกัด มีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง

5. โรงเรียนในสังกัด มีระบบการบริหารงบประมาณ การเงิน พัสดุ มีความถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้

ขั้นตอนการดำเนินการ

การขับเคลื่อนนโยบาย “เด็กตราด เรียนดี มีความสุข” โดยใช้พื้นที่เป็นฐาน (Area Base) จากการมีส่วนร่วมสู่คุณภาพความสุขที่ยั่งยืน ด้วยรูปแบบ “1 กลยุทธ์ 4 มิติ 8 นโยบาย” ตามวงจรคุณภาพ PDCA ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 Plan : P (ขั้นวางแผน) ศึกษา วิเคราะห์ สภาพความต้องการ สร้างความตระหนักให้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ อย่างชัดเจนให้อำนาจการตัดสินใจในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ และกระตุ้นให้เกิดความพยายามในการปฏิบัติงาน โดยมีกระบวนการ ดังนี้ 1) โรงเรียนสะท้อนสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการผ่านการนิเทศเปิด ปีการศึกษา 2567 2) ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษา สะท้อนปัญหาสภาพความต้องการ ผ่านกิจกรรม“ผอ.เขตพบผู้บริหาร ด้วยกระบวนการ PLC” 3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษাত্রาด วิเคราะห์เอกสารยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) นโยบายของคณะรัฐมนตรีด้านการศึกษา นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2568 นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 - 2568 นโยบายเร่งด่วน (Quick Win) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษাত্রาด 4) สร้างความตระหนักผ่านการประชุมประธานศูนย์เครือข่ายสถานศึกษา ประชุม ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา และการลงพื้นที่นิเทศติดตามสถานศึกษา 5) กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระดับศูนย์เครือข่ายสถานศึกษา และระดับสถานศึกษา

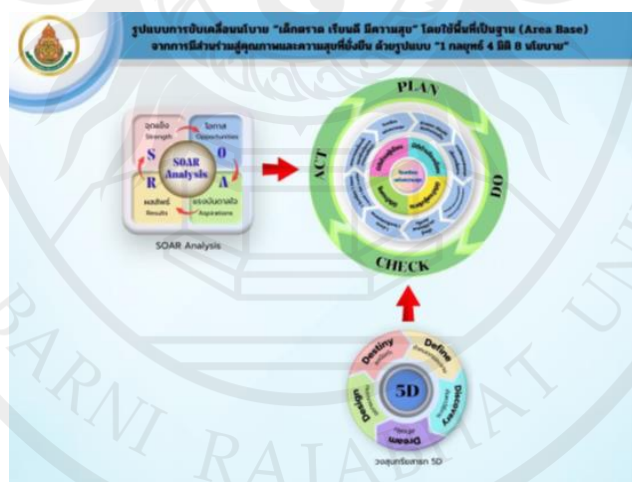
ขั้นตอนที่ 2 Do : D (ขั้นดำเนินการ) ขับเคลื่อนนโยบายโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียน ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาดำเนินการขับเคลื่อนงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยใช้รูปแบบ “1 กลยุทธ์ 4 มิติ 8 นโยบาย” และมีการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างกัลยาณมิตร

ขั้นตอนที่ 3 Check : C (ขั้นตรวจสอบ) นิเทศ กำกับ ติดตามความสำเร็จ ความก้าวหน้าของแผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เน้นการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ตรวจสอบโดยใช้กระบวนการ 5D เป็นการตรวจสอบการทำงาน ตั้งแต่การวางแผน และการลงมือปฏิบัติ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้ ขั้นที่ 1 Define : D1 (การกำหนดกรอบงาน) คือ การกำหนดขอบเขตของนโยบาย “เด็กตราด เรียนดี มีความสุข” ขั้นที่ 2 Discovery : D2 (การค้นหา) คือ การค้นหาวิธีการ จัดทำโครงการหรือกิจกรรมส่งผลสู่ความสำเร็จ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ขั้นที่ 3 Dream : D3 (การสร้างฝัน) คือ การกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ

หรือผลลัพธ์ที่คาดหวัง (Outcome) ขั้นที่ 4 Design : D4 (การออกแบบ) คือ การออกแบบการทำงานที่จะทำให้นโยบาย “เด็กตราด เรียนดี มีความสุข” ประสบความสำเร็จ ขั้นที่ 5 Destiny : D5 (การลงมือทำ) คือ การดำเนินการตามที่ได้ออกแบบไว้ เพื่อให้เกิดผลที่เป็นจริง (Results)

ขั้นตอนที่ 4 Act : A (ขั้นปรับปรุงแก้ไข) เป็นการสะท้อนผลการดำเนินงานตามนโยบายที่ทำให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืน ผ่านกระบวนการ AAR หรือ PLC โดยใช้ SOAR Analysis เป็นเครื่องมือวิเคราะห์การดำเนินงานในเชิงบวกที่จะนำไปสู่เป้าหมายความสำเร็จ ประกอบด้วย Strength: S (จุดแข็ง) คือ จุดเด่นหรือปัจจัยที่ส่งเสริมให้นโยบายประสบความสำเร็จ Opportunities: O (โอกาส) คือ ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามนโยบาย ให้ประสบความสำเร็จ Aspirations: A (แรงบันดาลใจ) คือ แรงจูงใจที่ช่วยกระตุ้นความต้องการดำเนินงาน ให้นโยบายประสบความสำเร็จ Results: R (ผลลัพธ์) คือ ผลที่เกิดจากการดำเนินงานตามนโยบายซึ่งเป้าหมายสุดท้าย คือ โรงเรียนแห่งความสุข

หลังจากการดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จในแต่ละนโยบายแล้ว จึงจัดทำสรุปรายงานผลการดำเนินงานตามนโยบาย จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเผยแพร่ผลงานในรูปแบบต่าง ๆ จากรูปแบบ “1 กลยุทธ์ 4 มิติ 8 นโยบาย” โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA ดังกล่าวข้างต้น สรุปเป็นแผนภาพที่ 2.3 ดังนี้

ภาพที่ 2.3 รูปแบบขับเคลื่อนนโยบาย “เด็กตราด เรียนดี มีความสุข”

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด (2567 : ออนไลน์)

สรุปได้ว่า ในปีการศึกษา 2567 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบาย “เด็กตราด เรียนดี มีความสุข” โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ภายใต้แนวคิด “พื้นที่เป็นฐาน” ซึ่งเน้นความร่วมมือของชุมชน

และองค์กรต่าง ๆ เพื่อสร้างการเรียนรู้ตามกรอบการดำเนินงานของนโยบายโดยใช้รูปแบบ "1 กลยุทธ์ 4 มิติ 8 นโยบาย" ที่ครอบคลุมทุกกระบวนการของวงจรคุณภาพ (PDCA) เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ รวมถึงสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จุดเด่นสำคัญของนโยบายคือ "นโยบายที่ 1 : โรงเรียนแห่งความสุข" ซึ่งถือเป็นหัวใจหลักในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนอย่างเต็มที่เมื่อนักเรียนมีความสุขในการเรียน จะส่งผลให้ผลการเรียนและเกิดการเรียนรู้ดีขึ้น นอกจากนี้ นโยบายยังเน้นความสำคัญของ "ความปลอดภัยในสถานศึกษา" โดยมุ่งสร้างสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและปลอดภัยในทุกมิติ ครอบคลุมทั้งด้านความปลอดภัยทางกายภาพ สุขภาพอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน รวมถึงการเสริมสร้างทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัยและรู้เท่าทันภัยคุกคามในโลกออนไลน์ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา จึงเป็นแนวทางสำคัญในการสร้าง "สถานศึกษาปลอดภัย" ที่ไม่เพียงเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่ยังมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะชีวิต ความปลอดภัย และความสุขในการเรียนรู้อย่างยั่งยืนในสังคมยุคใหม่

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล

2.2.1 ความหมายของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล

ในการศึกษาความหมายของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาและนำเสนอแบ่งเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ ความหมายของการบริหารสถานศึกษา ความหมายของนวัตกรรม การบริหารงาน และความหมายของยุคดิจิทัล แล้วนำมาสรุปเป็นความหมายของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล ดังรายละเอียดดังนี้

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษาเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งในเรื่องการจัดระบบการศึกษา เพราะเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคคลที่เกี่ยวข้องในองค์กร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้การบริหารสถานศึกษา มีความหมายแตกต่างกันโดยมีนักวิชาการได้อธิบายและให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้

การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายตามภารกิจที่กำหนดไว้ทั้งในด้านการพัฒนาผู้เรียน การส่งเสริมบุคลากร และการสนองต่อความต้องการของสังคม ทรงพล เจริญคำ (2566 : 348) อธิบายว่าการบริหารสถานศึกษาเป็นการดำเนินการของผู้บริหาร ครู คณะกรรมการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในท้องถิ่นที่ร่วมกันจัดการศึกษาอย่างมีระเบียบกฎเกณฑ์ตามกฎหมาย เพื่อสร้างคุณภาพที่ส่งผลดีต่อผู้เรียน ชุมชน และสังคม ในทำนองเดียวกันสุวัชชัย

มงคลธง (2566 : 99) อธิบายว่าการบริหารสถานศึกษาเป็นความร่วมมือระหว่างบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยจัดกระบวนการบริหารใน 4 ด้านหลัก ได้แก่ การบริหารวิชาการ บุคลากร งบประมาณ และทั่วไป ซึ่งเป็นรากฐานที่ส่งผลต่อคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา ส่วนของกัญญรัตน์ คำแพงและคณะ (2565 : 139) และ จิตติมา อัครธิตีพงศ์ (2561 : 1478) ได้ให้ความหมายในลักษณะเดียวกัน กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นการทำงานที่มีระบบและมีเป้าหมายในการสร้างความพึงพอใจ ความร่วมมือ และความรับผิดชอบของบุคลากร เพื่อนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา และขยายความในมิติของภารกิจผู้บริหารของอภิญา บุญเกียรติ และพระมหาอุดร อุดตโร (2566 : 22) อธิบายว่าการบริหารสถานศึกษา คือภารกิจสำคัญที่ครอบคลุมทั้งการบริหารวิชาการ บุคลากร อาคารสถานที่ ธุรการการเงิน กิจกรรมนักเรียน และความสัมพันธ์กับชุมชน โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้ครบถ้วนทั้งด้านบุคลิกภาพ ความรู้ ทักษะ และคุณธรรม ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของสังคม นอกจากนี้ของสัมมา ธนธัญ (2560 : 95) อธิบายถึงบทบาทของผู้บริหารในการดำเนินกระบวนการวางแผน การวินิจฉัย การควบคุม และการจัดการด้วยความร่วมมือจากทุกฝ่าย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ส่วนพระกฤษฎา สุทธิญาโณ (เรื่องศิลป์) และ สุวัฒน์ แจ่มจิต. (2566 : 62) ได้เสนอว่าการบริหารสถานศึกษา คือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีระเบียบเป็นระบบเพื่อพัฒนาโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ขณะที่ของสุภัค ยมพุก (2558 : 1478) ได้ให้ความหมายเชิงจิตวิทยาการทำงานที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ความพึงพอใจ และความรับผิดชอบของบุคลากรต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินการภายในสถานศึกษา โดยอาศัยภาวะผู้นำและการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบเพื่อขับเคลื่อนภารกิจในการพัฒนาผู้เรียน ให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณธรรม โดยมีการบูรณาการการทำงานของทุกฝ่าย ทั้งด้านวิชาการ บุคคล งบประมาณ และบริหารทั่วไปภายใต้การนำของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อทั้งผู้เรียนและองค์กร

นวัตกรรมการบริหาร (Management Innovation) : พัฒนาการแนวคิด

จากการศึกษาค้นคว้า มีนักวิชาการกล่าวถึงความหมายของนวัตกรรมการบริหารไว้หลากหลาย ดังนี้

นวัตกรรมเป็นแนวคิดที่มีความหลากหลายในการอธิบายและตีความ ขึ้นอยู่กับบริบทและมุมมองของแต่ละบุคคลหรือองค์กร สิ่งสำคัญของนวัตกรรม คือการเปลี่ยนแปลงและการสร้างคุณค่าใหม่จากสิ่งที่มีอยู่เดิมหรือสิ่งที่ยังไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (2562 : 8) ได้ให้ความหมายของนวัตกรรม คือการใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ก่อให้เกิดคุณค่า ขณะที่ ฐิตินันท์ นันทะศรี (2563 : 17) ได้อธิบายว่า นวัตกรรมคือความใหม่ หรือสิ่งใหม่ ๆ ที่อาจอยู่ในรูปแบบของสิ่งประดิษฐ์ แนวความคิด วิธีการ หรือกระบวนการใหม่ ซึ่งเกิดจาก

ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของบุคคลหรือองค์กร และไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับงานประจำโดยตรง ในทำนองเดียวกัน สมบัติ นามบุรี (2562 : 190) ได้กล่าวถึงนวัตกรรมว่าเป็นความคิดและกระบวนการใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน หรือเป็นการดัดแปลงจากของเดิมให้ดีขึ้น โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงาน ขณะที่ ริชาร์ด (Richard, 2009 : 718) อธิบายว่า นวัตกรรมคือการสังเคราะห์และรวบรวมองค์ความรู้เดิมให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์ กระบวนการ หรือบริการใหม่ที่มีคุณค่าและความสำคัญ นอกจากนี้ สุกัญญา แซ่มซ้อย (2565 : 12) เสนอว่า นวัตกรรมคือการกระทำหรือการสร้างสิ่งใหม่ที่เกิดจากการพัฒนาแนวคิดหรือการปรับเปลี่ยนวิธีการ เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ บริการ กระบวนการ หรือรูปแบบธุรกิจที่ตอบสนองต่อความต้องการและแก้ไขปัญหาในปัจจุบันและอนาคต อีกทั้งยังเพิ่มคุณค่าและมูลค่าให้กับผลลัพธ์ด้วย

ในด้านของการบริหารจัดการขององค์กรเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (2565 : ออนไลน์) ได้ให้นิยามของนวัตกรรมว่าเป็นทั้งกระบวนการและผลลัพธ์ที่เกิดจากการปรับใช้สิ่งใหม่ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ รวมถึงการพัฒนาด้านการดำเนินงานและการบริหารจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับความหมายของปรีวิวัฒน์ ยืนยง (2563 : 332-336) อธิบายว่า นวัตกรรมคือกระบวนการหรือวิธีการที่นำมาปรับใช้ในงานบริหารจัดการ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น และก่อให้เกิดสิ่งใหม่ภายในองค์กร เมื่อกล่าวถึง นวัตกรรมการบริหารงาน (Managerial Innovation) ซึ่งเป็นการประยุกต์ใช้นวัตกรรมในบริบทของการจัดการองค์กรนั้น มีมุมมองจากหลากหลายแหล่งข้อมูลเช่นกัน แฮมเมล และซานินี (Hamel & Zanini, 2020 : ออนไลน์) ได้ อธิบายว่า นวัตกรรมการบริหารงาน คือ การเปลี่ยนแปลงหลักการ กระบวนการ หรือวิธีการจัดการ ซึ่งส่งผลต่อวิธีที่องค์กรกำหนดเป้าหมาย การสร้างแรงจูงใจให้พนักงาน หรือการจัดสรรทรัพยากร โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความยืดหยุ่นขององค์กร ส่วน เบอร์กินชอว์ และอันซารี (Birkinshaw และ Ansari (2021 : 403-417) เสนอว่า นวัตกรรมการบริหารงานคือ การพัฒนาแนวทางใหม่ในการกำหนดโครงสร้าง บทบาท และกระบวนการที่ใช้ในการบริหาร ซึ่งแตกต่างจากแนวปฏิบัติเดิม และสามารถนำไปสู่ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพมากกว่า ขณะที่ แวกคาโร และคณะ (Vaccaro et al., 2020 : 1159-1185) ได้เน้นถึงความสามารถในการเสนอหรือประยุกต์ใช้วิธีการบริหารใหม่ ๆ ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ การตัดสินใจ และการสื่อสารภายในองค์กร โดยมีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขัน สุตท่าย วอลเบอร์ดา และคณะ (Volberda et al., 2014 : 398) ได้กล่าวถึงนวัตกรรมการบริหารว่าเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารหรือผู้จัดการนำแนวทางใหม่มาประยุกต์ใช้กับระบบการจัดการในองค์กร ไม่ว่าจะเป็นด้านการจัดโครงสร้าง การประเมินผล หรือระบบจูงใจ แม้แนวทางเหล่านี้อาจไม่ใช่เทคโนโลยีใหม่โดยตรง แต่ก็สามารถส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในวิธีดำเนินงาน และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์กรได้อย่างมีนัยสำคัญ สรุปได้ว่า นวัตกรรม หมายถึงการสร้างสรรคสิ่งใหม่ หรือการปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่เดิมให้ดียิ่งขึ้น โดยมุ่งเน้นไปที่การ

พัฒนาผลิตภัณฑ์ บริการ กระบวนการทำงาน หรือรูปแบบธุรกิจใหม่ ๆ ที่สามารถสร้างคุณค่าเพิ่มให้กับองค์กรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน

สรุปได้ว่า นวัตกรรมการบริหาร หมายถึง การนำสิ่งใหม่หรือแนวทางใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการกระบวนการบริหารจัดการองค์กร เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นทั้งในด้านประสิทธิภาพ ความยืดหยุ่น และศักยภาพในการแข่งขัน โดยอาจอยู่ในรูปแบบของแนวคิด วิธีการ กระบวนการ หรือระบบการทำงานที่ไม่เคยมีมาก่อน หรือเป็นการพัฒนาดัดแปลงจากแนวปฏิบัติเดิมให้ดีขึ้น ทั้งนี้ นวัตกรรมไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่เทคโนโลยีเท่านั้น หากแต่รวมถึงการใช้ความรู้เดิมร่วมกับความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสร้างผลลัพธ์ใหม่ที่มีคุณค่า

ยุคดิจิทัล (Digital Age) : พัฒนาการแนวคิด

“ยุคดิจิทัล” (Digital Age) ได้กลายเป็นปรากฏการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนของสังคม โดยเฉพาะด้านการศึกษาและการบริหารจัดการ การเข้าสู่ยุคดิจิทัลไม่ได้หมายถึงเพียงการนำเทคโนโลยีมาใช้เท่านั้น แต่หมายถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบ (systemic transformation) ทั้งในด้านการกระบวนการ วัฒนธรรมองค์กร และบทบาทของผู้เกี่ยวข้อง ต่อเนื่องจากแนวคิดดังกล่าวของ เวสเตอร์แมน, บอนเน็ต & แมคอาฟี (Westerman, Bonnet & McAfee : 2018 : ออนไลน์) อธิบายว่าการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล (Digital Transformation) คือกระบวนการที่องค์กรใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างคุณค่าใหม่ ปรับปรุงประสิทธิภาพ และเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินงานเพื่อให้ทันต่อการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทขององค์กรการศึกษา ที่ต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและคาดเดาได้ยาก ในด้านการศึกษาของเซลวิน (Selwyn, 2016 : ออนไลน์) เสนอว่าเทคโนโลยีไม่ได้เพียงแค่เข้ามาช่วยอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนเท่านั้น แต่ยังเปลี่ยนแปลงวิธีคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ ความรู้ และบทบาทของครูผู้สอน โดยเฉพาะการเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการใช้ข้อมูลดิจิทัลเพื่อการประเมินผลแบบเรียลไทม์ ในทำนองเดียวกันของเรเด็คเกอร์ (Redecker : 2017 : ออนไลน์) เสริมว่า ทักษะความสามารถด้านดิจิทัลของครู (Digital Competence of Educators) เป็นสิ่งจำเป็นในการกำหนดสมรรถนะหลักที่ครูควรมี ได้แก่ การใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อการสอน การวิเคราะห์ข้อมูลผลการเรียนรู้ และการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนอย่างเหมาะสม ในระดับเชิงนโยบายและการวางแผนการศึกษาของวิลเลียมสัน (Williamson, 2020 : ออนไลน์) ระบุว่า ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และอัลกอริทึมกำลังเข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจด้านการจัดการศึกษา เช่น การวัดผล การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการสอน และการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ซึ่งสะท้อนถึงความท้าทายด้านจริยธรรมและความโปร่งใสในโลกดิจิทัล ขณะเดียวกันของฟูลแลน (Fullan, 2018 : ออนไลน์) เน้นย้ำบทบาทของผู้นำด้านการศึกษาในยุคดิจิทัล ที่ต้องไม่เพียงแต่เข้าใจเทคโนโลยี แต่ต้องสามารถ จุดประกายการเปลี่ยนแปลง และนำพา

องค์กรการศึกษาให้ปรับตัวได้อย่างยืดหยุ่นมีความคิดสร้างสรรค์ และพร้อมรับมือกับความไม่แน่นอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด “การบริหารเชิงนวัตกรรม” ในบริบทของโลกยุคใหม่

สรุปได้ว่า ยุคดิจิทัล หมายถึง การเปลี่ยนแปลงเชิงระบบ เน้นการใช้เทคโนโลยี รวมถึงการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงาน วัฒนธรรมองค์กร และบทบาทของผู้เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในด้านการศึกษา เทคโนโลยีดิจิทัลได้เปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนรู้ การสอน และการบริหารจัดการอย่างมีนัยสำคัญ ส่งผลให้ครูและผู้นำทางการศึกษาต้องมีความรู้และทักษะสูง สามารถใช้ข้อมูลวิเคราะห์วางแผน และสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อรับมือกับความเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

จากการศึกษาความหมายของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาและนำเสนอแบ่งเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ ความหมายของการบริหารสถานศึกษา นวัตกรรมการบริหารงาน และยุคดิจิทัล แล้วนำมาสรุปเป็นความหมายของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล สรุปได้ว่า การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการที่ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยี ภาวะผู้นำ และการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายมาใช้ในการบูรณาการทรัพยากรและองค์ความรู้ เพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสภาพแวดล้อมทางการศึกษาอย่างแท้จริง โดยเน้นการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการให้มีความคล่องตัวและยืดหยุ่น ตลอดจนการปรับปรุงการให้บริการทางการศึกษาผ่านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก สร้างสรรค์แนวคิดใหม่ ๆ และนวัตกรรมที่ตอบโจทย์ทั้งในด้านการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาครู และการบริหารจัดการเชิงระบบ โดยยึดหลักความสามารถในการเข้าใจ เข้าถึง และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสมมีประสิทธิภาพ

2.2.2 ความสำคัญของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล

ยุคที่เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและการแข่งขันสูงขึ้นทุกวัน การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล กลายเป็นปัจจัยสำคัญที่องค์กรทุกประเภทต้องให้ความสำคัญในการนำแนวคิดใหม่ๆ มาปรับใช้ในทุก ๆ ด้านของกระบวนการทำงาน ระบบการจัดการ หรือแม้แต่วัฒนธรรมองค์กร นักวิชาการหลายท่านได้อธิบายความสำคัญของการบริหารเชิงนวัตกรรม ดังนี้

จากการศึกษาของหลากหลายแหล่งทั้งในและต่างประเทศ พบว่า การบริหารเชิงนวัตกรรมมีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กร โดยเฉพาะในบริบทของการศึกษาและการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล สถาบันรับรองมาตรฐาน (2567 : ออนไลน์) ชี้ให้เห็นว่า ระบบการจัดการนวัตกรรมช่วยให้องค์กรสามารถวางแนวทางในการจัดทำ รักษา และพัฒนานวปฏิบัติในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ อันจะนำไปสู่การเป็นองค์กรนวัตกรรมที่สามารถสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ บริการ กระบวนการ และรูปแบบธุรกิจใหม่ ๆ ได้อย่างต่อเนื่อง ในด้านสถานศึกษา จักรภัทรธัญย์ ไตรรัตน์ (2563 : 1903) กล่าวว่า การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลมีบทบาทสำคัญในการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและ

ทันต่อเหตุการณ์ ทำให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น ขณะที่ พรชัย กำหอม (2562 : 180-192) เน้นย้ำว่านวัตกรรมในสถานศึกษามีใช้เพียงเทคโนโลยีใหม่ แต่รวมถึงการปรับปรุงแนวปฏิบัติเดิมและกระบวนการทำงาน เพื่อพัฒนาผู้เรียนและยกระดับคุณภาพการศึกษา ในเชิงองค์กร ปัญญา เลิศไกร (2562 : 105) ระบุว่าการบริหารด้านนวัตกรรมเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้นำและศักยภาพสมาชิกองค์กร ซึ่งเมื่อผู้นำและสมาชิกมีลักษณะเป็น “บุคคลแห่งการเรียนรู้” องค์กรย่อมสามารถพัฒนานวัตกรรมและกลยุทธ์เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วน วัฒนชัย ศิริญาณ (2560 : 72-80) เสริมว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ควบคู่กับโครงสร้างที่ยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง คือหัวใจของการบริหารเชิงนวัตกรรม จากมุมมองของจิราพร ศรีสีล (2560 : ออนไลน์) ชี้ว่า แนวคิดการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติไทยแลนด์ 4.0 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และนวัตกรรมเพื่อรับมือกับความเปลี่ยนแปลงระดับโลก

งานวิจัยจากต่างประเทศสนับสนุนแนวคิดนี้เช่นกัน โดย แอนเดอร์สัน (Anderson, 2021 : 122-135) พบว่า การบริหารเชิงนวัตกรรมช่วยให้องค์กรสามารถใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อลดต้นทุนเพิ่มประสิทธิภาพ และตัดสินใจได้แม่นยำขึ้น ด้าน จอนส์ และวิลเลียมส์ (Jones & Williams, 2020 : 100-115) ระบุว่าสถานศึกษาที่สามารถบริหารเชิงนวัตกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพจะตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและชุมชนได้ดียิ่งขึ้น และส่งเสริมความยั่งยืนในระบบการศึกษา ส่วน การ์เซีย และคณะ (Garcia et al., 2022 : 77-91) ชี้ให้เห็นว่า การส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความเห็นและเสนอแนวคิดใหม่ ๆ ช่วยจุดประกายความคิดสร้างสรรค์และเพิ่มประสิทธิภาพการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล कुमार และไซนิ (Kumar & Saini, 2023 : 33-50) สนับสนุนว่าการนำเครื่องมือดิจิทัลมาใช้ในการบริหารช่วยเพิ่มความสามารถในการตัดสินใจและการปรับตัวขององค์กรได้ดีขึ้น ในท้ายที่สุด ดาวิส และบราวน์ (Davis & Brown, 2021 : 44-59) ได้ย้ำว่า องค์กรการศึกษาควรใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาความยั่งยืนในระยะยาว โดยเฉพาะในด้านการบริหารงานหลัก ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ งบประมาณ งานบุคคล และงานทั่วไป เพื่อสร้างระบบที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จากความสำคัญของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลข้างต้น สรุปได้ว่าการพัฒนาคน องค์กร และประเทศชาติ โดยมุ่งเน้นที่การคิดค้นและปรับปรุงวิธีการใหม่ ๆ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนและยกระดับประสิทธิภาพของกระบวนการทำงาน มีการปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์ในสถานศึกษาให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง การเปลี่ยนแปลงเชิงระบบยังเป็นสิ่งที่จำเป็น โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีในการปรับกระบวนการทำงาน วัฒนธรรมองค์กร และบทบาทของผู้เกี่ยวข้องในทุกระดับ โดยเฉพาะด้านการศึกษา เทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้ามาเปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนรู้ การสอน และการบริหารจัดการ ทำให้ครูและผู้นำทางการศึกษาต้องมีสมรรถนะดิจิทัลที่สูงขึ้น โดยสามารถใช้

ข้อมูลในการวิเคราะห์ วางแผน และสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.3 หลักการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารเริ่มเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย มีการศึกษาและรวบรวมทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา โดยแบ่งตามระยะการพัฒนาดังนี้

หลักทฤษฎีเชิงระบบ (System Theory)

ทฤษฎีเชิงระบบเป็นอีกแนวคิดหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการในปัจจุบัน กล่าวคือ มีหลายภาคส่วนได้นำเอาทฤษฎีนี้ไปใช้เป็นกรอบในการบริหารองค์กร ทั้งสถานประกอบการ ภาครัฐกิจของเอกชน และในองค์กรของรัฐ โดยเฉพาะในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้นำเอาทฤษฎีเชิงระบบนี้เข้ามาใช้ในระบบประกันคุณภาพทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ด้วย สำหรับความหมายของ “ระบบ” คืออะไร แนวคิดตามหลักของทฤษฎีเชิงระบบเป็นอย่างไร รูปแบบของวิธีระบบเป็นอย่างไร และการนำรูปแบบทฤษฎีเชิงระบบไปใช้ในการบริหารการศึกษาทำได้อย่างไร ผู้เขียนจะได้นำเสนอตามลำดับดังนี้ คำว่า “ระบบ” เป็นกลุ่มขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์ระหว่างกัน และมีความเกี่ยวข้องกันในลักษณะที่ทำให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อกระทำกิจกรรมให้ได้ผลสำเร็จตามความต้องการ ปัจจุบันคำว่า “ระบบ” เป็นคำกล่าวที่ใช้กันแพร่หลายโดยทั่วไป เวลาที่กล่าวถึงระบบ เรามักจะต้องคำนึงถึงคำ 3 คำ คือ การคิดอย่างมีระบบ (System Thinking) หมายถึง การคิดอย่างมีเหตุผล โดยคิดอย่างรอบคอบถึงผลได้ผลเสียที่จะเกิดขึ้นทั้งในภาพรวม และทุก ๆ ส่วนขององค์ประกอบย่อยของระบบว่าต่างก็มีส่วนสัมพันธ์กันและสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม วิธีปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ (System Approach) หมายถึง วิธีปฏิบัติงานที่เป็นระบบ โดยมีการนำเอาปัจจัยที่จำเป็นต่อการบริหารมาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตรงตามเป้าหมายที่กำหนด ทั้งปัจจัย กระบวนการทำงาน และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจะมีส่วนสัมพันธ์กัน และเป็นผลซึ่งกันและกัน ทฤษฎีเชิงระบบ (System Theory) เป็นทฤษฎีที่ระบุว่าองค์กรประกอบด้วยส่วนประกอบที่เป็นอิสระ และเป็นวิธีการบริหารงานที่จะเพิ่มความเข้าใจ รู้จุดเด่นจุดด้อยในองค์กร เพื่อการพัฒนาและแก้ปัญหาได้มากยิ่งขึ้น (นพพล โพธิ์เงิน, 2560 : 143)

หลักทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (Innovative Leadership Theory)

นักการศึกษา นักวิชาการ นักทฤษฎีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้ความหมายของคำว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมต่าง ๆ ไว้ดังนี้

ตามแนวคิดของสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (2562 : 8) จะประกอบไปด้วยปัจจัยภายในที่สำคัญ คือ การที่ผู้บริหารระดับสูงให้การสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมอย่างจริงจัง การทำแผนที่เส้นทางนวัตกรรม การสนับสนุนให้บุคลากรสร้างนวัตกรรม ซึ่งการที่จะสร้างให้เกิดนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์นั้นต้องควบคู่กับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม เพื่อให้ทุกคนในองค์กรเข้าใจ

วัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การในทิศทางเดียวกัน พร้อมทั้งให้อิสระทางความคิดกับบุคลากร เพื่อให้สร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ แก่องค์กร ซึ่งองค์ประกอบที่จะทำให้เกิดภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมนั้น ได้มีนักวิชาการได้กล่าวถึงไว้ ดังนี้

ฮอร์ธ (Horth, 2014) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่

1. วิธีการนวัตกรรมที่ก่อให้เกิดการมีภาวะผู้นำ (Innovative approach to leadership) คือ การที่ผู้นำคิดหาวิธีการใหม่ ๆ ที่แตกต่างจากเดิมเพื่อนำไปสู่วิธีการบริหารงานแบบใหม่ และคิดหาวิธีการใหม่ในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนางานบนพื้นฐานของการเข้าถึงข้อมูลหรือการคาดการณ์ในเชิงวิสัยทัศน์ วิธีการนวัตกรรมต่าง ๆ เหล่านี้จะนำมาซึ่งการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม
2. ภาวะผู้นำสำหรับนวัตกรรม (Leadership for innovation) ผู้นำจะต้องเรียนรู้วิธีการสร้างบรรยากาศองค์การเพื่อให้บุคลากรในองค์การสามารถประยุกต์ใช้ความคิดเชิงนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาสินค้าและการบริการใหม่ ๆ ภาวะผู้นำสำหรับนวัตกรรมจะเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างวัฒนธรรมแห่งนวัตกรรม (Culture of innovation) ซึ่งจะช่วยให้บุคลากรมีกระบวนการคิดที่แตกต่างและทำงานด้วยวิธีการใหม่ ๆ ในการเผชิญสิ่งที่ท้าทาย เช่น การทำงานท่ามกลางทรัพยากรที่ขาดแคลน หรือการทำงานเพื่อความอยู่รอดท่ามกลางการแข่งขัน สอดคล้องกับ ฮันเตอร์ และคุชเชินเบอร์รี่ (Hunter and Cushenbery, 2011 : 248-265) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจะเป็นความคิดใหม่ของผลผลิตที่มีศักยภาพที่จะสามารถนำไปดำเนินการ ซึ่งผลผลิตที่เกิดจากแนวความคิดใหม่ ๆ จะประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 2 ประการ คือ การเกิดแนวความคิดใหม่ (Idea generation) และการประเมินความคิดและการนำไปสู่การปฏิบัติ (Idea evaluation and implementation) ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียด ดังนี้

1. การเกิดแนวความคิดใหม่ (Idea generation) การเกิดแนวความคิดใหม่ของผู้นำตามแนวคิดของ ฮันเตอร์ และคุชเชินเบอร์รี่ (Hunter and Cushenbery, 2011 : 248-265) มีอยู่ 2 ประเภท ดังนี้

- 1.1 ภาวะผู้นำที่จะกระตุ้นให้ผู้นำแสดงพฤติกรรมในการคิดค้นกิจกรรมการพัฒนาโดยใช้แนวความคิดใหม่ๆ เป็นการสร้างความคิดใหม่ การสร้างกลยุทธ์ และการแก้ปัญหาโดยการใช้อนุวัตกรรมการแสดงภาวะผู้นำแบบเปิด เช่น การกระตุ้นให้บุคลากรคิดค้นทดลองสิ่งใหม่ พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมประเภทนี้ เรียกว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมแบบสำรวจ (Exploratory innovation leadership) ซึ่งนวัตกรรมที่เกิดขึ้นจากภาวะผู้นำลักษณะนี้จะมีลักษณะเฉพาะ คือ เป็นการสร้างความคิด กลยุทธ์ใหม่ๆ เพื่อให้ได้ข้อค้นพบ ซึ่งกรณีเช่นนี้จะมีความเสี่ยงเข้ามาเกี่ยวข้อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมแบบสำรวจจะต้องมีการกระตุ้นทางปัญญาให้บุคลากร และในการสร้างสรรค์นวัตกรรมแบบสำรวจ รูปแบบของผู้นำที่ใช้เป็นหลัก คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงซึ่งจะมีความเชื่อ

ว่านวัตกรรมแบบสำรวจจะบรรลุผลได้นั้นบุคลากรจะต้องคิดสร้างสรรค์เป็นรายบุคคล โดยผ่านแรงจูงใจที่สร้างแรงบันดาลใจและความสามารถพิเศษของบุคคล

1.2 ภาวะผู้นำที่จะกระตุ้นให้ผู้นำแสดงพฤติกรรมโดยการปรับเปลี่ยนและการปรับปรุงความคิดที่มีอยู่แล้ว พฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมประเภทนี้ เรียกว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมแบบเพิ่มมูลค่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมประเภทนี้มีความเสี่ยงน้อยกว่าเมื่อเทียบกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมแบบสำรวจ ในกรณีเช่นนี้ ภาวะผู้นำที่เหมาะสมที่สุดกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมแบบเพิ่มมูลค่าคือการใช้ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน เนื่องจากภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนจะไม่ใช้พฤติกรรมภาวะผู้นำแบบเปิด เช่น การกระตุ้นให้บุคลากรคิดค้นทดลองสิ่งใหม่ ซึ่งมีความเสี่ยงสูง แต่จะใช้พฤติกรรมภาวะผู้นำแบบปิด ที่จะใช้รางวัลเป็นการตอบแทนเมื่อมีผลงาน รวมทั้งภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนจะลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากการบริหารได้มากกว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมแบบสำรวจ แต่ในขณะเดียวกัน หากผู้นำต้องการที่จะมีแนวความคิดใหม่ในการปรับรูปแบบการดำเนินงานที่มีอยู่แล้วเพื่อให้เกิดผลการปฏิบัติที่มีคุณค่ามากขึ้นกว่าเดิม อาจจะต้องปรับมาใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากเป็นผลผลิตที่อยู่ในรูปแบบใหม่ ซึ่งอาจมีความเสี่ยงมากขึ้นจากเดิม ดังนั้น ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมแบบเพิ่มมูลค่าอาจต้องใช้ภาวะผู้นำหลายรูปแบบให้มีความยืดหยุ่น เหมาะสมกับสถานการณ์และความจำเป็นที่เกิดขึ้นในขั้นการเกิดแนวความคิดใหม่นี้ สิ่งที่สำคัญ คือ ผู้นำจะต้องส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมที่จะนำไปสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรมสำหรับบุคลากรในองค์กร ซึ่งนอกจากผู้นำจะมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมแล้ว ยังจะต้องกระตุ้นให้บุคลากรในองค์กรแสดงความคิดใหม่ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมให้เกิดขึ้นด้วย

2. การประเมินความคิดและการนำไปสู่การปฏิบัติ ผู้นำเชิงนวัตกรรมไม่ว่าจะเป็น ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมแบบสำรวจหรือภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมแบบเพิ่มมูลค่า จะต้องมีการประเมินความคิดเชิงนวัตกรรมก่อนว่า ความคิดเชิงนวัตกรรมนั้นสามารถนำไปสู่กระบวนการที่จะสามารถปฏิบัติได้หรือไม่ สิ่งหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในการนำความคิดเชิงนวัตกรรมไปสู่การปฏิบัติ คือ ผู้นำจะต้องใช้ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนให้มากขึ้น เนื่องจากเป็นรูปแบบภาวะผู้นำที่จำเป็นต้องทำความกระจ่างกับนวัตกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับทีมบุคลากร รวมทั้งต้องการมีอิทธิพลถึงความคิดในเชิงนวัตกรรม การประเมินและการพิจารณาถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ที่จำเป็นต้องใช้ในกระบวนการ ซึ่งผู้นำจำเป็นต้องใช้พฤติกรรมภาวะผู้นำแบบปิด มีการกำกับ ควบคุม รวมทั้งการบริหารความเสี่ยงในกระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้อย่างใกล้ชิดเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการ

ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงองค์กร (Organizational Change Theory)

การบริหารการเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบมุ่งเน้นให้ความสำคัญในด้านนโยบาย โครงสร้าง และวัฒนธรรมขององค์กร ซึ่งมีรูปแบบการพัฒนาหลายลักษณะ การเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์ เป็นการพัฒนางานองค์กรอีกรูปแบบหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นการเปลี่ยนแปลง

เชิงนโยบาย การออกแบบหรือการปรับเปลี่ยนโครงสร้างและวัฒนธรรมองค์การได้อย่างชัดเจน โดยคัมมิงส์ และวอร์ลีย์ (Cummings & Worley, 2014 : 22) ได้กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์ไว้ ดังนี้

1. Transformational Change เป็นการเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐานของการเปลี่ยนแปลงองค์การ โดยการกำหนดโครงสร้างและการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมภายในองค์การ ซึ่งมีพื้นฐานมาจากองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ การเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์เชิงบูรณาการ การออกแบบองค์การ และการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์การ

2. Continuous Change หมายถึงการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้้องค์กรสามารถเปลี่ยนแปลงตนเองได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการพัฒนาต่อยอดไปสู่กระบวนการที่ไม่หยุดนิ่งในด้านการกำหนดกลยุทธ์ การออกแบบองค์การ และการนำการเปลี่ยนแปลงไปสู่การปฏิบัติจริงเพื่อสร้างความได้เปรียบของการแข่งขันในรูปแบบใหม่ ๆ ดังนั้น กระบวนการเพื่อความต่อเนื่องจึงให้ความสนใจในด้านการเรียนรู้ (Learning) การเปลี่ยนแปลง (Changing) และการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม (Adapting)

3. Trans-Organizational Change มีความแตกต่างจากการเปลี่ยนแปลงในสองลักษณะแรก เพราะทั้งสองลักษณะที่กล่าวมาเป็นการเปลี่ยนแปลงภายในองค์การแต่ละองค์การ ขณะที่ Trans-Organizational Change เป็นการดำเนินกิจกรรมร่วมกันของสององค์การหรือมากกว่า เพื่อร่วมมือกันบริหารโครงการหรือแก้ปัญหาที่มีความซับซ้อน ซึ่งลำพังเพียงศักยภาพขององค์การเดียวไม่อาจดำเนินการได้หรือไม่อาจบรรลุผลสำเร็จได้ดีเท่าที่ควร รูปแบบของความร่วมมือในการจัดองค์การลักษณะดังกล่าว

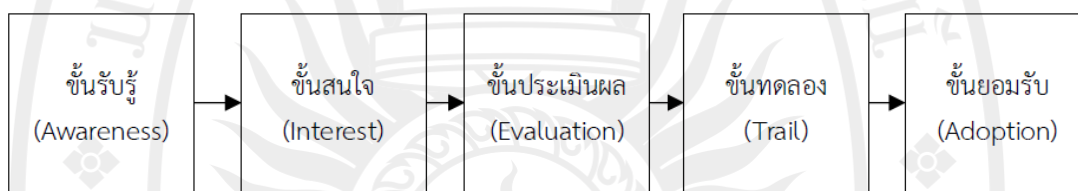
กระบวนการสร้างการเปลี่ยนแปลงองค์กร รูปแบบใหม่ในปัจจุบันการวางกลยุทธ์ในการสร้างและพัฒนากระบวนการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืนในองค์การโดยอาศัยการสอดแทรกกระบวนการสร้างและพัฒนาการเปลี่ยนแปลงในแผนยุทธศาสตร์องค์การซึ่งจะมีความยั่งยืนในการสร้างการเปลี่ยนแปลงมากกว่าดำเนินการแบบเป็นโครงการ (Project) การใช้กลยุทธ์ในการสร้างการเปลี่ยนแปลงโดยใช้เป็นแผนกลยุทธ์ขององค์การ (Programme) โดยองค์การที่สามารถบริหารการเปลี่ยนแปลงโดยใช้กระบวนการแผนปฏิบัติการในการสร้างการเปลี่ยนแปลงโดยสอดแทรกไปในแผนกลยุทธ์ขององค์การทั้งในแผนระดับหน้าที่ระดับธุรกิจ และระดับองค์การ ซึ่งจะเกิดความยั่งยืนและประสบความสำเร็จในการบริหารเชิงกลยุทธ์ในการสร้างความเปลี่ยนแปลงให้เกิดในองค์การตามแนวคิดของ คีพเพินแบร์เกอร์ (Kippenberger, 2014 : 11-13)

ทฤษฎีการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21st Century Learning Theory)

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผู้มีชื่อเสียงด้าน Educational Psychology ได้นิยามทักษะการเรียนรู้ (Learning Skills) ว่าหมายถึงกระบวนการที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ซึ่งเกิดขึ้นโดยผลมาจากประสบการณ์ และทำให้มีการเพิ่มสมรรถนะ (Performance) เพิ่มความสามารถของการเรียนรู้ ในอนาคตมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ การเรียนรู้เป็นกระบวนการไม่ใช่ผลผลิต เกิดการเรียนรู้ที่ผลหรือสมรรถนะ การเรียนรู้เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงความรู้ ความเชื่อพฤติกรรมหรือเจตคติ และมีผลระยะยาวต่อการคิดและพฤติกรรมของนักเรียนการเรียนรู้ไม่ใช่สิ่งที่ให้นักเรียน แต่เป็นสิ่งที่นักเรียนลงมือทำให้แก่ตนเอง เป็นผลโดยตรงจากสิ่งที่นักเรียนตีความ และตอบสนองต่อประสบการณ์ของตนทั้งที่รู้ตัวและไม่รู้ตัวทั้งในอดีตและในปัจจุบัน นักการศึกษานักปฏิรูปการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญเชื่อว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จในอนาคต การดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันของผู้เรียน องค์ประกอบเกี่ยวกับองค์ความรู้ ทักษะพฤติกรรม และคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งได้รวบรวมองค์ประกอบของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เด็กและเยาวชนควรมี ประกอบด้วย ทักษะการเรียนรู้ และนวัตกรรม หรือ 3R และ 4C คือ 3R ได้แก่ การอ่าน การเขียน (Writing) คณิตศาสตร์ (Arithmetic) ส่วน 4C ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking) การสื่อสาร (Communication) การร่วมมือ (Collaboration) และความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) รวมถึงทักษะชีวิตและอาชีพ ทักษะด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยี การบริหารจัดการด้านการศึกษาแบบใหม่โดยศาสตราจารย์ นายแพทย์วิจารณ์ พานิช (Panich, 2012 : 26) ได้นำเสนอองค์ความรู้จากการแปลหนังสือ 21st Century Skills: Learning for Life in Our Times ที่กล่าวถึงหลักการสำคัญเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยการเรียนรู้ที่แท้จริง (Authentic learning) การเรียนรู้ในระดับสร้างกระบวนทัศน์ (Mental modelbuilding) ซึ่งการเรียนรู้ที่แท้จริงขับเคลื่อนด้วยฉันทะ (Internal motivation) การเรียนรู้แบบพหุปัญญา (Multiple intelligence) การเรียนรู้เป็นกิจกรรมทางสังคม (Social learning) ศาสตราจารย์นายแพทย์วิจารณ์ พานิช (Panich, 2013 : 136) ได้ตีความจากการอ่านหนังสือ How Learning Works: 7 Research-Based Principles for Smart Teaching กล่าวถึงทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมในประเด็นของ Knowledge-and Skills Rainbow ซึ่งเป็นหัวใจของทักษะเพื่อการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 คือ การเรียนรู้ (learning how to learn) หรือทักษะในการเรียนรู้ (learning skills) ทักษะในการสร้างการเปลี่ยนแปลงไปในทางดีขึ้น (นวัตกรรม) ประกอบด้วยทักษะย่อย ๆ ได้แก่ 1) การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (critical thinking) และการแก้ปัญหา (problem solving) คือ การคิดอย่างผู้เชี่ยวชาญ (expert thinking) 2) การสื่อสารและความร่วมมือ (collaboration) คือ การสื่อสารอย่างซับซ้อน (complex communicating) 3) ความริเริ่มสร้างสรรค์ (creativity) และนวัตกรรม (innovation) คือ การประยุกต์ใช้จินตนาการและการประดิษฐ์ซึ่งต้องใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

ทฤษฎีการยอมรับนวัตกรรมและเทคโนโลยี (Technology Acceptance Model - TAM) การยอมรับนวัตกรรม (Innovation Adoption Process)

กระบวนการยอมรับนวัตกรรม (Innovation Adoption Process) ขั้นตอนการยอมรับนวัตกรรม (Innovation Adoption Process) เป็นกระบวนการที่ผู้ใช้งานได้ศึกษานวัตกรรมและมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับความต้องการของผู้ใช้งาน ปรึกษาคู่บุคคล รอบข้างตลอดจนยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรม โดยแต่ละบุคคลอาจมีการยอมรับที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับทัศนคติ ประสบการณ์เดิม ความต้องการ หรือความจำเป็น เป็นต้น โดยนวัตกรรมจะถูกนำไปใช้หรือยอมรับโดยบุคคลแต่ละคนนั้น Rogers (2003 : ออนไลน์) ได้สรุปทฤษฎีและรายงานการวิจัยเกี่ยวกับ ขั้นตอนการยอมรับนวัตกรรม 5 ขั้นตอน ดังภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 ขั้นตอนการยอมรับนวัตกรรม
ที่มา: Rogers (2003 : ออนไลน์)

จากภาพที่ 2.4 เป็นขั้นตอนการยอมรับนวัตกรรมของผู้ใช้งานได้ กล่าวถึง กระบวนการของผู้ใช้งานประมวลผลของนวัตกรรมก่อนจะมีการยอมรับและนำนวัตกรรมนั้น ไปใช้งาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ขั้นรับรู้ (Awareness) เป็นขั้นแรกที่ใช้รับรู้ว่ามีนวัตกรรม หรือความคิดใหม่ สิ่งใหม่ รวมถึงวิธีปฏิบัติใหม่ ๆ เกิดขึ้นแล้วนวัตกรรมมีอยู่จริงแต่ยังไม่มีข้อมูลรายละเอียดของสิ่งนั้น
2. ขั้นสนใจ (Interest) เป็นขั้นที่ผู้ใช้งานจะรู้สึกสนใจในนวัตกรรมนั้นทันทีที่ผู้ใช้ เห็นว่าตรงกับปัญหาที่ผู้ใช้ประสบอยู่หรือตรงกับความสนใจและจะเริ่มหาข้อเท็จจริงและข่าวสาร มากขึ้น โดยอาจสอบถามจากเพื่อนซึ่งได้เคยทดลองทำมาแล้วหรือเสาะหาความรู้จากผู้ที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมนั้นเพื่อสนองตอบความอยากรู้ของตนเอง
3. ขั้นประเมินผล (Evaluation) ในขั้นตอนนี้ผู้ใช้งานจะพิจารณาว่านวัตกรรมนั้น จะมีความเหมาะสมกับผู้ใช้หรือไม่ให้ผลคุ้มค่าเพียงใด หลังจากที่ได้ศึกษานวัตกรรมนั้นมาระยะหนึ่ง แล้วนวัตกรรมนั้นมีความยากและข้อจำกัดสำหรับผู้ใช้นี้เพียงใดและจะปรับให้เข้ากับสถานการณ์ได้อย่างไรแล้วจึงตัดสินใจว่าจะทดลองใช้ความคิดใหม่ ๆ นั้นหรือไม่

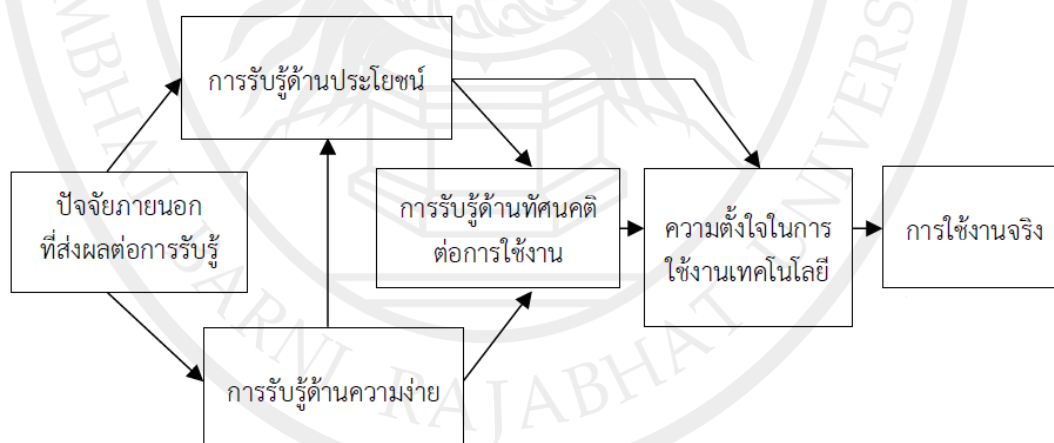
4. ขั้นทดลอง (Trial) เป็นขั้นตอนที่ผู้ใช้งานได้ผ่านการไต่ตรองมาแล้วและ ตัดสินใจที่จะทดลองปฏิบัติตามความคิดใหม่ ๆ ซึ่งอาจทดลองเพียงบางส่วนหรือทั้งหมด การทดลอง ปฏิบัตินี้เป็นเพียงการยอมรับนวัตกรรมชั่วคราวเพื่อดูผลว่าควรจะตัดสินใจยอมรับโดยถาวรหรือไม่

5. ขั้นยอมรับปฏิบัติ (Adoption) ถ้าการทดลองใช้งานได้ผลเป็นที่น่าพอใจก็จะ ยอมรับความคิดใหม่ ๆ อย่างเต็มที่และขยายการปฏิบัติออกไปเรื่อย ๆ อย่างต่อเนื่อง จนกระทั่ง นวัตกรรมนั้นกลายเป็นวิธีการที่ผู้ใช้งานยึดถือปฏิบัติโดยถาวรต่อไป ซึ่งถือเป็นขั้นสุดท้ายของ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวร

ดังนั้น ขั้นตอนการยอมรับนวัตกรรมเป็นกระบวนการที่สำคัญของผู้ใช้งานตั้งแต่การรับรู้ นวัตกรรมไปจนถึงการให้ความสนใจ เรียนรู้ นำไปใช้ และปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันหากผู้ใช้เกิด การไม่ยอมรับหรือรับรู้ในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งแล้วนั้น นวัตกรรมนั้นจะถูกปฏิเสธจากผู้ใช้งานแต่ หาก ผู้ใช้งานผู้ใช้งานมีการยอมรับนวัตกรรมนั้นจะถูกใช้ซ้ำและแผ่ขยายเป็นวงกว้างต่อไป

ทฤษฎีการยอมรับเทคโนโลยี (Technology Acceptance Model)

แบบจำลองการยอมรับนวัตกรรมและเทคโนโลยี (Technology Acceptance Model หรือ TAM) (Davis, 1985 : 11) เป็นทฤษฎีที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจใช้งานเทคโนโลยี ปัจจัยที่เป็นกำหนดการแสดงพฤติกรรม ได้แก่ การรับรู้ประโยชน์ต่อการใช้เทคโนโลยี และการรับรู้ว่าเป็นระบบที่ง่ายต่อการใช้งานนำไปสู่การยอมรับและใช้งานจริงของผู้ใช้

ภาพที่ 2.5 แบบจำลองทฤษฎี TAM (Technology acceptance model)

ที่มา: Davis (1985 : 11)

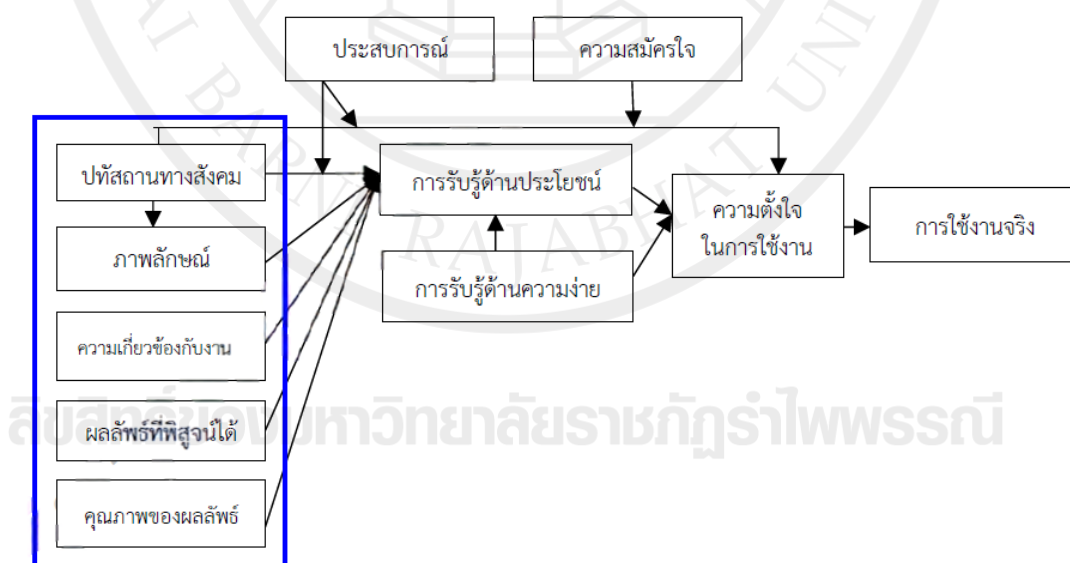
จากภาพที่ 2.5 แบบจำลองทฤษฎี TAM แสดงให้เห็นว่า มีตัวแปรที่เป็นปัจจัยภายนอก ส่งผลต่อการรับรู้ถึงความง่ายต่อการใช้งานและรับรู้ถึงประโยชน์ที่จะได้รับ โดยนำหลักการนี้มาเป็นตัวแปรเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลไปยังการรับรู้ด้านทัศนคติและทัศนคตินำไปสู่ความตั้งใจในการใช้

เทคโนโลยี ตลอดจนความตั้งใจในการใช้เทคโนโลยีส่งผลไปยังการที่นำไปใช้งานจริงทั้งสองตัวแปร ดังนี้

1. การรับรู้ด้านประโยชน์ (Perceived usefulness) หมายถึง ทศนคติหรือความเชื่อของผู้ใช้ที่มีผลต่อการ ใช้งานเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพการทำงานของตน ทั้งยังช่วยส่งเสริมให้การทำงาน มีคุณภาพ ช่วยพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานและยังเป็นความเชื่อหรือการตระหนักถึงคุณค่า หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการใช้งานนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีนั้น นอกจากนั้นแล้วการรับรู้ ด้านประโยชน์ต่อการใช้งานเทคโนโลยียังเป็นปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงต่อการยอมรับ และใช้งานนวัตกรรมและเทคโนโลยี

2. การรับรู้ด้านความง่าย (Perceived ease of use) หมายถึง ระดับความเชื่อของผู้ใช้ที่รับรู้ว่าการใช้เทคโนโลยีเป็นระบบที่สามารถเรียนรู้ได้ง่าย โดยนิยามคำว่าง่าย คือ ปราศจากความยาก และความพยายาม นอกจากนี้การรับรู้ด้านความง่ายยังเป็นปัจจัยหลักที่มีผลต่อการยอมรับ และใช้งานของผู้ใช้โดยเทคโนโลยีที่ง่ายและสะดวกไม่ซับซ้อนจะมีการยอมรับและใช้งานจากผู้ใช้งานได้มาก

ในเวลาต่อมา TAM ถูกพัฒนาแนวคิดเพิ่มเติมให้เห็นปัจจัยภายใน นอกจากความง่ายและเป็นประโยชน์ของทฤษฎีการยอมรับเทคโนโลยีแล้ว ยังมีปัจจัยอื่นที่มีผลกระทบต่อนทัศนคติในการยอมรับ นวัตกรรมด้วยคือ ความสนใจ ประสบการณ์ อาชีพหรืองานที่เกี่ยวข้อง และคุณภาพผลลัพธ์ที่ได้ (Venkatesh & Davis, 2000 : 186–204) ภาพลักษณ์ และผลที่สามารถพิสูจน์ได้ตามภาพอ้างอิงที่ 2.5 แสดงถึง แบบจำลองทฤษฎีการยอมรับเทคโนโลยี (Technology Acceptance Model 2) หรือ TAM2 ซึ่งมีปัจจัยย่อยเพิ่มขึ้นดังภาพที่ 2.6

ภาพที่ 2.6 แบบจำลองทฤษฎี TAM2 (Technology acceptance model 2)

ที่มา: Venkatesh & Davis (2000 : 186–204)

1. ปทัสถานทางสังคม (Subjective Norm) คือ ระดับของแต่ละบุคคลที่รับรู้ถึงความคิดของกลุ่มอ้างอิงหรือกลุ่มคนรอบข้างที่มีอิทธิพลมีความสำคัญกับตนที่จะตัดสินใจว่าแต่ละบุคคลนั้นควรจะใช้ หรือไม่ใช้งานระบบ

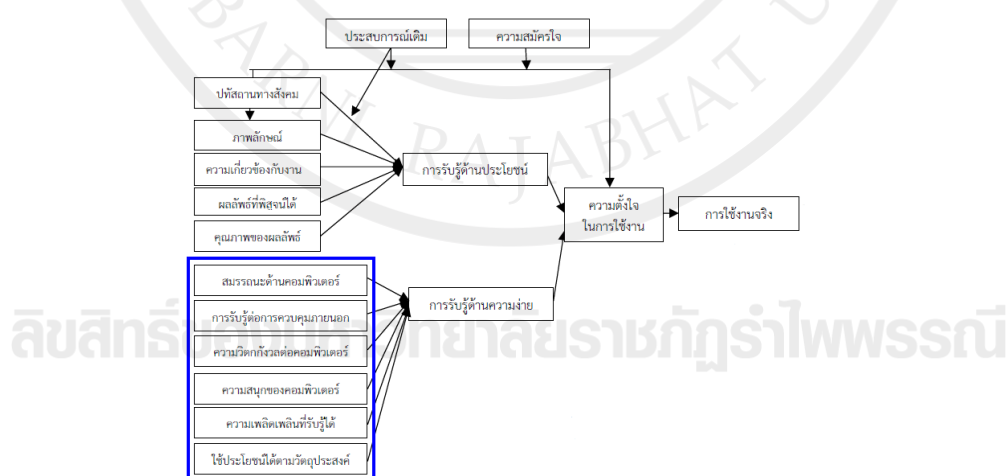
2. ภาพลักษณ์ (Image) คือ ระดับที่แต่ละบุคคลรับรู้ได้ว่าการใช้เทคโนโลยีจะช่วยเพิ่มภาพลักษณ์หรือสถานะในระบบสังคม

3. ความเกี่ยวข้องกับงาน (Job Relevance) คือ ระดับที่แต่ละบุคคลเชื่อว่าระบบมีความสามารถที่จะเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของตนได้

4. ผลลัพธ์ที่สามารถพิสูจน์ได้ (Result Demonstrability) คือ ระดับที่แต่ละบุคคลเชื่อว่าผลลัพธ์ที่ได้จากระบบสามารถจับต้องได้ สังเกตเห็นได้ และสื่อสารได้

5. คุณภาพของผลลัพธ์ที่ได้ (Output Quality) คือ ระดับที่แต่ละบุคคลรับรู้ว่าจะระบบสามารถ ปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ได้เป็นอย่างดี

หลังจากนั้น TAM2 ที่พัฒนาและแสดงปัจจัยในส่วนของการรับรู้ ด้านประโยชน์แล้วนั้น TAM2 ได้ถูก Venkatesh & Bala (2008 : 273–315) นำไปพัฒนาเพิ่มในเวลาต่อมา โดยขยายความถึงแนวความคิดทางปัจจัยรูปแบบที่มีผลต่อปัจจัยการรับรู้ความสะดวกในการใช้งาน ทั้งนี้ยังมีการพัฒนารูปแบบการยอมรับเทคโนโลยีแบบบูรณาการที่เรียกว่า Technology Acceptance Model 3 หรือ TAM3 โดยผู้เขียนได้พัฒนา TAM3 ได้แก่ ความแตกต่าง แต่ละลักษณะของระบบ (System characteristics) อิทธิพลของสังคม (Social influence) และ เงื่อนไขในการอำนวยความสะดวก (Facilitating conditions) ซึ่งเป็นตัวกำหนดความสามารถในการรับรู้หากมีประสบการณ์ในการใช้งานความวิตกกังวลเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (Anxiety) ก็จะลดลง และมีการรับรู้ใช้งานที่ง่ายขึ้น ดังภาพอ้างอิงที่ 2.7 ดังนี้

ภาพที่ 2.7 แบบจำลองทฤษฎี TAM3 (Technology Acceptance Model 3)

ที่มา : Venkatesh & Bala (2008 273–315)

จากภาพอ้างอิงที่ 2.7 นั้นทฤษฎี TAM3 ได้มีการสรุปปัจจัยที่มีผล ต่อความง่ายและรับรู้ประโยชน์โดยมีตัวแปรย่อยที่ส่งผลกระทบต่อความง่ายในการใช้งาน (Perceived Ease of Use) คือ ระดับที่ผู้ใช้เชื่อว่าไม่ต้องอาศัยความพยายามในการใช้งานระบบ ไว้ดังนี้

1. สมรรถนะของตนเองด้านคอมพิวเตอร์ (Computer Self-Efficacy) ระดับที่ผู้ใช้เชื่อว่ามีความสามารถที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานของตนโดยการใช้คอมพิวเตอร์
2. รับรู้ต่อการควบคุมจากภายนอก (Perception of External Control) ระดับที่ผู้ใช้เชื่อว่ามียุทธศาสตร์ทั้งในเชิงเทคนิคและด้านองค์กรเพียงพอที่จะสนับสนุนการใช้งานระบบ
3. ความวิตกกังวลต่อคอมพิวเตอร์ (Computer Anxiety) ระดับที่ผู้ใช้เกิดความกังวลหรือแม้แต่ว่าความกลัวที่จะต้องใช้คอมพิวเตอร์
4. ความสนุกสนานของคอมพิวเตอร์ (Computer Playfulness) ระดับความสุขที่ผู้ใช้รับรู้ได้เอง เนื่องมาจากการมีปฏิสัมพันธ์กับคอมพิวเตอร์
5. ความสนุกสนานที่รับรู้ได้ (Perceived Enjoyment) ระดับความเพลิดเพลินที่ผู้ใช้รับรู้ อันเนื่องมาจากการใช้งานระบบ เป็นการใช้งานระบบที่เกิดขึ้นจากแรงจูงใจ ภายใน (Intrinsic Motivation) มุ่งหวังเพียงจะได้รับความพึงพอใจโดยไม่ต้องการผลลัพธ์ (Outcomes) ที่มาจากระบบ
6. การใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ (Objective Usability) การเปรียบเทียบระบบกับระดับ ของความพยายามที่ต้องใช้เพื่อให้ทำงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์

นอกจากรูปแบบการยอมรับนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่มาพร้อมกับการพัฒนาอย่างรวดเร็วของ เทคโนโลยีแล้ว การพัฒนาการยอมรับนวัตกรรมและเทคโนโลยีได้ถูกพัฒนาให้เข้ากับการดำเนินชีวิต ในปัจจุบันมากขึ้น จากทฤษฎีการยอมรับนวัตกรรมและเทคโนโลยีหรือ TAM ส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้กับระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีผลต่อการยอมรับนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การยอมรับโดยตรง

จากการศึกษาหลักการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล พบว่าแนวคิดทางทฤษฎีที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางและแนวปฏิบัติของการบริหารในยุคปัจจุบัน ได้แก่ ทฤษฎีเชิงระบบ ซึ่งเน้นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ภายในองค์กรให้สามารถทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ที่เน้นบทบาทของผู้นำในการสร้างแรงบันดาลใจและส่งเสริมนวัตกรรมภายในองค์กร ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงองค์กร ซึ่งกล่าวถึงกระบวนการและแนวทางในการปรับเปลี่ยนองค์กรให้เท่าทันกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทฤษฎีการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานและการเรียนรู้ในโลกยุคใหม่ และทฤษฎีการยอมรับนวัตกรรมและเทคโนโลยี ซึ่งอธิบายถึงปัจจัยและกระบวนการที่เอื้อต่อการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในองค์กรเมื่อพิจารณาร่วมกันจะพบว่าทฤษฎีต่าง ๆ เหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มของ

การบริหารที่ต้องอาศัยการบูรณาการระหว่างองค์ความรู้ด้านระบบ การเป็นผู้นำ การปรับตัว การเรียนรู้ และการยอมรับเทคโนโลยี ซึ่งล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ขับเคลื่อนการบริหารเชิงนวัตกรรมในยุคดิจิทัล ดังนั้น ในหัวข้อต่อไปจะได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นการสังเคราะห์สาระสำคัญจากทฤษฎีต่าง ๆ ข้างต้น เพื่อชี้ให้เห็นภาพรวมของปัจจัยหลักที่จำเป็นในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพในบริบทของสังคมดิจิทัล

2.2.4 องค์ประกอบการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล

การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล ไม่ใช่เพียงแค่การนำเทคโนโลยีมาใช้ แต่เป็นการเปลี่ยนแปลงวิธีคิดและวิธีการทำงานของทุกคนในองค์กร เพื่อให้สถานศึกษาสามารถตอบสนองต่อความท้าทายในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อะแดร์ (Adair, 1996 : 124) ได้ศึกษาถึงการบริหารและนวัตกรรมภายใต้องค์ประกอบขององค์การที่มีการสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม ไว้ดังนี้

1. ความมุ่งมั่นในการสร้างนวัตกรรม
2. สนับสนุนการสร้างนวัตกรรม
3. การยอมรับความผิดพลาด
4. การสื่อสารในระดับเดียวกัน
5. โครงสร้างองค์การที่มีความยืดหยุ่น

คริสเตียนเซน (Christiansen, 2000 : 126) ได้ศึกษาถึงการจัดการของผู้บริหารในองค์กรขนาดใหญ่ที่ต้องการจะพัฒนาองค์กรไปสู่องค์กรนวัตกรรม โดยได้ระบุองค์ประกอบของการบริหารด้านนวัตกรรม ดังนี้

1. วิสัยทัศน์และกลยุทธ์ (Vision and Strategy)
2. ระบบการจัดการความสามารถ (The Competence Management System)
3. มีเป้าหมาย (Goal)
4. มีโครงสร้างองค์การที่ชัดเจน (Organization Structure)

แฮนส์เบอร์เกอร์ (Hansberger, 2019 : 235) ได้ศึกษาถึงกระบวนการที่ก่อให้เกิดสิ่งใหม่หรือพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีกระบวนการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การสร้างความคิดสร้างสรรค์ในองค์กร
2. การยอมรับความผิดพลาด
3. การสนับสนุนการสร้างนวัตกรรม

4. การพัฒนากลยุทธ์ เช่น แผนงานนวัตกรรมองค์กรและการกระจายบทบาทในการจัดการนวัตกรรม เช่น โครงสร้างการตัดสินใจและความเป็นเจ้าของกระบวนการจัดการไอเดีย

เพื่อค้นหา พัฒนา และประเมินความคิดกระบวนการนวัตกรรมเพื่อเปลี่ยนความคิดให้เป็นนวัตกรรมที่ประสบความสำเร็จ

5. เครือข่ายนวัตกรรม การใช้ประโยชน์จากแหล่งนวัตกรรมและทรัพยากรภายนอก ดังนั้น ความหลากหลายของกระบวนการจัดการนวัตกรรมยังแสดงให้เห็นชัดเจนว่ามีความเชื่อมโยงกันในทุกด้านขององค์กร

สมิท (Smith, 2006: 134-140) ได้ศึกษาถึงกระบวนการที่ทำให้เกิดนวัตกรรม (Process of Innovation) เปรียบเสมือนหัวใจหลักที่ขับเคลื่อนองค์กรให้เติบโตและพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นกระบวนการที่นำความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้ เพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ บริการ หรือกระบวนการทำงานที่แตกต่างและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีกระบวนการที่สำคัญ ดังนี้ 1) การค้นหา (Searching) 2) การเลือกสรร (Selecting) 3) การนำไปปฏิบัติ (Process) และ 4) การเรียนรู้ (Learning)

ปัญญา เลิศไกร (2561 : 104-116) ได้ศึกษาการบริหารองค์กรในการขับเคลื่อนและพัฒนาไปได้อย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นจะต้องมีการนำนวัตกรรมเข้ามาเป็นส่วนสำคัญในการสร้างและพัฒนาศักยภาพในการบริหารเพื่อให้องค์กรสามารถวางแผนกลยุทธ์มุ่งสู่เป้าหมายและวิสัยทัศน์เดียวกันได้ และกลายเป็นองค์กรที่มีคุณภาพ หากองค์กรมีกระบวนการจัดการที่เหมาะสม จะสามารถนำศักยภาพภายในมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ โดยสร้างคนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และพัฒนาองค์กรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ต่อไป โดยมีองค์ประกอบในการจัดการนวัตกรรมองค์กร ดังนี้

1. การเรียนรู้
2. กำหนดวิสัยทัศน์ร่วม
3. วางแผนกลยุทธ์

จำลักษณ์ ขุนพลแก้ว (2563 : 45-53) ได้ศึกษาถึงกระบวนการที่องค์กรใช้ในการบริหารเพื่อให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุง โดยมีเครื่องมือและวิธีการที่สำคัญตามข้อกำหนดหรือมาตรฐานนี้ประกอบด้วย 5 ประเด็นสำคัญ คือ

1. กลยุทธ์ (Strategy) กำหนดหนทางและเป้าหมายที่สอดคล้องกัน
2. วัฒนธรรมองค์กร (Culture) วัฒนธรรมที่เอื้ออำนวยให้คนเกิดความคิดใหม่ได้ทุกวัน
3. กระบวนการ (Process) กระบวนการที่สามารถวัดผลทำซ้ำและก่อให้เกิดผลสำเร็จ
4. เครื่องมือและเทคนิค (Tools & Techniques) เครื่องมือและวิธีการที่ใช้เพื่อสร้างนวัตกรรม

5. การประเมินคุณค่า (Value Evaluation) ตัวชี้วัดผลงานที่เกิดขึ้นและสามารถสอยย้อนกลับได้กระบวนการสร้างนวัตกรรม

สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (2564 : 12-13) ได้ศึกษาถึงกระบวนการบริหารจัดการนวัตกรรมให้เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะองค์กรขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ในการออกแบบกระบวนการรายละเอียด ดังนี้

1. การกำหนดยุทธศาสตร์ (Strategy)
2. การสร้างความคิดสร้างสรรค์ (Idea Generation)
3. การนำไปปฏิบัติ (Idea Implementation)
4. การประเมินคุณค่า (Value Evaluation)

การทางพิเศษแห่งประเทศไทย (2563 : 16-24) กล่าวว่า การจัดการนวัตกรรม คือการจัดการกระบวนการที่ก่อให้เกิดนวัตกรรม โดยแบ่งกระบวนการจัดการนวัตกรรมการบริหาร ออกเป็น 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. วิสัยทัศน์แห่งนวัตกรรม (Innovation Vision) แนวทางการบริหารเพื่อให้องค์กรมีวิสัยทัศน์แห่งนวัตกรรม
2. การนำไปปฏิบัติงานด้านนวัตกรรม (Innovation Operation) ระบบบริหารจัดการนวัตกรรม สามารถพัฒนาต่อเนื่องได้ตามหลักการวงจรคุณภาพ PDCA เพื่อให้ความคิดสร้างสรรค์ กิจกรรมและกระบวนการ ได้รับทรัพยากรสนับสนุนอย่างเพียงพอ รวมไปถึงให้มีการระบุโอกาสและความเสี่ยงขององค์กร
3. การประเมินคุณค่า (Value Evaluation) คุณค่าทั้งหมดของนวัตกรรมถูกวัดโดยผลกระทบด้านบวกและด้านลบของสิ่งที่ได้รับออกมาหรือผลลัพธ์ที่ให้เชิงพาณิชย์และสังคมสำหรับผู้บริโภค

องค์การสะพานปลา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2567 : ออนไลน์) ได้ศึกษาถึงการบริหารจัดการนวัตกรรม ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะองค์กรต่าง ๆ ดังนี้

1. การกำหนดยุทธศาสตร์ (Strategy)
2. การสร้างความคิดสร้างสรรค์ (Idea Generation)
3. การนำไปปฏิบัติ (Idea Implementation)
4. การประเมินคุณค่า (Value Evaluation)

ธนาคารพัฒนาสินทรัพย์ จำกัด (2566 : 2) ได้ศึกษาถึงการพัฒนานวัตกรรมและระบบการบริหารจัดการเชิงนวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการสร้างเสริมศักยภาพและการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กรทุกระดับให้มีทัศนคติที่ดีพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และใช้ความคิดริเริ่มในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ (Newness) เพื่อขับเคลื่อนการบริหารนวัตกรรมให้เกิดขึ้นทั่วทั้งองค์กร โดยมีกระบวนการหลัก 3 ประการ ประกอบด้วย

1. วัฒนธรรมองค์กร (People) ส่งเสริมการเพิ่มศักยภาพบุคลากรให้มีทัศนคติและองค์ความรู้ที่พร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลง เพื่อค้นหาและนำนวัตกรรมที่เหมาะสมมาใช้ในการพัฒนาองค์กร
2. พัฒนาระบบการทำงาน (Process) สนับสนุนให้มีการนำองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมจากภายนอกองค์กรมาประยุกต์ใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ธุรกิจ
3. สร้างพันธมิตรนวัตกรรม (Stakeholders) บูรณาการกับเครือข่ายพันธมิตร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการแสวงหาความร่วมมือความคิดสร้างสรรค์และการจัดการนวัตกรรม สร้างแรงบันดาลใจในการพัฒนาสร้างสรรค์นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลใหม่มาใช้ในการดำเนินธุรกิจ และสร้างความเปลี่ยนแปลงให้แก่เศรษฐกิจและสังคม

สมิท (Smith, 2010 : 165) ได้ศึกษาถึงการบริหารเชิงนวัตกรรม เพื่อทำความเข้าใจองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้องค์กรสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมได้อย่างต่อเนื่อง และชี้ให้เห็นความแตกต่าง ระหว่างองค์กรที่ประสบความสำเร็จในการสร้างสรรค์นวัตกรรมกับองค์กรที่ไม่ประสบความสำเร็จ และอธิบายถึงกระบวนการ ที่นำไปสู่ความสำเร็จในการบริหารจัดการนวัตกรรม มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. บริบทองค์กรนวัตกรรม
2. การบริหารจัดการนวัตกรรม
3. วิสัยทัศน์ด้านนวัตกรรม
4. ยอมรับความผิดพลาดด้านนวัตกรรม

อรุณี ไพศาลพาณิชย์กุล (2560 : 171-172) ได้ศึกษาถึงองค์การมีการบริหารจัดการนวัตกรรม ซึ่งการมุ่งเน้นหรือให้ความสำคัญกับนวัตกรรมขององค์กรไม่ได้ต้องการผลลัพธ์เพียงแค่จำนวนนวัตกรรมที่รังสรรค์ขึ้นมา และความสามารถในการปรับตัวเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเท่านั้น แต่องค์กรต้องการพัฒนาตัวเองให้มีความสามารถทางนวัตกรรมเพื่อที่สร้างสรรค์นวัตกรรมได้อย่างต่อเนื่อง และต้องการให้นวัตกรรมเป็นตัวนำพาการเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งแวดล้อมของการบริหารองค์การ ซึ่งมีอิทธิพลเพียงพอที่จะทำให้องค์การอื่น ๆ จำเป็นต้องตอบสนองหรือปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงนั้น ซึ่งการจะเป็นองค์การนวัตกรรมได้นั้น องค์การจำเป็นต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. การนำองค์การเพื่อนวัตกรรม
2. โครงสร้างองค์การที่ชัดเจนในการบริหารจัดการนวัตกรรม
3. การส่งเสริมการเรียนรู้
4. ระบบงานที่สนับสนุนความคิดสร้างสรรค์

สรุปได้ว่าองค์ประกอบของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล จากทัศนะของนักวิชาการจากแหล่งต่าง ๆ จำนวน 12 แหล่งดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงนำมาวิเคราะห์เพื่อเป็นข้อสรุปองค์ประกอบของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล โดยใช้เกณฑ์ความสอดคล้อง ดังแสดงในตารางที่ 2.2 ดังนี้

ตารางที่ 2.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล

นักวิชาการ ตัวแปร	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	รวม	ร้อยละ
1. ความมุ่งมั่นในการสร้างนวัตกรรม	✓												1	8.33
2. สนับสนุนการสร้างนวัตกรรม	✓		✓										2	16.67
3. การยอมรับความผิดพลาด	✓		✓								✓		3	25.00
4. การสื่อสารในระดับเดียวกัน	✓												1	8.33
5. โครงสร้างองค์การที่มีความยืดหยุ่น	✓												1	8.33
6. วิสัยทัศน์และกลยุทธ์		✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓		✓		8*	66.67
7. ระบบการจัดการความสามารถ		✓											1	8.33
8. เป้าหมาย		✓											1	8.33
9. โครงสร้างองค์การที่ชัดเจน		✓										✓	2	16.67
10. การสร้างความคิดสร้างสรรค์			✓				✓		✓			✓	4*	33.33
11. เครือข่ายนวัตกรรม			✓							✓			2	16.67
12. การค้นหา				✓									1	8.33
13. การเลือกสรร				✓									1	8.33
14. การนำไปปฏิบัติ				✓		✓	✓	✓	✓	✓			6*	50.00
15. การเรียนรู้				✓	✓							✓	3	25.00
16. วัฒนธรรมองค์กร						✓				✓			2	16.67
17. เครื่องมือและเทคนิค						✓							1	8.33
18. การประเมินคุณค่า						✓	✓	✓	✓				4*	33.33
19. บริบทองค์การนวัตกรรม											✓		1	8.33
20. การบริหารจัดการ											✓		1	8.33

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ตัวแปร \ นักวิชาการ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	รวม	ร้อยละ
21. การนำองค์การเพื่อนวัตกรรม												✓	1	8.33

หมายเหตุ

[1] อะแดร์ (Adair, 1996 : 124), [2] คริสเตียนเซน (Christiansen, 2000 : 126), [3] แฮนส์เบอร์เกอร์ (Hansberger, 2019 : 235), [4] สมิท (Smith, 2006 : 124-140), [5] ปัญญาเลิศไกร (2562 : 104-116), [6] จำลักษณ์ ขุนพลแก้ว (2563 : 45-53), [7] สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (2564 : 12-13), [8] การทางพิเศษแห่งประเทศไทย (2563 : 16-24), [9] องค์การสะพานปลา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2567 : ออนไลน์), [10] บริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด (2566 : 2), [11] สมิท (Smith, 2010 : 165), [12] อรุณี ไพศาลพาณิชย์กุล (2560 : 171-172)

จากตารางที่ 2.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลตามแนวคิดของนักวิชาการพบว่า การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล มี 21 ด้าน เมื่อพิจารณาความถี่ของแต่ละบทบาท สรุปได้ว่ามี 4 ด้าน ที่มีความถี่สูงจำนวน 8-4 ความถี่ คือ 1) ด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ 2) ด้านการนำไปปฏิบัติ 3) ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์ และ 4) ด้านการประเมินคุณค่า โดยมีเนื้อหา ดังนี้

ด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์

ความสำคัญของวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ด้านนวัตกรรมในการขับเคลื่อนองค์การสู่ความสำเร็จ ได้ถูกศึกษาอย่างหลากหลาย ทั้งในบริบทของประเทศไทยและต่างประเทศ โดยเน้นถึงการกำหนดเป้าหมาย แนวทางการพัฒนา และการสนับสนุนให้เกิดวัฒนธรรมแห่งนวัตกรรมในทุกระดับขององค์การ ดังนี้

จำลักษณ์ ขุนพลแก้ว (2563 : 45-53) ได้กล่าวถึง “กลยุทธ์” ว่าเป็นการกำหนดหนทางและเป้าหมายที่สอดคล้องกันอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จในทุกระดับขององค์การ การกำหนดกลยุทธ์ที่ดีจะช่วยให้การดำเนินงานมีทิศทางและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ขณะที่ ปัญญาเลิศไกร (2562 : 104-116) ได้ชี้ให้เห็นว่า “วิสัยทัศน์ร่วม” (Shared Vision) เป็นขั้นตอนสำคัญที่ทำให้ทุกคนในองค์การมีเป้าหมายเดียวกันและพร้อมร่วมแรงร่วมใจกันสร้างอนาคตที่สดใส วิสัยทัศน์ร่วมนี้ไม่ใช่เพียงแค่ความฝัน แต่คือภาพของอนาคตที่ทุกคนอยากเห็นและพร้อมที่จะร่วมกันผลักดันให้เกิดขึ้นจริง องค์การสะพานปลา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2567 : ออนไลน์) ได้เน้นถึง

การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนานวัตกรรมในลักษณะของการวางแผนเชิงกลยุทธ์เพื่อให้องค์กรสามารถปรับตัวและสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันในระยะยาว ส่วนสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (2564 : 12-13) ได้เสนอว่ากระบวนการกำหนดยุทธศาสตร์นวัตกรรม ต้องเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ขององค์กร โดยพิจารณาความพร้อม ปัจจัยความท้าทาย และการตั้ง Innovation Champion เพื่อขับเคลื่อนองค์กรอย่างมีทิศทาง การทางพิเศษแห่งประเทศไทย (2563 : 16-24) ได้อธิบายถึง “วิสัยทัศน์แห่งนวัตกรรม” โดยเน้นการวิเคราะห์องค์กรด้วย SWOT เข้าใจเสียงของลูกค้าและพนักงาน สร้างวัฒนธรรมที่ส่งเสริมนวัตกรรม ส่งเสริมความร่วมมือ และ กำหนดนโยบายที่ชัดเจนเพื่อบรรลุเป้าหมายด้านนวัตกรรมอย่างเป็นรูปธรรม

สำหรับในต่างประเทศ แฮนส์เบอร์เกอร์ (Hansberger, 2019 : 235) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาคลุธรณ์นวัตกรรมโดยเน้นการจัดการไอเดียให้เป็นระบบผ่านการกระจายบทบาท การวางแผนโครงสร้างการตัดสินใจที่ชัดเจน และการประเมินผลความคิดสร้างสรรค์เพื่อนำไปสู่กระบวนการนวัตกรรมที่ประสบความสำเร็จ ส่วน สมิท (Smith, 2010 : 165) ได้เน้นบทบาทของผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ด้านนวัตกรรม (Innovative Visionary Leaders) ซึ่งต้องตื่นตัวต่อโอกาสในการสร้างนวัตกรรม มีความรับผิดชอบ สร้างแรงจูงใจ สนับสนุนทรัพยากร และส่งเสริมการสื่อสารที่โปร่งใส เพื่อกระตุ้นให้เกิดความกล้าในการเรียนรู้จากความผิดพลาด ในทำนองเดียวกัน คริสเตียนเซน (Christiansen, 2000 : 126-127) ได้เน้นว่าการมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนจะช่วยกำหนดทิศทางขององค์กร ทั้งในด้านตลาด เทคโนโลยี และบทบาทในอนาคต ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาไปสู่องค์กรแห่งนวัตกรรม โดยองค์กรควรให้ความสำคัญกับกลยุทธ์ด้านนวัตกรรมอย่างจริงจัง รวมถึงส่งเสริมความคิดใหม่ ๆ และจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสมเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนแปลง

จากการศึกษาสรุปได้ว่า วิสัยทัศน์และกลยุทธ์ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดภาพอนาคตที่พึงประสงค์ขององค์กรที่มีความชัดเจน ท้าทาย และสามารถบรรลุได้ โดยสะท้อนถึงค่านิยม เป้าหมายและทิศทางการพัฒนาที่สร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรทุกระดับมุ่งมั่นดำเนินงานไปสู่จุดหมายร่วมกันตามแผนการดำเนินงานเชิงระบบที่พัฒนาขึ้นจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กรอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนการออกแบบเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของนักเรียน โดยรวมถึงการใช้วิธีการต่าง ๆ ได้แก่ การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การใช้เทคโนโลยีในการสอน การเรียนรู้แบบร่วมมือ การประเมินผลอย่างต่อเนื่องและการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา

ด้านการนำไปปฏิบัติ

การนำแนวคิดนวัตกรรมไปปฏิบัติในองค์กรถือเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้แนวคิดหรือองค์ความรู้สามารถแปรเปลี่ยนไปสู่ผลลัพธ์ที่จับต้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในบริบทของสถานศึกษา ผู้บริหารจำเป็นต้องมีแนวทางการบริหารจัดการที่เป็นระบบและสามารถพัฒนาได้อย่าง

ต่อเนื่องภายใต้กรอบแนวคิดการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล ซึ่งเริ่มตั้งแต่การวางแผนอย่างมีเป้าหมาย การกำหนดปัจจัยแห่งความสำเร็จ ขอบเขตการดำเนินงาน ตลอดจนตัวชี้วัดความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม ควบคู่กับการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลเป็นระยะ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนี้

ผลการศึกษาของหลายหน่วยงานในประเทศ จำลักษ์ณ์ ขุนพลแก้ว (2563 : 45-53) ได้อธิบายถึง “กระบวนการ” (Process) ว่าเป็นการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน สามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม และสามารถทำซ้ำได้เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมาย เช่นเดียวกับองค์การสะพานปลา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2567 : ออนไลน์) ที่ชี้ว่า การสร้างความคิดสร้างสรรค์เป็นทักษะที่เรียนรู้ได้ และสามารถพัฒนาได้ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม และการใช้เทคนิคที่เหมาะสม ขณะที่ สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (2564 : 12-13) ได้เน้นถึงการวางแผนที่ดี การบริหารจัดการที่เข้มแข็ง และการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินโครงการนวัตกรรมประสบผลสำเร็จและก่อให้เกิดผลกระทบเชิงบวกในองค์กร อีกทั้งการทางพิเศษแห่งประเทศไทย (2563 : 16-24) ยังเสนอให้ใช้ระบบบริหารจัดการนวัตกรรมตามวงจรคุณภาพ PDCA ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Do) การประเมินผล (Check) และการปรับปรุง (Act) เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนา นวัตกรรมอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมขององค์กร นอกจากนี้ ธารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด (2566 : 104-116) ยังได้กล่าวถึงการนำองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมจากภายนอกมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนากระบวนการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างมูลค่าเพิ่ม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของผู้บริหารสถานศึกษาที่ควรดำเนินงานตามแผนที่วางไว้อย่างเป็นระบบ โดยเน้นความเชื่อมโยงระหว่างองค์ความรู้และการปฏิบัติจริง ในมุมมองของต่างประเทศ สมิท (Smith, 2006 : 134-140) ได้เสนอขั้นตอนการนำแนวคิดไปสู่การปฏิบัติ (Implementing) ไว้ 5 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ 1) การรับ (Acquiring) ซึ่งเป็นการนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้เพื่อก่อให้เกิด นวัตกรรม เช่น การวิจัย การพัฒนาหรือการถ่ายทอดเทคโนโลยี 2) การปฏิบัติ (Executing) คือ การนำแนวคิดมาดำเนินการจริงภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน โดยต้องใช้ทักษะการแก้ไขปัญหา อย่างเหมาะสม 3) การนำเสนอ (Launching) ซึ่งเป็นการผลักดันนวัตกรรมออกสู่ตลาดผ่านระบบ การจัดการที่เป็นระบบ 4) การรักษาสภาพ (Sustaining) คือการคงความสามารถในการแข่งขันไว้ให้นานที่สุด และอาจมีการปรับปรุงหรือพัฒนาใหม่ (Re-innovation) เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทและ ความต้องการของตลาด และ 5) การเรียนรู้ (Learning) ที่องค์กรควรสัง้องค์ความรู้จาก กระบวนการนวัตกรรมในแต่ละขั้นตอน เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต

จากการศึกษาสรุปได้ว่า การนำไปปฏิบัติ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง มีกระบวนการวางแผนที่ชัดเจน กำหนดปัจจัยแห่งความสำเร็จ ขอบเขตการดำเนินงาน เป้าหมาย และตัวชี้วัดความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้บริหารดำเนินงานตามแผนที่วางไว้อย่างเป็นระบบ ควบคู่กับการส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการตรวจสอบและประเมินผลเป็นขั้นตอน เพื่อนำผลลัพธ์ที่ได้มาเปรียบเทียบกับเป้าหมายระบุจุดที่ควรปรับปรุง และนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับแผน พัฒนาระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์

ในการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ภายในองค์กรหรือสถานศึกษา จำเป็นต้องมีองค์ประกอบและกระบวนการที่สนับสนุนทั้งในระดับบุคคลและองค์การ โดยสามารถสังเคราะห์แนวคิดจากทั้งแหล่งข้อมูลในประเทศและต่างประเทศได้อย่างสอดคล้องดังนี้

อรุณี ไพศาลพาณิชย์กุล (2560 : 171-172) อธิบายว่าการสร้างความคิดสร้างสรรค์ในองค์กร จำเป็นต้องจัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และความสามารถในการสร้างนวัตกรรม โดยเน้นการจัดสถานที่ทำงานที่เอื้อต่อการรังสรรค์แนวคิดใหม่ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมผ่านการทำงานเป็นทีม และข้ามสายงาน การสื่อสารที่เปิดกว้าง มีความไว้วางใจ และการให้อิสระแก่บุคลากร นอกจากนี้ ยังต้องเสริมสร้างความสามารถขององค์กรในการนำความรู้ใหม่ไปพัฒนานวัตกรรมอย่างเป็นระบบ แนวคิดนี้สอดคล้องกับการศึกษาของสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ องค์กรขนส่งมวลชนกรุงเทพ (2564 : 12-13) ที่เน้นว่ากระบวนการสร้างความคิดสร้างสรรค์ (Idea Generation) ต้องเป็นกระบวนการที่ครอบคลุมและมีศักยภาพในการสร้างนวัตกรรมใหม่ให้แก่องค์กร หากได้รับการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและมีการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้องค์กรสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและเติบโตได้ ขณะที่ องค์กรสะพานปลา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2567: ออนไลน์) เน้นถึงการนำแนวคิดสร้างสรรค์ไปปฏิบัติจริง โดยระบุว่าความคิดสร้างสรรค์จะมีคุณค่าก็ต่อเมื่อสามารถเปลี่ยนเป็นผลิตภัณฑ์ บริการหรือกระบวนการที่ใช้งานได้จริง และตอบสนองความต้องการของตลาด ซึ่งจะสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กร ในบริบทของสถานศึกษานั้น การสร้างความคิดสร้างสรรค์หมายถึงการที่ผู้บริหารส่งเสริมให้นักเรียน ครู และบุคลากรคิดค้นและพัฒนาแนวทางใหม่ ๆ ทั้งในด้านการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและการประเมินผลที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนที่หลากหลาย ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนาทักษะที่สำคัญของผู้เรียน อาทิ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม และการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม จากมุมมองของต่างประเทศ แฮนส์เบอร์เกอร์ (Hansberger, 2019 : 35) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างกรอบงานสำหรับความคิดสร้างสรรค์ในองค์กรว่า ไม่ใช่เพียงแค่การปล่อยให้บุคลากรคิดอย่างอิสระเท่านั้น แต่ควรมีการออกแบบสภาพแวดล้อมการทำงานที่เอื้อต่อการคิด

นอกกรอบภายใต้ทิศทางและขอบเขตที่ชัดเจน เพื่อให้ความคิดสร้างสรรค์สามารถนำไปสู่เป้าหมายขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะเห็นได้ว่า ทั้งในและต่างประเทศต่างให้ความสำคัญกับการจัดสภาพแวดล้อม การส่งเสริมการมีส่วนร่วม และการนำแนวคิดไปใช้จริง โดยมีเป้าหมายเดียวกันคือ การพัฒนาองค์การให้สามารถสร้างสรรค์สิ่งใหม่ได้อย่างยั่งยืนและตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาสรุปได้ว่า การสร้างความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาในการคิดค้นและพัฒนาแนวคิดหรือวิธีการใหม่ ๆ ที่สามารถช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ การพัฒนา และการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นการนำเสนอแนวทางที่แตกต่างจากการปฏิบัติเดิม ๆ ได้แก่ การออกแบบกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างสรรค์และหลากหลาย ซึ่งมุ่งให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและสนุกกับการเรียน การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยในการสนับสนุนการเรียนรู้ในห้องเรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด การปรับวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการที่แตกต่างกันของนักเรียน โดยคำนึงถึงการพัฒนาทักษะทางด้านความคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม และการแก้ปัญหาต่าง ๆ จะช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

ด้านการประเมินคุณค่า

การประเมินคุณค่าเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างยิ่งในการวัดผลกระทบและประโยชน์ของนวัตกรรม ไม่ว่าจะเป็นผลิตภัณฑ์ บริการ หรือกระบวนการใหม่ ๆ การประเมินจะช่วยให้เราเข้าใจว่านวัตกรรมที่สร้างขึ้นนั้นบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ มีประสิทธิภาพเพียงใด และสามารถนำไปปรับปรุงพัฒนา โดยนักวิชาการได้ให้ความหมาย และแนวทางที่แตกต่างกันดังนี้

องค์การสะพานปลา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2567 : ออนไลน์) อธิบายว่าการประเมินคุณค่า คือกระบวนการในการวัดและประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการใช้นวัตกรรม โดยมีเป้าหมายเพื่อตรวจสอบว่านวัตกรรมดังกล่าวสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้และสร้างคุณค่าต่อองค์กรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระดับใด ในทำนองเดียวกัน สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (2564 : 12-13) ระบุว่า การประเมินคุณค่าคือขั้นตอนสำคัญที่ช่วยวัดผลสำเร็จของโครงการนวัตกรรม พร้อมทั้งเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาต่อยอดในอนาคต ซึ่งหากองค์กรมีระบบประเมินที่เป็นระบบและครอบคลุม ก็จะสามารถตัดสินใจในเชิงกลยุทธ์ได้อย่างแม่นยำมากขึ้น ขณะเดียวกัน จำลักษ์ณ์ ขุนพลแก้ว (2563 : 45-53) เสนอว่า การประเมินคุณค่าเป็นตัวชี้วัดที่สามารถสอบย้อนกลับได้ โดยเป็นเครื่องมือที่มีบทบาทสำคัญในการวัดความสำเร็จและการพัฒนาการของกระบวนการสร้างนวัตกรรม ทั้งนี้ องค์กรจำเป็นต้องมีระบบการวัดผลที่ชัดเจน ครบถ้วน และสามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ด้านการทางพิเศษแห่งประเทศไทย

(2563 : 16–24) ให้คำจำกัดความ “คุณค่าของนวัตกรรม (Innovation Value)” ไว้อย่างครอบคลุม โดยอธิบายว่าคุณค่าดังกล่าววัดได้จากผลกระทบทางบวกและทางลบที่เกิดจากการใช้นวัตกรรม ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และองค์กร โดยแบ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการสร้างคุณค่าของนวัตกรรมออกเป็น 5 ประการ ได้แก่ 1) ความคิด (Ideas) ซึ่งเป็นฐานของความคิดสร้างสรรค์ทั้งที่นำมาใช้ได้แล้วและที่ยังอยู่ระหว่างการพัฒนา 2) ทรัพยากร (Resources) ที่จำเป็นต่อการทดสอบและทดลองแนวคิดใหม่ ๆ 3) วัฒนธรรมองค์กร (Organizational Culture) ที่สนับสนุนการคิดสร้างสรรค์ 4) วิธีคิด (Mindset) ของบุคลากรที่พร้อมเปิดรับการเปลี่ยนแปลง และ 5) อนาคต (Future) ที่เน้นการสร้างสรรค์สิ่งใหม่เพื่อตอบโจทย์การแข่งขัน

จากการศึกษาสรุปได้ว่า การประเมินคุณค่า หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการในการวัดและประเมินผลลัพธ์จากการนำไปใช้งานจริงของนวัตกรรม โดยมีเป้าหมายในการตรวจสอบว่าการพัฒนาหรือนำเสนอนวัตกรรมสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ การประเมินจะพิจารณาคุณค่าของนวัตกรรมต่อองค์กรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้มีการวัดประสิทธิภาพและความสามารถในการปรับตัวของนวัตกรรมเพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างยั่งยืน

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย

2.3.1 ความหมายของสถานศึกษาปลอดภัย

สถานศึกษาปลอดภัยเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหาร ครูและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาควรตระหนัก เนื่องจากทุกฝ่ายจำเป็นต้องร่วมมือกันพัฒนาแนวทางที่ชัดเจนในการดูแลนักเรียนให้เรียนรู้อย่างมีความสุข อยู่ในระบบการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง และมีทักษะชีวิตในการดูแลตนเองให้ปลอดภัยจากสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่ออันตราย ทั้งจากสังคม อุบัติเหตุ และอุบัติเหตุต่าง ๆ การศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยจึงมีความสำคัญ ผู้วิจัยได้ศึกษาและนำเสนอประเด็นสำคัญ ดังนี้

ธีรศักดิ์ พันธุมาศ และคณะ (2567 : 45) อธิบายว่าสถานศึกษาปลอดภัยหมายถึงสถานศึกษาที่มีการดำเนินงานตามมาตรการความปลอดภัย เพื่อป้องกันความเสี่ยงด้านการศึกษาและสุขภาพ โดยเน้นการปลูกฝังจิตสำนึกในการป้องกันและแก้ไขปัญหาทั้งของตนเองและผู้อื่น ขณะที่ นพพล วิบูลวงศ์ (2567 : 30-45) เสริมว่าสถานศึกษาปลอดภัยควรมีการดำเนินงานทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อคุ้มครองทุกคนให้ปลอดภัยจากภัยอันตราย การบาดเจ็บ ความเสี่ยง หรือการสูญเสีย ไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์ที่สามารถคาดการณ์ได้หรือไม่ก็ตาม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2567 : 9) ได้เน้นย้ำว่าสถานศึกษาควรเป็นพื้นที่ที่ปลอดภัยจากภัยอันตรายทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สินของนักเรียน ครู และบุคลากร ส่วน กฤษฎา ศรีสุชาติ (2559 : 123-145) กล่าวถึงการ

ดำเนินการตามมาตรการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครอบคลุมการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุ อุบัติภัยและปัญหาทางสังคม รวมทั้งการบูรณาการไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน ในบริบทดิจิทัล รชตภรณ์ ชัยประภา (2566 : 94-95) ชี้ให้เห็นว่า ความปลอดภัยเป็นสิ่งพื้นฐานในชีวิตประจำวัน ที่ควรมีการป้องกันไว้ล่วงหน้า เช่น การมีระบบป้องกันในบ้านหรือยานพาหนะ ขณะที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม (2564 : ออนไลน์) และสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ (2560 : ออนไลน์) ได้เน้นย้ำถึงความปลอดภัยทางดิจิทัล ซึ่งเป็นการป้องกันระบบจากการบุกรุก และการสร้างความตระหนักรู้ในการใช้งานเครือข่ายออนไลน์อย่างถูกต้องและปลอดภัยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (2564 : 12) ยังได้เสนอแนวคิดเรื่องความปลอดภัยว่า เป็นการจัดการความเสี่ยงภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อป้องกันความเสี่ยงใหม่ ลดความเสี่ยงเดิม และพัฒนาให้ดีกว่าเดิม

สำหรับแนวคิดจากต่างประเทศ สมิท และจอห์นสัน (Smith & Johnson, 2020 : 897-912) มองว่าสถานศึกษาปลอดภัยควรบูรณาการแผนความปลอดภัยทั้งด้านกายภาพและจิตใจ พร้อมเสริมสร้างความตระหนักรู้ให้แก่บุคลากรและนักเรียนในการรับมือกับสถานการณ์ไม่คาดคิด แอนเดอร์สัน (Anderson, 2019 : 44-49) ระบุว่าสถานศึกษาปลอดภัยต้องเอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมั่นใจ ปราศจากการคุกคาม และส่งเสริมความเท่าเทียมและการยอมรับความแตกต่าง ในทัศนะของ มิลเลอร์ และคณะ (Miller et al., 2018 : 654-662) สถานศึกษาปลอดภัยคือการสร้างสภาพแวดล้อมที่เน้นการป้องกัน ลดความเสี่ยง และส่งเสริมสุขภาพจิตของนักเรียน ส่วนบราวน์ และกรีน (Brown & Green, 2017 : 289-307) เห็นว่าการฝึกทักษะการป้องกันตัวเองและการเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยคุกคาม เป็นองค์ประกอบสำคัญของสถานศึกษาปลอดภัย ส่วน วิลเลียมส์ (Williams, 2016 : 23-35) ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการผ่านมาตรการเฝ้าระวังและการประเมินความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านกายภาพ จิตใจ และสังคม เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจในชุมชนการเรียนรู้ ขณะที่เดอโรช และไคเซอร์ (Deroche & Kaiser, 1980 : 185-208) ได้เสนอแนวคิดที่ครอบคลุมถึงความปลอดภัยตลอดกระบวนการ ตั้งแต่ห้องเรียนไปจนถึงการเดินทางจากบ้านไปโรงเรียนและกลับบ้านอย่างปลอดภัย

สรุปได้ว่า สถานศึกษาปลอดภัย หมายถึง สภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบาย วางแผน และขับเคลื่อนมาตรการความปลอดภัยอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ครอบคลุมทั้งด้านความปลอดภัย สุขภาพอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน การสร้างพื้นที่ที่เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนา รวมถึงการเสริมสร้างทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัยและการรู้เท่าทันภัยคุกคามต่าง ๆ ส่งผลให้สถานศึกษาเป็นพื้นที่ที่นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมั่นใจ ครูและบุคลากรสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ และชุมชนสามารถไว้วางใจได้ว่าสถานศึกษาคือพื้นที่แห่งการพัฒนาอย่างยั่งยืนและปลอดภัยในทุกสถานการณ์

2.3.2 ความสำคัญของสถานศึกษาปลอดภัย

การสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากโรงเรียนไม่ได้เป็นเพียงสถานที่สำหรับการเรียนรู้เท่านั้น หากแต่ยังเปรียบเสมือนบ้านหลังที่สองของนักเรียน การมีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยจึงมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมของผู้เรียน ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของสถานศึกษาปลอดภัย ไว้ดังนี้

วุฒิสาสตร์ เทพอินแดง (2568 : 166) เสนอว่า ความปลอดภัยเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา โดยเฉพาะในด้านอาชีวศึกษา ที่มีความเสี่ยงต่ออุบัติเหตุสูง โรงเรียนจึงต้องเตรียมมาตรการที่ครอบคลุมและป้องกันไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ เช่นเดียวกับ ธนัทธวัฒน์ วรวัชรบวรชัย (2567 : 152) ที่เห็นว่า ความปลอดภัยในโรงเรียนเป็นกลไกสำคัญในการป้องกันการกลั่นแกล้ง การขโมย และความรุนแรงต่าง ๆ ซึ่งหากขาดความปลอดภัยแล้ว นักเรียนจะไม่สามารถจดจ่อกับการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ปัญญาธิตา สมบัติเพิ่ม และจำเนียร พลหา (2565 : 689–690) ยังชี้ให้เห็นว่า ความปลอดภัยส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการเรียนรู้ของนักเรียนโดยตรง และยังสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ปกครอง ส่วน อติศร ดีปานธรรม (2562 : 84) ได้หยิบยกสถานการณ์ระดับโลกเกี่ยวกับการบาดเจ็บและเสียชีวิตของเด็ก เพื่อชี้ให้เห็นว่า การส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องความปลอดภัยหรือ “สวัสดีศึกษา” จึงมีความจำเป็นมากขึ้นในบริบทปัจจุบัน ส่วนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (2559 : 6) ย้ำว่า โรงเรียนคือบ้านหลังที่สองของนักเรียน จึงต้องจัดให้มีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ และ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2558 : ออนไลน์) ได้เสนอแนวทางจัดสวัสดิภาพไว้ 3 ด้าน ได้แก่ การจัดสิ่งแวดล้อม บริการความปลอดภัย และการจัดการเรียนรู้เรื่องความปลอดภัยในชีวิตประจำวัน ส่วน โรงเรียนอนุบาลภูเก็ต (2558 : ออนไลน์) ระบุว่า นักเรียนต้องได้รับการดูแลให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างมีความสุขและปลอดภัยจากอุบัติเหตุในสิ่งแวดล้อมทางสังคม และ มูลนิธิศูนย์พิทักษ์เด็ก (2557 : ออนไลน์) ยังเน้นถึงบทบาทของครูที่ต้องดูแลเด็กด้วยความรักและความใส่ใจราวกับเป็นลูกหลาน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางร่างกายและจิตใจของผู้เรียน

ในขณะที่งานวิจัยต่างประเทศก็สอดคล้องกัน โดย คูตซ์ซูรูบา และคณะ (Kutsyuruba et al., 2021 : 27) ระบุว่า สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยส่งผลให้นักเรียนรู้สึกไว้วางใจ มีแรงจูงใจในการเรียน และสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้อย่างเต็มศักยภาพ ขณะที่ แบรดชอว์ (Bradshaw, 2021 : 401–425) ชี้ให้เห็นว่า นโยบายและวัฒนธรรมโรงเรียนที่ปลอดภัยสามารถลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน และส่งผลดีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วน หวัง และเดอโกล (Wang & Degol, 2021 : 285–304) พบว่า ความปลอดภัยทางกายภาพและจิตใจของนักเรียนส่งผลต่อการลดความเครียดและเพิ่มสมาธิในการเรียนรู้ ส่วน คอร์เนลล์ และเมเยอร์ (Cornell & Mayer,

2021 : 25–35) ย้ำถึงความสัมพันธ์ระหว่างความปลอดภัยกับแรงจูงใจในการเรียน ที่ส่งผลต่อภาวะจิตใจและประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียน และในท้ายสุด ธาปา และคณะ (Thapa et al., 2020 : 395–436) ให้ข้อมูลว่าความปลอดภัยช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และลดการกลั่นแกล้งภายในโรงเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้โรงเรียนเป็นพื้นที่เรียนรู้ที่ดี ในขณะที่ เอสเปลาจ และคณะ (Espelage et al., 2020 : 79–81) ชี้ว่าโรงเรียนที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความเป็นธรรม จะช่วยให้ให้นักเรียนรู้สึกปลอดภัยและมีสุขภาวะทางจิตที่ดี

จากการศึกษาพบว่า การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย หมายถึง สถานศึกษาปลอดภัยเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพ ซึ่งผู้เรียนมีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุในระหว่างการเรียนรู้และปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นจากปัจจัยด้านความปลอดภัย สุขอนามัย และสภาพแวดล้อม รวมถึงการเสริมสร้างทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย และรู้เท่าทันภัยคุกคามต่าง ๆ ในโลกดิจิทัล สถานศึกษาจึงต้องดำเนินมาตรการที่เหมาะสม และครอบคลุมทุกมิติ เพื่อสร้างความมั่นใจในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ และเตรียมพร้อมรับมือกับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง

2.3.3 นโยบายการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย

นโยบายการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยทั้งในด้านกายภาพและจิตใจสำหรับนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยมีการจัดการที่เป็นระบบและต่อเนื่องในการป้องกันและลดความเสี่ยงจากอันตรายทุกประเภท รวมถึงการวางแผน ความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการพัฒนาและเสริมสร้างทักษะในการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัย ซึ่งมีหน่วยงานที่สนับสนุนการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย ไว้ดังนี้

ตามที่ พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ.2554 (2560 : ออนไลน์) กำหนดไว้เกี่ยวกับเจตนารมณ์เพื่อวางมาตรการควบคุม กำกับ ดูแล และบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานให้แก่ลูกจ้าง ซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลอันเป็นกำลังสำคัญของชาติให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีมีความปลอดภัยในการทำงาน สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบันที่มีการนำเทคโนโลยี เครื่องมือเครื่องจักร อุปกรณ์ สารเคมี และสารเคมีอันตรายมาใช้ในกระบวนการผลิต การก่อสร้าง และบริการ ส่งผลกระทบต่อผู้ใช้แรงงานในด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และก่อให้เกิดอันตรายจากการทำงานจนถึงบาดเจ็บ ทุพพลภาพ พิการ เสียชีวิต หรือเกิดโรคอันเนื่องมาจากการทำงาน ซึ่งนับวันมีอันตรายเพิ่มสูงขึ้นและมีความรุนแรงขึ้น ประกอบกับพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2562) มีหลักการส่วนใหญ่เป็นเรื่องการคุ้มครองแรงงานทั่วไปและมีขอบเขตจำกัดไม่สามารถกำหนดกลไกและมาตรการบริหารงานความปลอดภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้

พระราชบัญญัติฉบับนี้ประกอบด้วยบทบัญญัติ 8 หมวด 74 มาตรา โดยมีสาระสำคัญของหมวด 2 การดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ดังนี้

บทนิยาม ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน หมายความว่า การกระทำหรือสภาพการทำงานซึ่งปลอดจากเหตุอันจะทำให้เกิดการประสูติอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพอนามัยอันเนื่องมาจากการทำงานหรือเกี่ยวกับการทำงาน

หมวด 2 การบริหาร การจัดการ และการดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ได้แก่ 1) ให้นายจ้างบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวง และให้ลูกจ้างมีหน้าที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานตามมาตรฐานที่กำหนด 2) บุคคลใดประสงค์จะให้บริการในการตรวจวัด ตรวจสอบ ทดสอบ รับรอง ประเมิน ความเสี่ยงรวมทั้งจัดฝึกอบรมหรือให้คำปรึกษาเพื่อส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานตามมาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 จะต้องขึ้นทะเบียนต่อสำนักความปลอดภัยแรงงานกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน 3) นิติบุคคลใดประสงค์จะให้บริการในการตรวจวัด ตรวจสอบ ทดสอบ รับรอง ประเมิน ความเสี่ยงรวมทั้งจัดฝึกอบรมหรือให้คำปรึกษาเพื่อส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานตามมาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 จะต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี 4) ให้นายจ้างจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน บุคลากร หน่วยงาน หรือคณะบุคคลเพื่อดำเนินการด้านความปลอดภัยในสถานประกอบกิจการ และเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานและบุคลากรจะต้องขึ้นทะเบียนต่อกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน 5) ให้นายจ้างแจ้งให้ลูกจ้างทราบถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงาน และแจกคู่มือปฏิบัติงานให้ลูกจ้างทุกคน ก่อนที่ลูกจ้างจะเข้าทำงาน เปลี่ยนงาน หรือเปลี่ยนสถานที่ทำงาน 6) ให้นายจ้างจัดให้ผู้บริหาร หัวหน้างาน และลูกจ้างทุกคนได้รับการฝึกอบรมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน 7) ให้นายจ้างติดประกาศสัญลักษณ์เตือนอันตรายและเครื่องหมายเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน รวมทั้งข้อความแสดงสิทธิและหน้าที่ของนายจ้างและลูกจ้างตามที่อธิบดีประกาศกำหนดในที่ที่เห็นได้ง่าย ณ สถานประกอบกิจการ และ 8) ให้นายจ้างจัดและดูแลให้ลูกจ้างสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่ได้มาตรฐาน และลูกจ้างมีหน้าที่สวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล และดูแลรักษาอุปกรณ์ให้สามารถใช้งานได้ตามสภาพและลักษณะของงานตลอดระยะเวลาทำงาน ในกรณีที่ลูกจ้างไม่สวมใส่อุปกรณ์ให้นายจ้างสั่งให้ลูกจ้างหยุดการทำงานนั้นจนกว่าลูกจ้างจะสวมใส่อุปกรณ์ดังกล่าว

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (2560 : ออนไลน์) ได้นำเสนอสรุปกรอบยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย โดยมีเป้าประสงค์ 1.1) บุคลากรทุกภาคส่วนได้รับการพัฒนาความรู้ด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย 1.2) เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย 1.3) มีรูปแบบและวิธีการพัฒนาองค์ความรู้ด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย และกลยุทธ์การดำเนินงาน ได้แก่ 1.1) สร้างและพัฒนาระบบองค์ความรู้ด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยให้ครอบคลุมทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน อาทิ นายจ้าง ลูกจ้าง นักเรียน นักศึกษา และภาคีเครือข่าย 1.2) ศึกษา วิจัยหรือสร้างนวัตกรรมที่เกี่ยวกับงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย 1.3) แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของหน่วยงาน และองค์กรทั้งในและต่างประเทศ 1.4) กำหนดมาตรฐานการและแนวทางในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ในทุกภาคส่วน 1.5) พัฒนาศักยภาพและให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการบังคับใช้กฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้องในตรวจความปลอดภัยแก่เจ้าหน้าที่ และผู้ที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริม กำกับ ดูแล และพัฒนามาตรการเชิงป้องกันด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย โดยมีเป้าประสงค์ 2.1) สถานประกอบกิจการได้รับการคุ้มครองดูแลตามกฎหมายของหน่วยงานที่รับผิดชอบอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 2.2) กฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยและอาชีวอนามัยได้รับการพัฒนา ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน 2.3) แรงงานทุกภาคส่วนได้รับความรู้และการคุ้มครองดูแลจากภาครัฐเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยและอาชีวอนามัยอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และกลยุทธ์การดำเนินงาน ได้แก่ 2.1) ส่งเสริมและกำกับสถานประกอบกิจการให้ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2.2) พัฒนาและปรับปรุงกฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยและอาชีวอนามัย โดยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างความร่วมมือและพัฒนาภาคีเครือข่ายด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย โดยมีเป้าประสงค์ เครือข่ายด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย มีส่วนร่วมดำเนินงานด้านความปลอดภัย และอาชีวอนามัยอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และกลยุทธ์การดำเนินงาน 3.1) สร้างเครือข่ายด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ครอบคลุมทุกภาคส่วนทั้งในและต่างประเทศ 3.2) พัฒนาศักยภาพและความร่วมมือระหว่างเครือข่ายด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยให้มีความเข้มแข็ง 3.3) ประสานความร่วมมือกับเครือข่ายต่างประเทศด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย 3.4) สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมให้ผู้ประกอบการ นายจ้าง บุคคล นิติบุคคล และแรงงานทุกภาคส่วนสนับสนุนงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของสถานประกอบการ และ ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนากลไกการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย โดยมีเป้าประสงค์ 4.1) มีระบบบริหารจัดการด้านความปลอดภัย และอาชีวอนามัย ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน 4.2) มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยที่มี

ความเชื่อมโยง และบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 4.3) ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงบริการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านความปลอดภัย และอาชีวอนามัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4.4) มีบุคลากร องค์กรและแหล่งทุน เพื่อดำเนินงานด้านความปลอดภัย และอาชีวอนามัย 4.5) มีระบบติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ และกลยุทธ์การดำเนินงาน ได้แก่ 5.1) สร้างกลไกการขับเคลื่อนระบบการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย และอาชีวอนามัย 5.2) สนับสนุนให้บุคลากรและแรงงานทุกภาคส่วนมีบทบาทร่วมในการบริหารจัดการงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในระดับประเทศ อาเซียน และภูมิภาค 5.3) สร้าง พัฒนา บูรณาการ และเชื่อมโยงฐานข้อมูลระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ทั้งด้านองค์ความรู้ การให้บริการและการประชาสัมพันธ์ 5.4) สร้างและพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย 5.5) กำหนดมาตรการผลักดันบุคลากรทุกภาคส่วนในการใช้ฐานข้อมูลระบบเทคโนโลยี สารสนเทศด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย 5.6) พัฒนาและยกระดับหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยให้มีศักยภาพสูงขึ้นและ 5.7) ติดตามและประเมินผลแผนงานโครงการยุทธศาสตร์ด้านความปลอดภัย และ อาชีวอนามัยอย่าง มีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2568 : ออนไลน์) ดำเนินการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติเพื่อให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุด และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ได้แก่ 1) บูรณาการการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติเข้าสู่กระบวนการวางแผนทั้งระดับชาติ ระดับชุมชน ท้องถิ่น และสาขาการผลิตต่าง ๆ พัฒนาองค์ความรู้ สนับสนุนการประเมิน จัดทำแผนที่ความเสี่ยงจากภัยพิบัติในพื้นที่ และภาคการผลิตที่มีลำดับความสำคัญสูง 2) เสริมสร้างขีดความสามารถในการเตรียมความพร้อมและการรับมือภัยพิบัติ สนับสนุนการจัดทำแผนรับมือภัยพิบัติในระดับพื้นที่ ส่งเสริมแนวทางการจัดการภัยพิบัติโดยมีชุมชนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมภาคเอกชนในการจัดทำแผนบริหารความต่อเนื่องของธุรกิจ สร้างจิตสำนึกความปลอดภัยสาธารณะ ส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชน และชุมชนท้องถิ่นในการร่วมกันดำเนินการป้องกันและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ 3) พัฒนาระบบการจัดการภัยพิบัติในภาวะฉุกเฉิน พัฒนาระบบการเตือนภัยให้มีความแม่นยำ เชื่อถือ และมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมกลไกการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ พัฒนาระบบฐานข้อมูลให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และสามารถเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศได้ พัฒนากลไกบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วนเพื่อเพิ่มศักยภาพการจัดการภัยพิบัติในภาวะฉุกเฉิน และ 4) พัฒนาระบบการฟื้นฟูบูรณะหลังการเกิดภัย ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประสบภัยได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ยกย่องมาตรฐาน

การตรวจสอบความปลอดภัยภายหลังการเกิดภัยพิบัติ และปรับปรุงมาตรฐานความปลอดภัยของสิ่งก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐาน รวมถึงพัฒนามาตรฐานความปลอดภัยของโครงสร้าง

ตามที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2567 : ออนไลน์) ได้ประกาศนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 กำหนดนโยบายสำคัญเพื่อยกระดับความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นให้สถานศึกษาเป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้ที่ปลอดภัยสำหรับนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ภายใต้กรอบแนวคิด "การจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย" โดยมีแนวทางสำคัญ ประกอบด้วย 1) การสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเชื่อมั่นของสังคมในการจัดการศึกษา ด้วยการป้องกันภัยคุกคามในทุกรูปแบบ ผ่านการดำเนินแผนงานและมาตรการด้านความปลอดภัยที่เข้มข้น ครอบคลุมผู้เรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษาอย่างรอบด้าน 2) การปลูกฝังทัศนคติและพฤติกรรมในการใช้สื่อออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ เน้นการเสริมสร้างองค์ความรู้ ทักษะ และจิตสำนึกในการใช้สื่อสังคมออนไลน์และเทคโนโลยีไซเบอร์อย่างปลอดภัยและสร้างสรรค์ เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางดิจิทัล 3) การส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมสนับสนุนการสร้างความรู้และจิตสำนึกในการอนุรักษ์ พันธุ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมในระดับบุคคลและสังคม และ 4) การพัฒนาบทบาทและภารกิจด้านความปลอดภัยของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการเน้นการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการกับภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชน เพื่อขับเคลื่อนงานด้านความปลอดภัยอย่างเป็นระบบ ได้กำหนดขอบข่ายความปลอดภัยในสถานศึกษาออกเป็น 4 กลุ่มภัยหลัก ได้แก่ 1) ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence) เช่น การกลั่นแกล้ง การล่อลวงละเมิด หรือการใช้ความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ 2) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident) เช่น อุบัติเหตุทางจราจร อุบัติเหตุในห้องเรียนหรือสนามเด็กเล่น 3) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ (Right) เช่น การเลือกปฏิบัติ การล่อลวงละเมิดสิทธิส่วนบุคคล หรือการกีดกันทางการศึกษา และ 4) ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ (Unhealthiness): รวมถึงปัญหาสุขภาพกาย สุขภาพจิต ความเครียด และปัญหาสุขภาพจิตที่เกิดจากภาวะแวดล้อมทางสังคม นโยบายเหล่านี้สะท้อนถึงความมุ่งมั่นของกระทรวงศึกษาธิการในการสร้าง "สถานศึกษาที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้" ซึ่งไม่เพียงเน้นการป้องกันภัยคุกคามทางกายภาพเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการส่งเสริมทักษะชีวิต การใช้สื่อดิจิทัลอย่างรับผิดชอบ และการดูแลสุขภาพทางกายและจิตใจอย่างครอบคลุม

ตามประกาศที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564ก : ออนไลน์) ได้กำหนดมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา ซึ่งเป็นการวางขั้นตอนของวิธีการรักษาความปลอดภัยของนักเรียน ในสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนมีความตระหนักและเป็นแนวทางในการ

ดูแลช่วยเหลือตนเองให้ปลอดภัยท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ไม่สร้างสรรค์ อุบัติเหตุ และอุบัติเหตุ ที่จะก่อให้เกิดความเสียหาย แก่นักเรียน ซึ่งมีมาตรการป้องกันและแก้ไขในด้านต่าง ๆ 6 ด้าน ดังต่อไปนี้ 1) มาตรการป้องกันและแก้ไข อุบัติเหตุในสถานศึกษา 2) มาตรการป้องกันและแก้ไข อุบัติเหตุเกี่ยวกับภัยธรรมชาติ 3) มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม 4) มาตรการรักษาความปลอดภัยในด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน 5) มาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ด้านสัตว์มีพิษ 6) มาตรการรักษาความปลอดภัย ของสถานศึกษาด้านผลกระทบจากการสู้รบและ เหตุการณ์ความไม่สงบ

กรมอนามัย (2565 : 51-72) มีการส่งเสริมให้สถานศึกษาเข้าร่วมประเมินโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล (GSHPs) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับคุณภาพของสถานศึกษาให้ สอดคล้องกับมาตรฐานสากลในการดูแลสุขภาพของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา การ ดำเนินงานด้านกระบวนการ 10 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) นโยบายและทรัพยากร 2) การขับเคลื่อน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในศตวรรษที่ 21 3) การมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียนชุมชน และภาคประชา สังคม 4) โรงเรียนคือองค์กรทางความสุข 5) สิ่งแวดล้อมปลอดภัย โรงเรียนปลอดโรค 6) อนามัย โรงเรียนสู่เด็กไทยสุขภาพดี 7) กระบวนการเรียนรู้สู่เด็กไทยรอบรู้ด้านสุขภาพ 8) โภชนาการดี อาหารปลอดภัย เด็กไทยสุขภาพดี 9) กิจกรรมทางกายเพียงพอและนอนหลับดี และ 10) บุคคล ต้นแบบด้านสุขภาพในโรงเรียน การพัฒนาศักยภาพเด็กไทยในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นการเสริมสร้าง ทักษะแห่งอนาคตผ่านแนวคิด 4H ได้แก่ Head (ความรู้), Heart (คุณธรรมจริยธรรม), Hand (ทักษะ การปฏิบัติ) และ Health (สุขภาพดี) เพื่อให้เด็กไทยเติบโตเป็นบุคคลที่ "เก่ง ดี มีทักษะ แข็งแรง" ด้วย กระบวนการพัฒนาทักษะด้านความรู้ หรือ Hard Skills ได้แก่ การอ่าน การเขียนและการคิดเลขเป็น และทักษะทางอารมณ์หรือ Soft Skills ได้แก่ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ซึ่งเป็นตัวกำหนด ความพร้อมของนักเรียนสู่โลกการทำงานที่มีความซับซ้อนมากขึ้นในปัจจุบัน ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี เนื่องจากปัจจุบันมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อและเทคโนโลยีมากมาย นักเรียนจึงจำเป็นต้องมีการฝึกทักษะความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะด้านชีวิต และอาชีพ สำหรับการดำรงชีวิตและทำงานในยุคปัจจุบันให้มีความสุขและประสบความสำเร็จ

สรุปได้ว่า นโยบายการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยกำหนดขึ้น เพื่อเป็นแนวทางใน การสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยทั้งในด้านกายภาพและโลกดิจิทัลสำหรับนักเรียน ครู และบุคลากร ทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมใน การทำงาน พ.ศ. 2554 ที่มุ่งเน้นการควบคุม กำกับดูแล และบริหารจัดการด้านความปลอดภัยและ สุขภาพอนามัยให้แก่ทรัพยากรบุคคลสำคัญของชาติ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและความปลอดภัยใน การทำงาน กรอบแนวคิดสำคัญ ได้แก่ 1) การบริหารจัดการความเสี่ยง 2) ขอบข่ายความปลอดภัยใน สถานศึกษา 3) มาตรการรักษาความปลอดภัย และ 4) การพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

จากการศึกษาพบว่านโยบายการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย หมายถึงแนวทางที่รัฐ และกระทรวงศึกษาธิการกำหนดขึ้นเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่ปลอดภัยจากอันตราย และภัยคุกคามต่าง ๆ โดยเน้นการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงานอย่างเป็นระบบ รวมถึงส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างปลอดภัย การป้องกันความรุนแรง และการดูแลสุขภาพกายและใจของนักเรียน ครู และบุคลากรในสถานศึกษา โดยอาศัยความร่วมมือจากภาครัฐ เอกชน และชุมชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้ที่ปลอดภัย มั่นคง และยั่งยืน

2.3.4 องค์ประกอบของการดำเนินการสถานศึกษาปลอดภัย

การดำเนินการความปลอดภัยสู่สถานศึกษา เป็นสิ่งที่สถานศึกษาจะต้องจัดให้กับนักเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองเกิดความมั่นใจ นอกจากการศึกษาด้านวิชาการและกิจกรรมแล้ว สถานศึกษา จำเป็นต้องให้ความปลอดภัยรอบด้านแก่นักเรียนที่มาสถานศึกษา ซึ่งมีนักวิชาการและหน่วยงาน อธิบายองค์ประกอบที่สำคัญของการดำเนินการสถานศึกษาปลอดภัย ดังนี้

การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยเป็นแนวทางที่หน่วยงานทั้งในระดับชาติและระดับ สากลให้ความสำคัญอย่างยิ่ง โดยมีการกำหนดนโยบาย มาตรการ และแนวทางให้สถานศึกษา มีความ ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้และการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ กรมสวัสดิการและคุ้มครอง แรงงาน (2560 : ออนไลน์) ได้ดำเนินการตามแนวทางของพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 ซึ่งกำหนดไว้เกี่ยวกับเจตนารมณ์เพื่อวาง มาตรการควบคุม กำกับ ดูแล และบริหารจัดการ ได้แก่ ด้านความปลอดภัย ด้านอาชีวอนามัยและ ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน สำหรับด้านความปลอดภัยสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2567 : ออนไลน์) ได้ศึกษาและจัดทำคู่มือการดำเนินการสถานศึกษาปลอดภัย ตามขอบข่ายความ ปลอดภัยสถานศึกษา 4 กลุ่มภัย ดังนี้ 1) ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ 2) ภัยที่เกิดจาก อุบัติเหตุ 3) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ และ 4) ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและ จิตใจในทำนองเดียวกัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564ข : 9) ได้ศึกษาถึงความ ปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียน ซึ่งอยู่ภายใต้นโยบายและการปฏิบัติด้านการศึกษามีความสอดคล้องกับ การบริหารจัดการภัยพิบัติ ในระดับสากล ระดับประเทศ ภูมิภาค จังหวัด และระดับพื้นที่ รวมทั้งใน โรงเรียน ตามกรอบแนวคิดความปลอดภัยรอบด้านในโรงเรียน ประกอบด้วยสามเสาหลัก (Three Pillars) ได้แก่ 1) ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนที่ปลอดภัย 2) ด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษา และ 3) ด้านการศึกษาด้านการลดความเสี่ยงและ การรับรู้ปรับตัวจากภัยพิบัติ ขณะเดียวกัน องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization, 2021 : online) ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานโดยให้ความสำคัญปลอดภัยเป็น วัฒนธรรมหลักภายในองค์กร ทั้งนี้ได้ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนตระหนักถึงความสำคัญของความ

ปลอดภัยในการทำงาน พร้อมทั้งกำหนดมาตรการป้องกันอุบัติเหตุอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัยและเอื้อต่อประสิทธิภาพการทำงาน นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นการป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้น และส่งเสริมให้บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมในการรักษาความปลอดภัย ตลอดจนร่วมกันสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ให้ความสำคัญกับสุขภาพและความปลอดภัยของบุคลากรเป็นอันดับแรก ส่วนด้านสุขภาพอนามัยในสถานศึกษานั้น ศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (2564 : ออนไลน์) ได้กล่าวถึงการส่งเสริมด้านสุขภาพจากยูเนสโก (UNESCO) และองค์การอนามัยโลก (WHO) โดยได้เปิดตัวชุดข้อมูลสำหรับ Global Standards for Health-promoting Schools หรือ มาตรฐานสากลสำหรับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ เพื่อเป็นแนวทางให้โรงเรียนใช้เพื่อพัฒนาสุขภาพ และความเป็นอยู่ที่ดีของเด็กและวัยรุ่น เพื่อลดความเครียดความวิตกกังวล และปัญหาสุขภาพจิตอื่น ๆ ที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ยูเนสโก (UNESCO, 2020 : online) ยังมีการส่งเสริมการศึกษาที่มีคุณภาพในทุกมิติ โดยให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ที่ครอบคลุมทั้งด้านวิชาการ ทักษะชีวิต และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนและบุคลากร รวมถึงการให้ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยในสถานที่ทำงาน เพื่อเสริมสร้างทักษะและความพร้อมสำหรับการใช้ชีวิตและการทำงานอย่างปลอดภัย นอกจากนี้ มีการตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลสุขภาพกายและจิตใจของนักเรียนและบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งสุขภาพร่างกายและสภาพจิตใจของทุกคน ดังนั้นการสนับสนุนด้านสุขภาพจิต และการพัฒนาระบบสนับสนุนด้านสุขภาพในโรงเรียนจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสร้างสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ที่ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ และส่งเสริมคุณภาพชีวิตของทุกคนในสถานศึกษา และสุดท้ายด้านสภาพแวดล้อมการทำงานและการเรียนรู้ให้มีความปลอดภัยและเหมาะสม องค์การอนามัยโลก (WHO, 2019 : online) ได้มีการกำหนดแนวทางในการออกแบบและพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยภายในสถานศึกษา โดยครอบคลุมการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานให้มั่นคงและปลอดภัย การลดปัจจัยเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอันตรายทางกายภาพ ตลอดจนการเตรียมความพร้อมรับมือกับเหตุฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น ทั้งนี้ มาตรการดังกล่าวยังมุ่งเน้นการส่งเสริมสุขภาพในระดับสากล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานที่ทำงานและสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ผ่านการคุ้มครองสุขภาพของบุคลากร และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาสุขภาพที่ดี โดยมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย พบว่า พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 เป็นกฎหมายสำคัญที่มีเป้าหมายในการกำหนดมาตรการเพื่อควบคุม กำกับ ดูแล และบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อคุ้มครองบุคลากรให้ทำงานในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ แนวทางดังกล่าว

สอดคล้องกับคู่มือการดำเนินโครงการสถานศึกษาปลอดภัยของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน ซึ่งได้กำหนดยุทธศาสตร์หลักในการดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยได้รับอิทธิพลจากแนวคิดขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) การส่งเสริมสุขภาพจากองค์การยูเนสโก (UNESCO) และแนวทางขององค์การอนามัยโลก (WHO) ทั้งสามองค์กรได้กำหนดกรอบแนวคิดร่วมกันเพื่อระบุเป้าหมายและขอบเขตของการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาและองค์กรยุคปัจจุบัน ประกอบด้วย การป้องกันอุบัติเหตุและโรคจากการทำงาน การส่งเสริมสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีของบุคลากร และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อความปลอดภัยและคุณภาพชีวิตของทุกคนในองค์กร ซึ่งให้ความสำคัญกับองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่

1. ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย
2. ด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัย
3. ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ผู้วิจัยได้สรุปตัวแปรย่อยออกมาได้เป็น 3 ด้าน มาเป็นแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

การเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย

การสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยเป็นกลยุทธ์สำคัญในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยงและลดอุบัติเหตุต่าง ๆ รวมถึงเป็นวิถีชีวิตที่ให้คุณค่ากับความปลอดภัย และแสดงออกผ่านการรับรู้ทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม และพฤติกรรมของผู้คนในสังคมของคูเปอร์ (Cooper, 2000 : 111-136) และนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายที่แตกต่างกัน ไว้ดังนี้

ชฎานิ น กฤติยะโชติ และคณะ (2567 : 122) ได้กล่าวถึงวัฒนธรรมความปลอดภัยว่า คือ ค่านิยม ความเชื่อ ทัศนคติ และพฤติกรรมของคนในสังคมที่ยึดถือความปลอดภัยเป็นอันดับแรก แสดงออกผ่านการปฏิบัติตนอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการส่งเสริมให้ผู้อื่นตระหนักและปฏิบัติตาม ดวงพร เอ็งวงศ์ตระกูล (2567 : 26-28) เสริมว่า วัฒนธรรมความปลอดภัยมี 3 ระดับ ได้แก่ ระดับรูปธรรม ระดับหลักการสนับสนุน และระดับสามัญสำนึก ซึ่งสะท้อนถึงพฤติกรรมและค่านิยมที่ฝังลึกในองค์กร ขณะที่ อภิวัฒน์ สุนทรมิตรภาพ (2567 : ออนไลน์) ได้เน้นย้ำถึงการฝึกอบรมและการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความปลอดภัยในทุกระดับของบุคลากรโดยใช้เครื่องมือและทรัพยากรที่เหมาะสม เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยอย่างมั่นคงและยั่งยืน ในระดับหน่วยงานราชการ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (2566 : ออนไลน์) ได้ระบุว่า วัฒนธรรมความปลอดภัย หมายถึง พฤติกรรมและทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานที่สะท้อนความร่วมมือของทุกฝ่าย โดยมีระบบบริหารจัดการที่เหมาะสมและชัดเจน ส่วนปริญญญา สุดอารมณ และวสุธิดา นุริตมนต์ (2561 : 115) เสนอว่า การตระหนักรู้และการสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยมีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตและการทำงาน

อย่างปลอดภัย ขณะที่เรวัตร์ แก้วทองมูล (2560 : 56–58) ได้เสนอแนวทางที่เป็นรูปธรรมในสถานศึกษา เช่น การอบรม การสำรวจ และการปฏิบัติตามมาตรการความปลอดภัยต่าง ๆ เมื่อวิเคราะห์ในภาพรวม องค์ประกอบสำคัญของการเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยในบริบทไทยนั้น ได้แก่ การดำเนินการเชิงระบบโดยผู้บริหารสถานศึกษา การปลูกฝังค่านิยมร่วมด้านความปลอดภัย การเป็นแบบอย่างของผู้นำและการมีส่วนร่วมของสมาชิกในองค์กรอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมทั้งด้านพฤติกรรม การสื่อสารและการจัดการความเสี่ยง รวมถึงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัย และตระหนักรู้ภัยคุกคามในยุคดิจิทัล

สำหรับแนวคิดในต่างประเทศ มีการเน้นถึงบทบาทของผู้นำและการมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย เช่น คินีซ และคณะ (Kines et al., 2022 : 105–113) ชี้ให้เห็นว่าการมีผู้นำที่เชี่ยวชาญและได้รับการสนับสนุนจากองค์กรสามารถผลักดันให้วัฒนธรรมความปลอดภัยเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ การ์เซีย และพาเทล (Garcia & Patel, 2022 : 85–102) เน้นถึงบทบาทของทุกภาคส่วนในโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นครู นักเรียน หรือผู้ปกครอง ในการมีส่วนร่วมตัดสินใจและประเมินความปลอดภัยร่วมกัน เพื่อสร้างความตระหนักรู้และความรับผิดชอบร่วมกัน นอกจากนี้ โซฮาร์ และลูเรีย (Zohar & Luria, 2021 : 350–364) ได้เสนอแนวคิด “Safety Climate” หรือสภาพภูมิอากาศด้านความปลอดภัย ซึ่งเป็นความรับรู้ร่วมกันของสมาชิกในองค์กร โดยอาศัยการวิเคราะห์ทางจิตวิทยาสังคมเพื่อสร้างความตระหนักและการปฏิบัติร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ ฮอฟมันน์ และ สเต็ตเซอร์ (Hofmann & Stetzer, 2020 : 195–211) เน้นการวัดและประเมินผลด้านความปลอดภัยอย่างเป็นระบบ พร้อมการมีส่วนร่วมจากทุกระดับขององค์กร ในมุมมองของสถานศึกษา สมิท และบราวน์ (Smith & Brown, 2021 : 120–135) เสนอว่าการเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยต้องอาศัยความมุ่งมั่นของผู้นำ การฝึกอบรมที่ต่อเนื่อง และการสื่อสารที่โปร่งใสควบคู่กับนโยบายที่ชัดเจนและการประเมินความเสี่ยงสม่ำเสมอ

สรุปได้ว่า การเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการเชิงระบบในการพัฒนาและปลูกฝังค่านิยม ความเชื่อ ทศนคติ และแบบแผนพฤติกรรมร่วมของสมาชิกในสถานศึกษาให้ยึดถือความปลอดภัยเป็นค่านิยมหลักและความรับผิดชอบร่วมกัน รวมถึงการเสริมสร้างทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัยและตระหนักรู้เกี่ยวกับภัยคุกคามต่าง ๆ โดยแสดงออกผ่านองค์ประกอบสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ การปฏิบัติงานที่ยึดหลักความปลอดภัยอย่างเคร่งครัดและสม่ำเสมอ การมีภาวะผู้นำด้านความปลอดภัยผ่านการเป็นแบบอย่างและการส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม และการมีส่วนร่วมเชิงรุกในการพัฒนาและบำรุงรักษาสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัย

การส่งเสริมสุขภาพอนามัย

การสร้างเสริมสุขภาพเป็นกระบวนการที่ช่วยเพิ่มศักยภาพในการควบคุมและปรับปรุงสุขภาพของบุคคล โดยไม่เพียงแต่เน้นสุขภาพทางกายเท่านั้น ยังรวมถึงจิตใจและสังคม ซึ่งเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ดีเพื่อสุขภาพที่สมบูรณ์ ทั้งนี้ การปรับตัวและการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมมีบทบาทสำคัญในการบรรลุสุขภาพที่ดี และนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายที่แตกต่างกัน ivo ดังนี้

กระทรวงสาธารณสุข (2564 : 25-26) ได้นิยามการส่งเสริมสุขภาพอนามัยว่า เป็นกระบวนการปฏิบัติเพื่อให้เกิดสุขภาพกายแข็งแรง เจริญเติบโตปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ขณะที่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ หรือ สสส. (2565 : ออนไลน์) ขยายความว่า เป็นกระบวนการสร้างเสริม สนับสนุน และพัฒนาด้านสุขภาพ โดยเน้นการปฏิบัติของบุคคล การพัฒนาสภาพแวดล้อม และการจัดการปัจจัยเสี่ยง เพื่อให้บรรลุสุขภาพที่ดีทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และปัญญา ในเชิงปฏิบัติหลายหน่วยงานให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพอย่างเป็นระบบ อาทิ เวิร์ด แกวทองมูล (2560 : 57) และเตชินท์พัฒน์ โชติวัชรอนันท์และคณะ (2567 : 280) ซึ่งได้เสนอรูปแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกัน เช่น Big Cleaning Day, การดำเนินกิจกรรม 5ส. การพัฒนาห้องพยาบาล การอบรมมาตรการป้องกันโรคระบาด ตลอดจนการจัดเก็บข้อมูลอุบัติเหตุในสถานศึกษา โดยเน้นการดำเนินการผ่านแพลตฟอร์มที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกัน อรวรรณ ม่วงวงษา (2567 : ออนไลน์) ได้สรุปแนวคิดของการส่งเสริมสุขภาพอนามัยว่าเป็นกระบวนการที่ช่วยเพิ่มขีดความสามารถของบุคคลในการดูแลและพัฒนาสุขภาพตนเองให้ดีขึ้น โดยให้ความสำคัญกับสามองค์ประกอบหลัก ได้แก่ การให้ความรู้ (Health Education) การป้องกัน (Health Prevention) และการสร้างภูมิคุ้มกันด้านสุขภาพ (Health Protection)

สำหรับมุมมองจากต่างประเทศ เพนเดอร์ (Pender, 2011 : 45) ให้นิยามว่า การส่งเสริมสุขภาพเป็นการจูงใจหรือการกระทำใด ๆ ที่มีผลต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของบุคคล โดยเฉพาะในด้านสุขภาพ ขณะที่จอห์นสัน และลี (Johnson & Lee, 2020 : 45-60) ได้เน้นย้ำบทบาทของการให้ความรู้เกี่ยวกับสุขอนามัยในโรงเรียน การส่งเสริมการล้างมืออย่างถูกวิธี การดูแลสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนการดำเนินกิจกรรมเพื่อสุขภาพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสามารถลดการแพร่กระจายของโรคและส่งผลดีต่อสุขภาพของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ในทำนองเดียวกัน มิลเลอร์ และหวัง (Miller & Wang, 2021 : 245-260) ได้เสนอแนวทางการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนว่าเป็นการดำเนินการที่ครอบคลุมทั้งในด้านการปรับปรุงมาตรการทำความสะอาด การใช้วัสดุที่ส่งเสริมสุขอนามัยและการให้ความรู้ในการป้องกันโรค ซึ่งล้วนมีผลโดยตรงต่อการลดการลาเรียนและส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จากแนวคิดของทั้งในและต่างประเทศจะเห็นได้ว่า การส่งเสริมสุขภาพ

อนามัยในสถานศึกษาไม่ใช่เพียงการดูแลร่างกายเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการสร้างความรู้ ความเข้าใจ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ตลอดจนการจัดการสิ่งแวดล้อมและนโยบายที่เอื้อต่อสุขภาวะ ซึ่งหากสถานศึกษาสามารถดำเนินการตามแนวทางเหล่านี้ได้อย่างมีระบบและต่อเนื่อง ย่อมส่งผลดีต่อคุณภาพชีวิตและการเรียนรู้ของผู้เรียนในระยะยาว

สรุปได้ว่า การส่งเสริมสุขภาพอนามัย หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสุขภาพกาย ใจ สังคม และสติปัญญา ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบผ่านแพลตฟอร์มที่รวดเร็วและสะดวก ได้แก่ การให้ความรู้ด้านสุขภาพ การป้องกันโรค การจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในสถานศึกษา การสร้างภูมิคุ้มกัน การสร้างแรงจูงใจเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ รวมไปถึงการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนและบุคลากรในสถานศึกษา

การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน

การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานเป็นการขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดภัย ซึ่งจำเป็นต้องได้รับความใส่ใจและดำเนินการอย่างจริงจังในระดับปฏิบัติการ ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยและยกระดับคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นครู เจ้าหน้าที่หรือผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งมักพบข้อจำกัดในการจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานอย่างปลอดภัย และนักวิชาการให้ความหมายหลายท่าน ไว้ดังนี้

ประภัสสรวี สุกใส (2567 : 112) ได้อธิบายว่าสภาพแวดล้อมในการทำงานหมายถึงสิ่งที่อยู่รอบตัวขณะทำงาน ไม่ว่าจะเป็นบุคคล เช่น หัวหน้างาน เพื่อนร่วมงาน หรือสิ่งไม่มีชีวิต เช่น อุปกรณ์เครื่องจักร อากาศ แสง และกลิ่น ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถมีอิทธิพลต่อความรู้สึกและประสิทธิภาพในการทำงานได้อย่างมาก ขณะที่เกียรติศักดิ์ ศุภรัตน์ และกล้าหาญ ณ น่าน (2566: 22) เน้นว่าสภาพแวดล้อมดังกล่าวสามารถเป็นทั้งสิ่งที่ส่งเสริมและเป็นอุปสรรคต่อการทำงาน โดยส่งผลโดยตรงต่อพฤติกรรมและความรู้สึกของผู้ปฏิบัติงาน ส่วน ธวัชชัย รัชสมบัติ และกัญญาณัฐ รัตนประภาธรรม (2565 : 32-33) ได้ขยายความหมายเพิ่มเติมว่า สภาพแวดล้อมที่ดีควรเอื้อต่อการเรียนรู้และการทำงาน ได้แก่ แสงสว่างที่เหมาะสม อากาศถ่ายเทสะดวก เครื่องมืออุปกรณ์พร้อมใช้งาน ไม่มีเสียงรบกวนหรือกลิ่นไม่พึงประสงค์ และต้องมีความสะอาดเป็นระบบ ซึ่งหากสภาพแวดล้อมไม่ดี จะส่งผลลบอย่างรุนแรงต่อการปฏิบัติงานของบุคลากร จริยา รัมมณต์ (2568 : 169) จึงเสนอว่าการปรับปรุงสภาพแวดล้อมควรครอบคลุมความรู้สึกของผู้ปฏิบัติงานและความต้องการเฉพาะบุคคล โดยควรนำเทคโนโลยีมาช่วยสร้างความยืดหยุ่นในการทำงานในด้านการปฏิบัติ เรวัตร์ แก้วทองมูล (2560 : 59) ได้ยกตัวอย่างการปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน เช่น การดูแลความสะอาดห้องน้ำ การพัฒนาโรงอาหาร และการจัดสวัสดิการพื้นฐานที่เหมาะสม สรุปได้ว่าการพัฒนาสภาพแวดล้อมใน

การทำงานในสถานศึกษาครอบคลุม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกายภาพ ด้านสังคม และด้านจิตวิทยา โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงานและการเรียนรู้

ในด้านแนวคิดจากต่างประเทศ โอคอนเนอร์ และชมิทท์ (O'Connor & Schmidt, 2023 : 50–68) ได้เน้นถึงการออกแบบสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เช่น ระบบระบายอากาศ แสงสว่าง และความปลอดภัย ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อความเครียดของครูและประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ขณะที่วิลเลียมส์ และเดวิส (Williams & Davis, 2022: 210–227) ให้ความสำคัญกับโครงสร้างพื้นฐาน นโยบายความปลอดภัย และสุขภาพจิตภายในสถานศึกษา เพื่อยกระดับความพึงพอใจและผลสัมฤทธิ์ในการทำงานของบุคลากร ส่วน โยชิโกะวะ และคณะ (Yoshikawa et al., 2019 : 277–285) เสนอว่า การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างหรือเงื่อนไขในการทำงานสามารถส่งเสริมความปลอดภัย สุขภาพ และความพึงพอใจในการทำงานได้ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้บุคลากรมีประสิทธิภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับโมเดลของเลิฟจอย และคณะ (Lovejoy et al., 2021 : 1787–1795) ที่เสนอการเพิ่มอำนาจการควบคุมตารางเวลา ลดภาระงาน และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในที่ทำงาน เพื่อลดความเครียดและเพิ่มความสุขในการทำงาน ในทำนองเดียวกัน แฮน และคณะ (Han et al., 2020 : 4527) ได้นำแนวคิดการออกแบบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในโรงแรมหรูมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน โดยเน้นการสร้างพื้นที่ที่ผ่อนคลาย เช่น พื้นที่สีเขียวและห้องพักรู้ที่เหมาะสม เพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงานของครูและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน จากการสังเคราะห์แนวคิดข้างต้นจะเห็นได้ว่าสภาพแวดล้อมในการทำงานมีความหลากหลายทั้งในด้านแนวคิดและการปฏิบัติ โดยมีจุดร่วมสำคัญคือ การสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมความพึงพอใจ สุขภาวะ และประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้ได้ทั้งในบริบทไทยและต่างประเทศอย่างสอดคล้องกัน

สรุปได้ว่า การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาและยกระดับสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาครอบคลุม 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านกายภาพ ด้านสังคม และด้านจิตวิทยา โดยมุ่งสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงานของบุคลากรทางการศึกษา และการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านกายภาพเน้นการจัดการพื้นที่และวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย ด้านสังคมมุ่งพัฒนาความสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม และด้านจิตวิทยามุ่งเป้าหมายในการส่งเสริมสุขภาวะจิตใจ และเสริมสร้างขวัญกำลังใจ รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นในการทำงานและการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานและการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยต่างประเทศ

หนิง และแดนโซ (Ning, Y., & Danso, S. D. D., 2025 : 1) ได้ศึกษาการประเมินความพร้อมด้านวิธีการสอนสำหรับนวัตกรรมดิจิทัล: การศึกษาโดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความพร้อมของครูผู้สอนในการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นการสำรวจสมรรถนะเชิงเทคโนโลยี ทักษะคิด และระบบสนับสนุนภายในองค์กรการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในห้องเรียน ซึ่งสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในยุคดิจิทัลที่ต้องการให้ครูปรับตัวทั้งในด้านแนวคิด วิธีการสอน และการพัฒนาทักษะใหม่ ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับนวัตกรรมการเรียนรู้ วิธีการดำเนินงานวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed-Methods Research) โดยประกอบด้วยการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณผ่านแบบสอบถาม และการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มเป้าหมายในการศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอนจากหลากหลายระดับชั้นและวิชา โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลในประเด็นสำคัญ ได้แก่ การรับรู้ถึงประโยชน์ของเทคโนโลยีดิจิทัล ทักษะคิดต่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา การเข้าถึงและความพร้อมของเครื่องมือดิจิทัล ตลอดจนระบบสนับสนุนจากสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี ผลการศึกษาพบว่า แม้ครูผู้สอนส่วนใหญ่จะตระหนักถึงคุณค่าของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน โดยเห็นว่าช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียน แต่ยังพบข้อจำกัดหลายประการที่ส่งผลกระทบต่อการใช้งานไปใช้จริง ได้แก่ ขาดการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง – ครูหลายคนไม่มีโอกาสเข้าร่วมการอบรมหรือเวิร์กช็อปที่เน้นการพัฒนาแนวปฏิบัติด้านดิจิทัลอย่างลึกซึ้ง ทักษะคิดเชิงลบต่อการเปลี่ยนแปลง – มีครูบางส่วนแสดงความลังเลหรือไม่เปิดรับต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีอายุงานมาก หรือไม่คุ้นชินกับเครื่องมือดิจิทัล ระบบสนับสนุนภายในสถานศึกษายังไม่ทั่วถึง – แม้ว่าบางโรงเรียนจะมีการจัดหาอุปกรณ์หรือแพลตฟอร์มดิจิทัล แต่ยังขาดการสนับสนุนในเชิงนโยบายที่เป็นรูปธรรม เช่น คู่มือแนวปฏิบัติ การส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ของครู หรือการประเมินผลเชิงดิจิทัล จากข้อค้นพบดังกล่าว งานวิจัยเสนอว่าการพัฒนาศักยภาพของครูด้านเทคโนโลยีดิจิทัลไม่ควรจำกัดอยู่เพียงการจัดอบรมเชิงเทคนิคเท่านั้น แต่ควรมุ่งเน้นการออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมแนวคิดทางวิชาชีพ การใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม และการสร้างแรงจูงใจภายใน โดยเสนอให้มีการจัดฝึกอบรมที่สอดคล้องกับบริบทของครูแต่ละกลุ่ม การกำหนดนโยบายสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาอย่างจริงจัง การมีระบบติดตามผลและประเมินการพัฒนาสมรรถนะทางดิจิทัลของครูอย่างต่อเนื่อง งานวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นว่าการเปลี่ยนผ่านสู่การเรียนการสอนยุคดิจิทัลจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างครู สถานศึกษา และผู้กำหนดนโยบาย โดยการเตรียมความพร้อมของครูควรครอบคลุมทั้งทักษะทางเทคนิคและ

ทัศนคติที่ส่งเสริมการปรับตัว เพื่อให้การใช้นวัตกรรมดิจิทัลในการเรียนการสอนเกิดผลอย่างแท้จริงในระดับห้องเรียน

อันวาร์ และ ซาไรห์ (Anwar, S., & Saraih, U. N. (2024 : 47) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในบริบทการศึกษา การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจและวิเคราะห์บทบาทของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในบริบทของสถานศึกษายุคดิจิทัล โดยมุ่งเน้นถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำที่เน้นนวัตกรรมกับองค์ประกอบที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ การแบ่งปันองค์ความรู้ ความฉลาดทางอารมณ์ และการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัยและมีความรับผิดชอบ งานวิจัยนี้ต้องการชี้ให้เห็นว่า ผู้นำที่มีแนวคิดและการบริหารเชิงนวัตกรรมจะสามารถส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ร่วมกัน การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และการจัดการความเครียดของบุคลากรในสภาพแวดล้อมดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิธีการดำเนินงานใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูและบุคลากรทางการศึกษาจากสถานศึกษาหลายแห่งผ่านแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบความตรงและความเชื่อมั่นอย่างเป็นระบบ เครื่องมือการวิจัยครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม การแบ่งปันองค์ความรู้ (Knowledge Sharing) ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence) และพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัย จากนั้นจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อหาความสัมพันธ์เชิงสถิติระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการแบ่งปันองค์ความรู้และความฉลาดทางอารมณ์ของบุคลากรในสถานศึกษา โดยเฉพาะในประเด็นการสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน การสื่อสารที่เปิดกว้าง และการสนับสนุนให้บุคลากรกล้าคิด กล้าทดลอง และกล้าเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ ความฉลาดทางอารมณ์ซึ่งเป็นผลจากการได้รับการส่งเสริมโดยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ยังมีบทบาทสำคัญในการเพิ่มความสามารถของบุคลากรในการจัดการกับความเครียด ความกดดัน และการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพในด้านการใช้เทคโนโลยี บุคลากรที่อยู่ภายใต้การนำของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีแนวโน้มที่จะใช้เทคโนโลยีอย่างรับผิดชอบ มีจิตสำนึกด้านความปลอดภัยทางดิจิทัล และสามารถประเมินความเสี่ยงจากข้อมูลข่าวสารได้อย่างรอบคอบ โดยเฉพาะในด้านการสื่อสารออนไลน์ การใช้แพลตฟอร์มการเรียนรู้ และการบริหารจัดการข้อมูลส่วนบุคคลในโลกดิจิทัล งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในบริบทสถานศึกษายุคดิจิทัล โดยเน้นว่าผู้นำที่สามารถส่งเสริมการแบ่งปันความรู้ พัฒนาอารมณ์ทางปัญญา และสร้างวัฒนธรรมการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัย จะช่วยยกระดับคุณภาพการทำงานและการเรียนรู้ของบุคลากรอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ สถานศึกษาควรให้

ความสำคัญกับการพัฒนาแนวคิดและทักษะของผู้บริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล เพื่อเสริมสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรมที่มั่นคงและมีความยืดหยุ่นต่ออนาคต

อัลอัจมี ALAjmi (2022 : 112) ได้ศึกษาผลกระทบของภาวะผู้นำด้านดิจิทัลต่อการบูรณาการเทคโนโลยีของครูในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในประเทศคูเวต การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจผลกระทบของภาวะผู้นำด้านดิจิทัล (Digital Leadership) ของผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีต่อการบูรณาการเทคโนโลยีของครูในช่วงการระบาดของโควิด-19 ในประเทศคูเวต โดยเน้นศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนกับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครูระดับประถมศึกษา การศึกษานี้จึงมุ่งเน้นการให้ข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับบทบาทของผู้อำนวยการที่สามารถขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีในสถานศึกษาได้จริงในสภาวะวิกฤต วิธีการดำเนินงานวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามจำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ Principal Technology Leadership Assessment สำหรับประเมินภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้อำนวยการสถานศึกษา Teacher Technology Integration Survey สำหรับประเมินการบูรณาการเทคโนโลยีของครู กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษาในระบบการศึกษาของรัฐในประเทศคูเวต จำนวน 113 คน ครูในโรงเรียนเดียวกัน จำนวน 404 คน การเก็บข้อมูลดำเนินการผ่านการสำรวจออนไลน์ โดยเน้นวัดระดับการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครู พร้อมทั้งวิเคราะห์ว่าการมีภาวะผู้นำทางดิจิทัลของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมดังกล่าวของครูหรือไม่ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมานในการสรุปผล ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำด้านดิจิทัลของผู้อำนวยการโรงเรียนมีอิทธิพลในทางบวกต่อการบูรณาการเทคโนโลยีของครูอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะในช่วงที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนจากแบบปกติไปสู่การเรียนการสอนแบบออนไลน์ ผู้อำนวยการที่มีทักษะด้านดิจิทัลและความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสามารถสนับสนุน ส่งเสริมและชี้แนะให้ครูนำเครื่องมือดิจิทัลมาใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างมั่นใจและมีประสิทธิภาพ การมีวิสัยทัศน์เชิงเทคโนโลยี การจัดการฝึกอบรม การสนับสนุนทรัพยากร ตลอดจนการสื่อสารที่เปิดกว้างและเน้นการทำงานร่วมกัน ทำให้ครูรู้สึกมั่นใจและกล้านำเทคโนโลยีมาใช้มากขึ้น อีกทั้งยังช่วยลดความวิตกกังวลของครูในช่วงการเปลี่ยนผ่านสู่การเรียนรู้แบบดิจิทัล

เฟอร์นันเดซ และชอว์ (Fernandez, A., & Shaw, G. P., 2020 : 39-45) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการในช่วงวิกฤต: ไวรัสโคโรนาและโรคโควิด-19 มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเสนอแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศของผู้นำทางการศึกษาในการรับมือกับสถานการณ์วิกฤตที่ไม่อาจคาดการณ์ได้ โดยเฉพาะในช่วงการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID-19) ที่ได้กลายเป็นวิกฤติด้านสาธารณสุขระดับโลกซึ่งส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อระบบการศึกษาในสหรัฐอเมริกา ทั้งในด้าน

การเรียนการสอน กิจกรรมเสริม และการบริหารจัดการทั่วไป วัตถุประสงค์สำคัญของบทความนี้คือการนำเสนอรูปแบบภาวะผู้นำและแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานการณ์ฉุกเฉิน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับวิกฤติในอนาคต วิธีการดำเนินงาน บทความวิเคราะห์จากการสังเกตและเก็บรวบรวมตัวอย่างแนวปฏิบัติจากสถาบันการศึกษาหลายแห่งในสหรัฐอเมริกาที่สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนได้อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะสถาบันที่ใช้รูปแบบ “ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม” (Shared Leadership Model) ซึ่งส่งเสริมความคล่องตัว นวัตกรรม และการทำงานร่วมกันภายในองค์กร สถาบันเหล่านี้สามารถปรับเปลี่ยนจากการเรียนการสอนแบบเดิมไปสู่รูปแบบการเรียนออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้ความกดดันของสถานการณ์ บทความเสนอแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ 3 ประการที่ผู้นำทางการศึกษาควรนำมาใช้ในการจัดการกับความท้าทายที่ไม่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้ ได้แก่ ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ (Servant Leadership): ผู้นำควรแสดงออกถึงความเข้าอกเข้าใจผู้อื่น มีความมั่นคงทางอารมณ์ และมีสติปัญญาทางอารมณ์ (Emotional Intelligence) พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับผู้อื่นก่อนตนเอง โดยเน้นการเสริมพลัง การมีส่วนร่วม และการทำงานร่วมกัน ซึ่งช่วยให้บุคลากรในองค์กรรู้สึกมีคุณค่าและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ไขปัญหา การกระจายความรับผิดชอบด้านภาวะผู้นำ (Distributed Leadership): ผู้นำควรมอบหมายความรับผิดชอบในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาให้แก่ทีมต่าง ๆ ภายในองค์กร เพื่อให้สามารถรับมือกับสถานการณ์วิกฤติได้อย่างมีประสิทธิภาพและหลากหลายมุมมอง แนวทางนี้ส่งผลให้คุณภาพของการตัดสินใจดีขึ้น และส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันขององค์กร การสื่อสารที่ชัดเจนและสม่ำเสมอ (Clear and Frequent Communication): ผู้นำควรติดต่อสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายอย่างชัดเจนและต่อเนื่องผ่านหลายช่องทาง เพื่อลดความไม่แน่นอน เสริมสร้างความมั่นใจ และสร้างการมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง ผลจากการศึกษาพบว่า สถาบันที่ดำเนินการตามแนวทางดังกล่าวสามารถปรับตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพในช่วงการเปลี่ยนผ่านไปสู่การเรียนรู้ทางไกล อีกทั้งยังสามารถรักษาความต่อเนื่องในการจัดการศึกษาและการบริหารงานภายใต้ความไม่แน่นอนได้เป็นอย่างดี และท้ายบทความกล่าวถึงบทบาทของ “ผู้นำแบบแอลโลสแตติก” (Allostatic Leader) ซึ่งเป็นผู้นำที่มีความยืดหยุ่นสูง สามารถเรียนรู้และปรับตัวจากวิกฤติอย่างต่อเนื่อง แนวคิดนี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาศักยภาพของผู้นำให้สามารถรับมือกับวิกฤติในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพและเติบโตขึ้นจากประสบการณ์ที่ได้รับ โดยผู้นำควรไม่เพียงแค่ฟื้นตัวจากวิกฤติเท่านั้น แต่ต้อง “พัฒนาให้ดีขึ้น” (emerge better) เพื่อเสริมความสามารถขององค์กรในการเผชิญหน้ากับสถานการณ์ที่ท้าทายในอนาคต

ซุบฮาซ (Subhash C. Kundu, 2016 : 141) การศึกษาค้นคว้ามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของ สภาพแวดล้อมด้านความปลอดภัย ทักษะจิตด้านความปลอดภัย และพฤติกรรมด้านความปลอดภัย ที่มีต่อ สมรรถนะขององค์กร โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์ว่าแต่ละปัจจัยมีอิทธิพลต่อ

ประสิทธิภาพการทำงานและผลลัพธ์โดยรวมขององค์กร ทั้งนี้ยังมีการพิจารณาถึงผลกระทบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการบูรณาการเทคโนโลยีของครูในช่วงการแพร่ระบาดของ COVID-19 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ระบบการศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวอย่างรวดเร็วสู่โลกดิจิทัล วิธีการดำเนินงานวิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 113 คน และครูประถมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลจำนวน 404 คน จากประเทศคูเวต โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือหลักในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมด้านความปลอดภัย ทักษะ และสภาพแวดล้อมด้านความปลอดภัยในองค์กร และ แบบสอบถาม Teacher Technology Integration Survey ซึ่งออกแบบมาเพื่อตรวจสอบระดับการบูรณาการเทคโนโลยีของครู รวมถึงการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหาร การวิเคราะห์ข้อมูลใช้เทคนิคทางสถิติ การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อประเมินอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีต่อสมรรถนะขององค์กร และการวิเคราะห์เชิงปริมาณอื่น ๆ เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลกับการบูรณาการเทคโนโลยีของครูในบริบทของสถานการณ์ COVID-19 ผลการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมด้านความปลอดภัย ($\beta = .254^{**}$, $p \leq 0.01$) และ ทักษะด้านความปลอดภัย ($\beta = .271^{**}$, $p \leq 0.01$) มีอิทธิพลทางบวกที่มีนัยสำคัญต่อสมรรถนะขององค์กร โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนของสมรรถนะได้ร้อยละ 8 และ 8.8 ตามลำดับ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการให้ความสำคัญต่อบรรยากาศและแนวคิดด้านความปลอดภัยในองค์กรมีผลต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากร พฤติกรรมด้านความปลอดภัย กลับเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงที่สุดต่อสมรรถนะขององค์กร ($\beta = .598^{***}$, $p \leq 0.001$) โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนได้มากถึงร้อยละ 37.8 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการกระทำที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย เช่น การสวมอุปกรณ์นิรภัย การรายงานเหตุการณ์ใกล้พลาด หรือการปฏิบัติตามระเบียบด้านความปลอดภัย มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรในระดับโครงสร้าง ในส่วนของการศึกษาจากประเทศคูเวต พบว่า ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา มีอิทธิพลในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อการบูรณาการเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครู ในช่วงการระบาดของ COVID-19 โดยเฉพาะในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งต้องเผชิญกับข้อจำกัดหลายด้านในการปรับใช้เทคโนโลยีอย่างทันท่วงที ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลมีบทบาทในการสนับสนุนครูทั้งด้านนโยบาย การจัดหาเครื่องมือ และการให้กำลังใจในการใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ซึ่งช่วยเสริมสร้างทักษะและความมั่นใจให้แก่ครูในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนรู้ของผู้เรียน จากผลการศึกษา ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างพฤติกรรมด้านความปลอดภัยของบุคลากร พร้อมกับสร้างสภาพแวดล้อมและปลูกฝังทัศนคติที่ดีด้านความปลอดภัยให้เป็นวัฒนธรรมองค์กร ขณะเดียวกัน ควรพัฒนาและส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านสู่การศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะในภาวะวิกฤตที่จำเป็นต้องใช้นวัตกรรมอย่างเร่งด่วน ทั้งนี้งานวิจัยยังเปิดพื้นที่สำหรับ

การศึกษาต่อยอดเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำและพฤติกรรมครูในการเปลี่ยนผ่านการศึกษาไปสู่ระบบดิจิทัลอย่างยั่งยืนต่อไป

จากการศึกษาแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล และการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย เป็นสองแนวคิดที่สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ การนำเอาความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยี และกระบวนการใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคม จะช่วยให้สถานศึกษาที่ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นความปลอดภัยทางกายภาพ ความปลอดภัยด้านสุขอนามัย โดยมีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยในการทำงาน และเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4.2 งานวิจัยในประเทศ

อภิโชค พรหมมาตย์ และวิโรจน์ สุรสาคร (2568 : 11) ได้ศึกษาการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดง 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดง และ 3) เพื่อรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลจำนวน 65 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็น และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา วิธีการดำเนินงานวิจัย ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 65 คน ซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความปลอดภัยภายในโรงเรียนบ้านปลวกแดง ผ่านเครื่องมือแบบสอบถามและสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง จากนั้นได้นำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อสรุปผลเกี่ยวกับการบริหารความปลอดภัยและแนวทางการพัฒนา ผลการวิจัยพบว่า การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดง โดยรวมมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนที่ปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการศึกษาด้านการลดความเสี่ยงและการรู้รับปรับตัวจากภัยพิบัติ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษา จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาโรงเรียนบ้านปลวกแดง ดังนี้ สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับรายละเอียดในการก่อสร้างอาคารเรียน เพื่อให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการศึกษาวางแผนร่วมกับสถาปนิก วิศวกร ผู้รับเหมาก่อสร้าง บุคลากรโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้นำชุมชน เพื่อความรอบคอบและเหมาะสมในการก่อสร้างอาคารเรียน สถานศึกษาควรวางแผนบริหารจัดการภัยพิบัติร่วมกับสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ท้องถิ่น บุคลากรโรงเรียน คณะกรรมการ

สถานศึกษา และผู้นำชุมชน เพื่อให้มีการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับการเรียนการสอน และสถานศึกษาควรจัดทำหลักสูตร สื่อการเรียนรู้ และคู่มือด้านการลดความเสี่ยงและหลีกเลี่ยงภัยพิบัติ พร้อมทั้งสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนในด้านนี้ จัดกิจกรรมให้ความรู้และเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยอย่างต่อเนื่องแก่ครู บุคลากรและนักเรียน

จิตติพรรณ หอมจิตร (2567 : 2162) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนกับความต้องการพัฒนาตนเองของครูและบุคลากรทางการศึกษา การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนกับความต้องการพัฒนาตนเองของครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เข้าใจว่ารูปแบบการบริหารที่เน้นนวัตกรรมของผู้บริหารมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองของบุคลากรในสถานศึกษาเพียงใด ซึ่งผลการวิจัยจะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมภาวะผู้นำที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา วิธีการดำเนินการวิจัยใช้ระเบียบวิธีเชิงปริมาณ โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน ซึ่งอยู่ภายใต้การบริหารงานของผู้บริหารที่มีบทบาทเชิงนวัตกรรม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงและความเชื่อมั่นแล้ว ก่อนนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมาน เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียน และความต้องการพัฒนาตนเองของครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์ (correlation) เพื่อวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ และทดสอบสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนกับความต้องการพัฒนาตนเองของครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในเบื้องต้น โดยเฉพาะในประเด็นที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการเปลี่ยนแปลง การมีวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ การสนับสนุนการทำงานเป็นทีม และการมีส่วนร่วมของบุคลากรในกระบวนการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา ผู้บริหารที่สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารจัดการ รวมถึงการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม และการสร้างบรรยากาศองค์กรที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการพัฒนา จะมีส่วนช่วยกระตุ้นให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาตนเอง ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติทางวิชาชีพ ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารไม่เพียงแต่ส่งผลต่อบรรยากาศในการทำงานและการบริหารจัดการโรงเรียนโดยรวมเท่านั้น แต่ยังมีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นให้บุคลากรในองค์กรการศึกษามีความต้องการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ การส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจึงควรเป็นนโยบายสำคัญในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในยุคที่การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีและสังคมเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและซับซ้อน

ปนัดดา บุญโสภณ และคณะ (2567 : 108) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักสองประการ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 และ 2) เพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่ดังกล่าว วิธีการดำเนินงานวิจัย ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูจำนวน 306 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิร่วมกับการสุ่มแบบง่ายตามตารางของ Krejcie & Morgan เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาภายหลังการเก็บข้อมูลได้ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น และการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพ ผลการศึกษาแบ่งออกเป็นสองส่วนหลักสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็น ผลการวิเคราะห์พบว่า สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ขณะที่สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นถึงช่องว่างที่สามารถพัฒนาได้เพิ่มเติม โดยเมื่อพิจารณาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในแต่ละด้าน พบว่ามีลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งนวัตกรรม ด้านการมีกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม ด้านการมีวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลง ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ผลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าแม้ผู้บริหารมีการแสดงภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในระดับดีแล้ว แต่ยังมีความจำเป็นต้องพัฒนาต่อในทุกด้าน โดยเฉพาะด้านความคิดสร้างสรรค์และการส่งเสริมบรรยากาศนวัตกรรมในโรงเรียน

รัศมินทร์ พุทธอินทรา และคณะ (2567 : 1144) ได้ศึกษาแนวทางการเสริมสร้างบทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับของบทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยสถานศึกษา 2) เสนอแนวทางการเสริมสร้างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารความปลอดภัยสถานศึกษา และ 3) ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการเสริมสร้างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารความปลอดภัยสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ได้จากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 124 คน และ 2) ครู จำนวน 292 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการกำหนดตัวอย่าง กรณีทราบจำนวนประชากรของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถาม 2) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและ 3) แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (Standard Deviation) ผลวิจัยพบว่า 1. บทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 5 บทบาท ประกอบด้วย 1) บทบาทการเป็นผู้นำ 2) บทบาทการวางแผน 3) บทบาทการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้เรียน และบุคลากร 4) บทบาทการกำกับ ติดตาม และประเมินผล และ 5) บทบาทการสื่อสาร ประสานความร่วมมือ และสร้างเครือข่าย โดยบทบาทที่มีระดับสูงสุด คือ บทบาทการสื่อสาร ประสานความร่วมมือ และสร้างเครือข่าย รองลงมา คือ บทบาทการเป็นผู้นำ และที่มีระดับต่ำที่สุด คือ บทบาทของการกำกับ ติดตาม และประเมินผล 2. แนวทางเสริมสร้างบทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ทั้ง 5 บทบาท แต่ละบทบาทประกอบด้วย 6 แนวทาง และ 3. แนวทางเสริมสร้างบทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ทั้ง 5 บทบาท มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และรายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด

ปัญญชิตา สมบัติเพิ่ม และจำเนียร พลหาร (2565 : 687-690) การวิจัยเรื่อง "การดำเนินงานมาตรการสถานศึกษาปลอดภัยแก่นักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์" มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ ได้แก่ (1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานการจัดมาตรการสถานศึกษาปลอดภัย (2) เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยที่เหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยใช้การวิจัยแบบแบ่งระยะ ซึ่งมีความเป็นระบบ ชัดเจน และครอบคลุมบริบทของสถานศึกษาในระยะที่ 1 ของการวิจัย มุ่งเน้นการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการ ครูผู้รับผิดชอบงานด้านความปลอดภัย ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา และประธานสภานักเรียน รวมจำนวนทั้งสิ้น 220 คน จาก 55 โรงเรียนในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความสอดคล้อง ความเชื่อมั่น และอำนาจจำแนก พบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยอยู่ในระดับมาก ขณะที่สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องตระหนักถึงความสำคัญของความปลอดภัยในสถานศึกษา และต้องการพัฒนาสถานศึกษาให้มีมาตรการที่ชัดเจนและยั่งยืนมากยิ่งขึ้น ระยะที่ 2 ของการวิจัยเป็นการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย โดยใช้การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจำนวน 12 คน จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า แนวทางการดำเนินงานสามารถแบ่งออกเป็น 4 ด้านหลัก ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ มีแนวทาง 4 ข้อ เช่น การจัดระบบกล้องวงจรปิด การจัดบริเวณปลอดภัย การดูแลโครงสร้างอาคารเรียนให้มั่นคงปลอดภัย ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม มีแนวทาง 7 ข้อ เช่น การสร้างบรรยากาศแห่งความเข้าใจ การปลูกฝังวินัย การสร้างระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึง ด้านการจัดบริการ

ความปลอดภัย มีแนวทาง 3 ข้อ เช่น การจัดเวรยาม ระบบแจ้งเตือนภัย การซักซ้อมอพยพหนีไฟหรือภัยพิบัติ และด้านสวัสดิศึกษา มีแนวทาง 4 ข้อ เช่น การจัดโภชนาการที่เหมาะสม การดูแลสุขภาพนักเรียน การส่งเสริมสุขอนามัยพื้นฐาน ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาที่ควบคู่กับความปลอดภัยในทุกมิติ ทั้งด้านกายภาพ จิตใจ และสังคม การมีแนวทางที่เป็นรูปธรรม ชัดเจน และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ย่อมส่งผลให้สถานศึกษาเกิดความมั่นคงทางด้านสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมสุขภาพกายและใจของนักเรียน และนำไปสู่การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

มนตรี แก้วเชิด และคณะ (2564 : 202) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต่อการส่งเสริมความร่วมมือของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ได้แก่ (1) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 (2) เพื่อศึกษาการส่งเสริมความร่วมมือของครูในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกัน และ (3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการส่งเสริมความร่วมมือของครู โดยมีเป้าหมายในการสำรวจและวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความร่วมมือระหว่างครู ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน วิธีการดำเนินงานวิจัย ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำนวนทั้งสิ้น 357 คน ซึ่งมาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างมีระบบ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ครอบคลุมประเด็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 และการส่งเสริมความร่วมมือของครู สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ อย่างมีนัยสำคัญ ผลการศึกษา พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีความพร้อมและดำเนินบทบาทตามแนวทางของผู้นำยุคใหม่อย่างต่อเนื่อง รายละเอียดในแต่ละด้านเรียงตามลำดับระดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ด้านภาวะความเป็นผู้นำ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคคลและเทคโนโลยี สำหรับการส่งเสริมความร่วมมือของครู โดยภาพรวมก็อยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยจัดลำดับตามระดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การสร้างความถูกต้องชอบธรรม การสร้างความไว้วางใจ การสร้างภาวะผู้นำ การวางแผน การสร้างข้อตกลงเบื้องต้น และการบริหารจัดการความขัดแย้ง นอกจากนี้ยังพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์กับการส่งเสริมความร่วมมือของครูในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เมื่อผู้บริหารมีบทบาทตามแนวทางของผู้นำในศตวรรษที่ 21 อย่างชัดเจน ก็จะสามารถส่งเสริม

การทำงานร่วมกันของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่าความเป็นผู้นำในยุคใหม่ มีอิทธิพลโดยตรงต่อความสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีมภายในองค์กรการศึกษา

อดิสร ดีปานธรรม (2562ก : 66-75) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมุ่งเน้นให้การจัดการด้านความปลอดภัยเกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียน ทั้งในด้านการป้องกัน การเฝ้าระวัง และการแก้ไขปัญหาความปลอดภัยในมิติต่าง ๆ อย่างครอบคลุมและเป็นระบบ รวมทั้งเพื่อให้สถานศึกษาสามารถนำรูปแบบที่ได้ไปใช้จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิธีการดำเนินงานวิจัย การวิจัยดำเนินการในลักษณะการวิจัยและพัฒนา (R&D) โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาในปัจจุบัน โดยประเมินจากการมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ "มาก" การพัฒนารูปแบบการจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมรูปแบบที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 4 ด้านสำคัญ ได้แก่ (1) มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุในสถานศึกษา เช่น การดูแลความปลอดภัยในพื้นที่อาคารสถานที่เรียน สนามเด็กเล่น (2) มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ เช่น ไฟไหม้ น้ำท่วม หรือภัยพิบัติอื่น ๆ (3) มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม เช่น การป้องกันปัญหายาเสพติด ความรุนแรง หรือพฤติกรรมเบี่ยงเบน และ (4) มาตรการรักษาความปลอดภัยด้านสุขภาพอนามัยของนักเรียน เช่น สุขภาพโภชนาการ การส่งเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรคติดต่อ การตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบที่พัฒนา ผู้วิจัยได้นำเสนอรูปแบบที่พัฒนาขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร การศึกษา ความปลอดภัย และการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ เข้าร่วมสนทนากลุ่ม (focus group) ครั้งที่สอง เพื่อให้ข้อเสนอแนะและประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความสามารถในการประยุกต์ใช้ โดยผลจากการประเมินพบว่า รูปแบบที่เสนอได้รับการยอมรับว่า "ดี" ในทุกด้าน และสามารถนำไปใช้จริงได้ในสถานศึกษา

แสงอรุณ มโนมัยอุดม (2558 : 49) ได้ประเมินโครงการส่งเสริมสุขภาพและปลอดภัยในพิบูลอุปถัมภ์โดยวัตถุประสงค์การประเมิน คือ 1) เพื่อศึกษาผลการประเมินโครงการส่งเสริมสุขภาพและปลอดภัยในพิบูลอุปถัมภ์ และ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครู นักเรียน กรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ที่มีต่อการประเมินโครงการส่งเสริมสุขภาพและปลอดภัย กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ครู และนักเรียนโรงเรียนพิบูลอุปถัมภ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย และความปลอดภัย และ 2) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมสุขภาพและปลอดภัยของครู

นักเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1) ผลการประเมินโครงการส่งเสริมสุขภาพและปลอดภัยในพิบูลอุปถัมภ์ สรุปดังนี้ 1.1) ด้านบริบท มีการดำเนินการวางแผนเพื่อกำหนดหลักการ และวัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกันกับแผนงานและโครงการสอดคล้องกับการส่งเสริมสุขภาพของทุกคนมีการกำหนดรูปแบบของการจัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพ และปลอดภัยที่เหมาะสมกับสภาพโรงเรียน 1.2) ด้านปัจจัยนำเข้า มีการกำหนดนโยบาย และวางแผนจัดกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม มีการตั้งคณะกรรมการก่อนการดำเนินงาน มีการวางแผนเพื่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน มีการดำเนินการมอบหมาย และมีความเหมาะสมกับบุคลากร 1.3) ด้านกระบวนการ มีการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับดำเนินงานตามโครงการเป็นปัจจุบัน แต่งตั้งคณะกรรมการประชุมวางแผนก่อนการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน มีการประชาสัมพันธ์เรื่องการส่งเสริมสุขภาพทั้งในและนอกโรงเรียน และ 1.4) ด้านการดำเนินงาน ดำเนินกิจกรรมที่ปรากฏในแผน/โครงการอย่างมีความก้าวหน้าตามแผนที่วางไว้ ซึ่งแผนงาน/โครงการที่ทำขึ้นมีประโยชน์ต่อนักเรียน และครอบครัว และชุมชนเป็นอย่างดี ส่งเสริมสุขภาพร่างกายของและบุคลากรในโรงเรียนให้ดีขึ้น

ตารางที่ 2.3 ตารางวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษา

สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ประเด็นวิเคราะห์		ความสอดคล้องของตัวแปร		
	การบริหารเชิงนวัตกรรม ยุทธศาสตร์	การดำเนินงาน สถานศึกษาปลอดภัย	2 ตัวแปร ขึ้นไป	อย่างน้อย 1 ตัวแปร	บางส่วน
งานวิจัยในประเทศ					
อภิโชค พรหมมาตย์ และวิโรจน์ สุรสาคร (2568 : 11)	การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล อย่างชัดเจน แต่แนวทางการจัดทำสื่อการเรียนรู้ หลักสูตร และนวัตกรรม การเรียนการสอน ด้านการลดความเสี่ยง จากภัยพิบัติ แสดงถึง แนวโน้มของการบริหาร เชิงนวัตกรรม สามารถ พัฒนาไปสู่การบูรณา การเทคโนโลยีดิจิทัลได้ ในอนาคต ผู้บริหารควร	แนวคิดของ การดำเนินงาน สถานศึกษาปลอดภัย อย่างครบถ้วน โดยเน้นการมีส่วนร่วม ของชุมชน หน่วยงาน ท้องถิ่น และบุคลากร สถานศึกษาในการ วางแผนและจัดการ ภัยพิบัติ ตลอดจน ให้ความสำคัญกับ สภาพแวดล้อม	✓		

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ประเด็นวิเคราะห์		ความสอดคล้องของตัวแปร		
	การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล	การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย	2 ตัวแปรขึ้นไป	อย่างน้อย 1 ตัวแปร	บางส่วน
	ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ร่วมกับการวางแผนระบบความปลอดภัยยกระดับประสิทธิภาพการเรียนรู้ การสื่อสาร และการบริหารจัดการในสถานศึกษาได้อย่างยั่งยืนและทันสมัย	อาคาร และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ปลอดภัย รวมถึงการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยอย่างต่อเนื่องผ่านกิจกรรมและนวัตกรรมการเรียนรู้ เหล่านี้เป็นแนวปฏิบัติที่ช่วยเสริมความมั่นคงและสร้างความเชื่อมั่นในระบบความปลอดภัยภายในสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน			
ฐิติพรรณ หอมจิตร (2567 : 2162)	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับความต้องการพัฒนาตนเองของครูและบุคลากร แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์สร้างสรรค์และส่งเสริมนวัตกรรมสามารถกระตุ้นให้บุคลากรมีแรงจูงใจพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติอย่างต่อเนื่อง	การทำงานที่เอื้อต่อการพัฒนาและบริหารจัดการสถานศึกษาปลอดภัยอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการการสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมความร่วมมือ การสื่อสารที่เปิดกว้าง และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพใน		✓	

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

สรุปงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง	ประเด็นวิเคราะห์		ความสอดคล้องของตัวแปร		
	การบริหารเชิงนวัตกรรม ยุคดิจิทัล	การดำเนินงาน สถานศึกษาปลอดภัย	2 ตัวแปร ขึ้นไป	อย่างน้อย 1 ตัวแปร	บางส่วน
	ส่งผลให้การบริหาร จัดการและบรรยากาศ ในสถานศึกษาปลอดภัย พร้อมส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนา	การวางแผน ควบคุม และประเมินผล นอกจากนี้ยังรวมถึง การสนับสนุน การทำงานเป็นทีม ที่ช่วยให้บุคลากร สามารถปรับตัวและ ตอบสนองต่อความ เปลี่ยนแปลงทาง สังคมและเทคโนโลยี อย่างรวดเร็วได้อย่าง เหมาะสมและทันเวลา			
ปณิดดา บุญโสภณ และคณะ (2567 : 108)	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก แสดงให้ เห็นว่าผู้บริหารมี ความสามารถและความ พร้อมในการนำแนวคิด ใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ เพื่อพัฒนาองค์กรอย่าง ต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ยังมีความต้องการพัฒนา ต่อในด้านความคิด สร้างสรรค์นวัตกรรม และการสร้างบรรยากาศ ที่ส่งเสริมให้นวัตกรรม เกิดขึ้นอย่างแท้จริงใน	การดำเนินงาน สถานศึกษาปลอดภัย อย่างมาก เพราะการ บริหารเชิงนวัตกรรม ในยุคดิจิทัลช่วย เสริมสร้าง สภาพแวดล้อม ที่ปลอดภัยและยั่งยืน ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ และกลยุทธ์ชัดเจน สามารถสร้างสรรค์ บรรยากาศที่อำนวย เหมาะสมและส่งเสริม พฤติกรรมด้านความ ปลอดภัย ส่งผล	✓		

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ประเด็นวิเคราะห์		ความสอดคล้องของตัวแปร		
	การบริหารเชิงนวัตกรรม ยุคดิจิทัล	การดำเนินงาน สถานศึกษาปลอดภัย	2 ตัวแปร ขึ้นไป	อย่างน้อย 1 ตัวแปร	บางส่วน
	โรงเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยกระตุ้นให้บุคลากรมีส่วนร่วมและเกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวก	โดยตรงต่อสมรรถนะและความสำเร็จขององค์กรโดยรวม			
รัศมีจันทร์ พุทธอินทรา และคณะ (2567 : 1144)	บทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัย สถานศึกษา ครอบคลุม 5 บทบาทสำคัญ ได้แก่ การเป็นผู้นำ การวางแผน การส่งเสริม และสนับสนุนบุคลากร การกำกับ ติดตามและ ประเมินผล รวมถึง การสื่อสารประสานงาน และสร้างเครือข่าย ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า บทบาทเหล่านี้มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะบทบาท การสื่อสารและการสร้าง เครือข่ายที่มีระดับสูงสุด	การบริหารรูปแบบ เชิงนวัตกรรม ยุคดิจิทัลจึงสอดคล้อง อย่างมากกับ การดำเนินงาน สถานศึกษาปลอดภัย การใช้เทคโนโลยีและ นวัตกรรมช่วยเพิ่ม ประสิทธิภาพใน การวางแผน ควบคุม และส่งเสริมความ ปลอดภัยภายใน องค์กร ส่งผลให้ องค์กรสามารถ ตอบสนองต่อความ ทำทายในยุคปัจจุบัน ได้ดียิ่งขึ้น	✓		
ปัญญูชีตา สมบัติเพิ่ม และจำเนียร พลหาร	การบริหารเชิงนวัตกรรม ยุคดิจิทัล การใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ และกระบวนการบริหาร	การพัฒนามาตรการ สถานศึกษาปลอดภัย ที่มีความเป็นระบบ และครบวงจร	✓		

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ประเด็นวิเคราะห์		ความสอดคล้องของตัวแปร		
	การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล	การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย	2 ตัวแปรขึ้นไป	อย่างน้อย 1 ตัวแปร	บางส่วน
(2565 : 687-690)	จัดการอย่างเป็นระบบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหความปลอดภัยในสถานศึกษา พร้อมสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และความปลอดภัยอย่างยั่งยืน ส่งผลให้ทั้งสองตัวแปรเสริมสร้างคุณภาพและประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ	ครอบคลุมทั้งด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เช่น การติดตั้งกล้องวงจรปิดและการดูแลโครงสร้างอาคารด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม เช่น การสร้างบรรยากาศที่ดีและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวมถึงการจัดบริการความปลอดภัยและการส่งเสริมสวัสดิภาพด้านสุขภาพ			
มนตรีแก้วเชิดและคณะ (2564 : 202)	บทบาทของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในฐานะผู้นำยุคใหม่ มุ่งเน้นสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและการสร้างวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ที่ชัดเจน กำหนดทิศทางองค์กรอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรผ่านการอบรมและการใช้เทคโนโลยี	การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างครูถือเป็นปัจจัยเชิงกลยุทธ์ที่มีบทบาทสำคัญต่อการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นความปลอดภัยอย่างเข้มแข็งการทำงานร่วมกันในรูปแบบทีมช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ	✓		

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

สรุปงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง	ประเด็นวิเคราะห์		ความสอดคล้องของตัวแปร		
	การบริหารเชิงนวัตกรรม ยุคดิจิทัล	การดำเนินงาน สถานศึกษาปลอดภัย	2 ตัวแปร ขึ้นไป	อย่างน้อย 1 ตัวแปร	บางส่วน
	สมัยใหม่เป็นเครื่องมือ ส่งเสริมการทำงาน ร่วมกัน มีประสิทธิผล และนวัตกรรมภายใน องค์กร	ความเสี่ยง ดำเนิน มาตรการด้านความ ปลอดภัยอย่างเป็น ระบบ ส่งผลโดยตรง ต่อการพัฒนาด้าน สมรรถนะขององค์กร และการยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทาง การศึกษาที่มีความ ยั่งยืน			
อดิสร ดีปานธรรม (2562ก : 66-75)	การพัฒนารูปแบบ การจัดการด้านความ ปลอดภัยในสถานศึกษา นี้เน้นการมีส่วนร่วมของ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันป้องกัน แก้ไขปัญหา และ ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ โดยใช้ แนวทางบริหารที่ส่งเสริม นวัตกรรมการทำงาน ร่วมกัน	การดำเนินงาน สถานศึกษาปลอดภัย ที่พัฒนาขึ้นได้รับการ ประเมินอย่างละเอียด ผ่านการมีส่วนร่วม ของผู้เชี่ยวชาญด้าน การบริหารการศึกษา และความปลอดภัย รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วน เสียจากภาคส่วนต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้สามารถ ปรับปรุงรูปแบบให้ เหมาะสมกับบริบท จริงของสถานศึกษา ส่งผลให้รูปแบบ ดังกล่าวมีความ น่าเชื่อถือและสามารถ	✓		

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ประเด็นวิเคราะห์		ความสอดคล้องของตัวแปร		
	การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล	การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย	2 ตัวแปรขึ้นไป	อย่างน้อย 1 ตัวแปร	บางส่วน
		นำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ			
แสงอรุณ มโนมัยอุดม (2558 : 49)	การวางแผน การกำหนดนโยบาย และการจัดกิจกรรมการประสานงานอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งการตั้งคณะกรรมการและการประชุมวางแผนอย่างชัดเจน สะท้อนให้เห็นกระบวนการบริหารที่เน้นนวัตกรรมและการจัดการเชิงระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ยังไม่ชัดเจน จึงประเมินได้ว่าการบูรณาการนวัตกรรมเชิงดิจิทัลอยู่ในระดับปานกลาง	การดำเนินโครงการส่งเสริมสุขภาพและปลอดภัยในโรงเรียน มีการวางแผนและกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับเป้าหมายสุขภาพและความปลอดภัย ตั้งคณะกรรมการและวางแผนงานอย่างเป็นระบบ รวมทั้งดำเนินกิจกรรมตามแผนอย่างก้าวหน้าและต่อเนื่อง ส่งผลให้นักเรียน บุคลากร ครอบครัวยุ และชุมชนได้รับประโยชน์อย่างชัดเจน		✓	
งานวิจัยต่างประเทศ					
หนิง และแดนโซ (Ning, Y., & Danso, S. D. D., 2025 : 1)	การวางแผน การสนับสนุนและการส่งเสริมทักษะดิจิทัลของครูโดยมีพื้นฐานจากการบริหารที่ตอบรับกับยุคดิจิทัล ซึ่งสะท้อน	การศึกษาไม่ได้เน้นตรงในเรื่องความปลอดภัยโดยตรง แต่ในเชิงระบบ การสนับสนุนภายในองค์กร การเข้าถึง	✓		

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ประเด็นวิเคราะห์		ความสอดคล้องของตัวแปร		
	การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล	การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย	2 ตัวแปรขึ้นไป	อย่างน้อย 1 ตัวแปร	บางส่วน
	ถึงความสอดคล้องกับหลักการของ การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล ที่เน้นการจัดการเชิงระบบ สนับสนุนทรัพยากร และพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้สามารถใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ	เครื่องมือที่เหมาะสม และการจัดอบรมที่มีบริบท สะท้อนถึงหลักการ “สถานศึกษาปลอดภัย” ในมิติของความปลอดภัยทางวิชาชีพและจิตใจเช่น ความมั่นใจในการใช้เทคโนโลยี และได้รับการสนับสนุนที่ชัดเจนจากผู้บริหาร			
อันวาร์ และ ซาไรห์ (Anwar, S., & Saraih, U. N. (2024 : 47)	สำหรับการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล งานวิจัยระบุว่าผู้นำที่มีแนวคิดนวัตกรรม ส่งเสริมการแบ่งปันองค์ความรู้และความฉลาดทางอารมณ์ของบุคลากร ช่วยให้บุคลากรมีความสามารถจัดการความเครียดและความกดดันในสภาพแวดล้อมดิจิทัล อีกทั้งส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างรับผิดชอบและปลอดภัย	การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย การใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัยและมีจิตสำนึกต่อความเสี่ยงด้านข้อมูลเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยลดความเสี่ยงในด้านสภาพแวดล้อมดิจิทัล และสร้างความมั่นคงในองค์กรศึกษา		✓	
อัลอัจมี AlAjmi	การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลมีระดับมาก	จะไม่ได้กล่าวถึง "ความปลอดภัย"	✓		

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ประเด็นวิเคราะห์		ความสอดคล้องของตัวแปร		
	การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล	การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย	2 ตัวแปรขึ้นไป	อย่างน้อย 1 ตัวแปร	บางส่วน
(2022 : 112)	เนื่องจากผู้อำนวยการสถานศึกษามีบทบาทการเป็นผู้นำเทคโนโลยีทั้งการกำหนดวิสัยทัศน์จัดการฝึกอบรม และสนับสนุนทรัพยากรดิจิทัล ซึ่งช่วยให้ครูสามารถปรับตัวและใช้เทคโนโลยีได้อย่างมั่นใจ โดยเฉพาะในช่วงเปลี่ยนผ่านสู่การเรียนออนไลน์สะท้อนถึงภาวะผู้นำที่ขับเคลื่อนนวัตกรรมและสร้างความยืดหยุ่นให้กับระบบการศึกษาในภาวะวิกฤตอย่างเป็นรูปธรรม	อย่างชัดเจน แต่เนื้อหาสะท้อนการสร้างความปลอดภัยทางจิตวิทยาให้แก่ครูในช่วงวิกฤตโควิด-19 ผ่านการสนับสนุนจากผู้อำนวยการที่มีภาวะผู้นำด้านดิจิทัล เช่น การให้คำปรึกษา การอบรม และการสื่อสารแบบเปิดกว้างช่วยลดความวิตกกังวลในการปรับตัวเข้าสู่การเรียนรู้ดิจิทัลซึ่งเป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยที่เน้นความมั่นคงทั้งด้านกายภาพและจิตใจ			
เฟอร์นันเดซและซอร์ว (Fernandez, A., & Shaw, G. P., 2020 : 39-45)	ภาวะผู้นำในช่วงวิกฤตที่เน้นการมีส่วนร่วมการกระจายอำนาจและการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องโดยตรงกับตัวแปรการบริหารเชิงนวัตกรรม	แนวปฏิบัติของภาวะผู้นำแบบ “ผู้รับใช้” ที่ให้ความสำคัญกับความเข้าใจผู้อื่น ความมั่นคงทางอารมณ์ และการเสริมพลังบุคลากร ร่วมกับ	✓		

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ประเด็นวิเคราะห์		ความสอดคล้องของตัวแปร		
	การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล	การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย	2 ตัวแปรขึ้นไป	อย่างน้อย 1 ตัวแปร	บางส่วน
	ยุคดิจิทัล ที่เน้นความยืดหยุ่น ความคิดสร้างสรรค์ และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการ โดยการเปลี่ยนผ่านสู่การเรียนออนไลน์อย่างเร่งด่วน แสดงถึงนวัตกรรมเชิงระบบในสถานการณ์วิกฤติ	การ “สื่อสารอย่างชัดเจนและสม่ำเสมอ” มีบทบาทสำคัญในการความเครียดภายในองค์กร สอดคล้องกับตัวแปรการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย ที่เน้นการลดความเสี่ยง สร้างความเข้าใจร่วม และส่งเสริมความร่วมมือภายใน ช่วยให้สถานศึกษารักษาสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยในภาวะวิกฤติ			
ซุบฮาซ (Subhash C. Kundu, 2016 : 141)	การประเมินว่าอยู่ในระดับ มาก เพราะภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารมีอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อการบูรณาการเทคโนโลยีของครู ซึ่งเป็นการปรับใช้วิธีการใหม่ ๆ อย่างเร่งด่วนในช่วงการแพร่ระบาดของ COVID-19	ประเมินระดับ มาก เช่นกัน โดยเฉพาะพฤติกรรมด้านความปลอดภัย ซึ่งเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อสมรรถนะขององค์กร และอธิบายความแปรปรวนได้ถึงร้อยละ 37.8 ซึ่งมากกว่าทัศนคติและ	✓		

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

สรุปงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง	ประเด็นวิเคราะห์		ความสอดคล้องของตัวแปร		
	การบริหารเชิงนวัตกรรม ยุคดิจิทัล	การดำเนินงาน สถานศึกษาปลอดภัย	2 ตัวแปร ขึ้นไป	อย่างน้อย 1 ตัวแปร	บางส่วน
	ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ เชิงดิจิทัลสูงจะสามารถ สนับสนุนครูทั้งด้าน นโยบาย อุปกรณ์และ กำลังใจ ซึ่งส่งผลให้ โรงเรียนสามารถ ดำเนินงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพในสภาพ แวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว	สภาพแวดล้อมด้าน ความปลอดภัยที่มี อิทธิพลในระดับ ปานกลาง การสร้าง วัฒนธรรมความ ปลอดภัย เช่น การใช้ มาตรการป้องกัน และการรายงาน เหตุการณ์ใกล้พลาด หรือการสวมอุปกรณ์ นิรภัย เป็นกลไก เชิงระบบที่ส่งเสริม ให้เกิดการปฏิบัติงาน อย่างมีมาตรฐาน และช่วยลดความ เสี่ยงในองค์กร			

ที่มา : สรุปและวิเคราะห์โดยผู้วิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาพลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด และผู้วิจัยกำหนดแนวทางการดำเนินการวิจัย โดยมีรายละเอียดขั้นตอนดังนี้

- 3.1 การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1,157 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด, 2567 : ออนไลน์)

3.1.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2567 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 291 คน ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ที่ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเป็นชั้นของการสุ่ม หลังจากนั้นคัดเลือกครูของแต่ละศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) รายละเอียดดังตาราง 3.1

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามศูนย์เครือข่ายสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2567

ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
	ครู	ครู
ปทุมหลวง	159	40
ลุ่มแม่น้ำตราด	105	26
พรรคพล	126	32
คลองใหญ่	139	35
เขาสมิง 1	144	36
เขาสมิง 2	114	29
ถิ่นพลอยแดง	90	23
ทับทิมสยาม	113	28
แหลมงอบ	70	18
เกาะช้าง	67	17
เกาะกูด	30	7
รวม	1,157	291

ที่มา : สรุปข้อมูลทางการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2567 โดย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด (2567 : ออนไลน์)

3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีวิธีดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างครอบคลุมตามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย วิเคราะห์ และสรุปเป็นนิยามศัพท์ของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลและการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย
2. เลือกเทคนิคที่ใช้ในการวัด ในครั้งนี้เลือกเทคนิคการวัดเจตคติของตามแนวคิดของ ลิเคิร์ท (Likert Scale) ที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับจากมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุด ดังนี้

5 หมายถึง การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล หรือการดำเนินงานสถานศึกษา
ปลอดภัยอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล หรือการดำเนินงานสถานศึกษา
ปลอดภัยอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล หรือการดำเนินงานสถานศึกษา
ปลอดภัยอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล หรือการดำเนินงานสถานศึกษา
ปลอดภัยอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล หรือการดำเนินงานสถานศึกษา
ปลอดภัยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. สร้างข้อความเกี่ยวกับการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 24 ข้อ และข้อความเกี่ยวกับการดำเนินงานสถานศึกษา
ปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 20 ข้อ ตามนิยามศัพท์ที่ได้
จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

4. นำข้อความที่สร้างขึ้นทั้งหมดมาปรับปรุงภาษาให้อ่านง่าย เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน
แล้วจัดเรียงข้อความตามรูปแบบของการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของข้อความรายข้อ นำแบบ
ตรวจสอบความตรงของข้อความรายข้อให้ประธานกรรมการและกรรมการตรวจสอบความถูกต้อง
จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ลงความเห็นว่าคุณค่าแต่ละข้อตรงกับสิ่งที่ต้องการวัด
หรือไม่ โดยให้ +1 คะแนน ถ้าลงความเห็นว่าคุณค่าตรง ให้ 0 คะแนน ถ้าลงความเห็นว่าคุณค่าไม่แน่ใจ และ
ให้ -1 คะแนน ถ้าลงความเห็นว่าคุณค่าไม่ตรง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปหาค่าความตรงเชิงเนื้อหาของข้อความ
รายข้อด้วยวิธีการหาค่าดัชนี IOC (Index of Item-Objective Congruence) โดยนำคะแนนของ
ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 คน มาหาค่าเฉลี่ยรายข้อแล้วคัดเลือกข้อที่มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป
(วีระยุทธ พรพจน์ธนาศ, 2565 : 187) แล้วนำไปใช้สร้างแบบสอบถามการบริหารเชิงนวัตกรรม
ยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้ข้อความที่ใช้สอบถามการบริหาร
เชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล จำนวน 24 ข้อ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามอยู่ระหว่าง 0.80 ถึง
1.00 และได้ข้อความที่ใช้สอบถามการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย จำนวน 20 ข้อ ได้ค่าดัชนี
ความสอดคล้องของข้อคำถามอยู่ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00

5. นำข้อความที่คัดเลือกไว้ตามข้อ 4 มาสร้างเป็นแบบสอบถามการบริหาร
เชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล และการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาตราด โดยจัดเรียงข้อความหรือข้อคำถามตามลำดับของตัวแปรแล้วนำไปทดลองใช้

(Try-out) กับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item-Total Correlation) คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป (บัณฑิตา อินสมบัติ, 2554 : 4) ได้ข้อความที่ใช้สอบถามการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล จำนวน 24 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.46 ถึง 0.79 และได้ข้อความที่ใช้สอบถามการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย จำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.49 ถึง 0.68

6. นำข้อความที่คัดเลือกไว้ตามข้อ 5 มาสร้างเป็นแบบสอบถามการบริหารเชิงนวัตกรรมและแบบสอบถามการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยจัดเรียงข้อคำถามตามลำดับของตัวแปร แล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ทดลองใช้ครั้งแรก จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202-204) คัดเลือกข้อที่มีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.71 - 0.90 (Sarr & Ba, 2017 : 99) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล เท่ากับ 0.95 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย เท่ากับ 0.94 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

7. สรุปข้อคำถามที่หาค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นแล้วตามข้อ 6 มาจัดเรียงให้เรียบร้อยสมบูรณ์เป็น 1 ฉบับ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 1 ฉบับ โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามทฤษฎีการวัดเจตคติของลิเคอร์ท (Likert Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121) แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา วิทยฐานะ และศูนย์เครือข่ายสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 24 ข้อความ แบ่งเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย

2.1 ด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์	จำนวน 6 ข้อ
2.2 ด้านการนำไปปฏิบัติ	จำนวน 6 ข้อ

2.3 ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์ จำนวน 6 ข้อ

2.4 ด้านการประเมินคุณค่า จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 20 ข้อความ แบ่งเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย

3.1 ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย จำนวน 7 ข้อ

3.2 ด้านการส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัย จำนวน 6 ข้อ

3.3 ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน จำนวน 7 ข้อ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ถึงผู้บริหารการศึกษา ศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งด้วยตนเองและส่งทางไปรษณีย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้โรงเรียนเผยแพร่แบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) ให้กับครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยกำหนดวันในการปิดการตอบกลับแบบสอบถามออนไลน์

3. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามออนไลน์ โดยผู้วิจัยได้รับการตอบกลับแบบสอบถามและมีความสมบูรณ์ครบ 291 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลกับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560 : 212)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.91 - 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71 - 0.90 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.31 - 0.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01 - 0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

4. วิเคราะห์การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้วยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 สถิติพื้นฐาน

1. ค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$)

2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

3. ร้อยละ (%)

3.5.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. หาค่าความตรงเชิงเนื้อหาโดยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความและเนื้อหาที่วัด (Index of Item - Objective Congruence : IOC)
2. หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient)
3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

3.5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

1. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient)
2. การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
X	แทน การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล
X_1	แทน ด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์
X_2	แทน ด้านการนำไปปฏิบัติ
X_3	แทน ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์
X_4	แทน ด้านการประเมินคุณค่า
Y	แทน การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย
R	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยซึ่งแสดงถึงประสิทธิภาพในการพยากรณ์
Adjust R^2	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่ปรับแก้ให้เหมาะสมสำหรับข้อมูลที่มีน้อย
SE_{est}	แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
a	แทน ค่าคงที่ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
b	แทน สัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
$\hat{Y}$	แทน ค่าการพยากรณ์การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยในรูปคะแนนดิบ
Z_x	แทน การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลในรูปคะแนนดิบ
$\hat{Z}_y$	แทน ค่าการพยากรณ์การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลในรูปคะแนนมาตรฐาน
r_{xy}	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
B	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ
β	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน
p	แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ * .05 และ ** .01

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลกับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ผลการวิเคราะห์การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมรายด้าน และรายข้อ ปรากฏผลดังตารางที่ 4.1-4.5

ตารางที่ 4.1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในภาพรวมและรายด้าน

ที่	การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล	ระดับการบริหาร n=291			
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1.	ด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์	4.39	0.55	มาก	2
2.	ด้านการนำไปปฏิบัติ	4.35	0.57	มาก	4
3.	ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์	4.40	0.54	มาก	1
4.	ด้านการประเมินคุณค่า	4.36	0.55	มาก	3
รวม		4.38	0.52	มาก	

จากตารางที่ 4.1 แสดงว่า การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.38, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X}$ = 4.40, S.D. = 0.54) 2) ด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์

($\bar{X} = 4.39$, S.D.= 0.55) 3) ด้านการประเมินคุณค่า ($\bar{X} = 4.36$, S.D.= 0.55) และ 4) ด้านการนำไปปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.35$, S.D.= 0.57) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ จำแนกตามรายชื่อ

ที่	การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล ด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์	ระดับการบริหาร n=291			
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1.	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดภาพอนาคตที่พึงประสงค์ขององค์กรที่มีความชัดเจน ทำลาย และสามารถบรรลุได้	4.37	0.70	มาก	4
2.	ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ที่สะท้อนค่านิยม เป้าหมาย และทิศทางการพัฒนาบุคลากรทุกระดับดำเนินงานไปสู่จุดหมายร่วมกัน	4.33	0.63	มาก	6
3.	วิสัยทัศน์ของสถานศึกษาสะท้อนถึงแผนการดำเนินงานเชิงระบบที่พัฒนาขึ้นจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กรอย่างเป็นระบบ	4.42	0.62	มาก	2
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผน การออกแบบการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของครูเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของนักเรียน	4.42	0.61	มาก	2
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้เทคโนโลยีในการสอนและการเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน	4.46	0.65	มาก	1
6.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินผลและนำผลมาปรับปรุงเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาของนักเรียน	4.36	0.66	มาก	5
รวม		4.39	0.55	มาก	

จากตารางที่ 4.2 แสดงว่า การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D.= 0.55) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 2 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น

ศูนย์กลางโดยใช้เทคโนโลยีในการสอนและการเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ($\bar{X} = 4.46$, S.D.= 0.65) รองลงมา คือ วิทยาลัยของสถานศึกษาสะท้อนถึงแผนการดำเนินงานเชิงระบบที่พัฒนาขึ้นจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กรอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.42$, S.D.= 0.62) และ ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผน การออกแบบการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของครูเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของนักเรียน ($\bar{X} = 4.42$, S.D.= 0.61) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ที่สะท้อนค่านิยม เป้าหมาย และทิศทางการพัฒนาบุคลากรทุกระดับดำเนินงานไปสู่จุดหมายร่วมกัน ($\bar{X} = 4.33$, S.D.= 0.63)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการนำไปปฏิบัติ จำแนกตามรายชื่อ

ที่	การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล ด้านการนำไปปฏิบัติ	ระดับการบริหาร n=291			
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการอย่างเป็นระบบที่ช่วยให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4.32	0.67	มาก	5
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนอย่างเป็นรูปธรรม กำหนดปัจจัยสู่ความสำเร็จ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และขอบเขตงานด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.32	0.66	มาก	5
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ ซึ่งช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงานและการเรียนรู้ในสถานศึกษา	4.35	0.70	มาก	2
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนและบุคลากรทางการศึกษาไปพร้อม ๆ กัน	4.43	0.62	มาก	1
5.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการตรวจสอบและประเมินผลเป็นขั้นตอน เพื่อวิเคราะห์ผลลัพธ์และเปรียบเทียบกับเป้าหมาย	4.34	0.65	มาก	4
6.	ผู้บริหารสถานศึกษาระบุจุดที่ต้องปรับปรุง นำผลการประเมินมาปรับแผนและพัฒนาแนวทางการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ	4.35	0.62	มาก	2
รวม		4.35	0.57	มาก	

จากตารางที่ 4.3 แสดงว่า การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการนำไปปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D.= 0.57) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 2 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนและบุคลากรทางการศึกษาไปพร้อม ๆ กัน ($\bar{X} = 4.43$, S.D.= 0.62) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ ซึ่งช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงานและการเรียนรู้ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.35$, S.D.= 0.70) และ ผู้บริหารสถานศึกษาระบุดัดที่ต้องปรับปรุง นำผลการประเมินมาปรับแผนและพัฒนาแนวทางการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.35$, S.D.= 0.62) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการอย่างเป็นระบบที่ช่วยให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.32$, S.D.= 0.67) และ ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนอย่างเป็นรูปธรรม กำหนดปัจจัยสู่ความสำเร็จเป้าหมาย ตัวชี้วัด และขอบเขตงานด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.32$, S.D.= 0.66)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์ จำแนกตามรายข้อ

ที่	การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์	ระดับการบริหาร n=291			
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมความสามารถของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาในการคิดค้นและพัฒนาแนวคิดหรือวิธีการใหม่ ๆ	4.43	0.61	มาก	1
2.	ผู้บริหารส่งเสริมสร้างการเรียนรู้ การพัฒนา และการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา	4.31	0.66	มาก	6
3.	ผู้บริหารสถานศึกษานำเสนอแนวทางการคิดสร้างสรรค์ที่แตกต่างจากการปฏิบัติเดิม ๆ	4.36	0.64	มาก	5
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเรียนการสอนของครูเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน	4.42	0.63	มาก	2
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาปรับวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและประสิทธิภาพ	4.40	0.65	มาก	4
6.	ผู้บริหารสถานศึกษาปรับวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน	4.40	0.65	มาก	4

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ที่	การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์	ระดับการบริหาร n=291			
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
	ที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดความ เป็นธรรมและประสิทธิภาพ				
	รวม	4.40	0.54	มาก	

จากตารางที่ 4.4 แสดงว่า การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D.= 0.54) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 2 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมความสามารถของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาในการคิดค้นและพัฒนาแนวคิดหรือวิธีการใหม่ ๆ ($\bar{X} = 4.43$, S.D.= 0.61) รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาสับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเรียนการสอนของครู เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ($\bar{X} = 4.42$, S.D.= 0.63) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารเสริมสร้างการเรียนรู้ การพัฒนา และการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.31$, S.D.= 0.66)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการประเมินคุณค่า จำแนกตามรายชื่อ

ที่	การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล ด้านการประเมินคุณค่า	ระดับการบริหาร n=291			
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาวัดและประเมินผลลัพธ์จาก การนำนวัตกรรมไปใช้ในการศึกษา	4.34	0.66	มาก	5
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาติดตามและตรวจสอบผลการ ดำเนินงานตามนวัตกรรมที่นำเสนอเพื่อให้สามารถ บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้	4.37	0.67	มาก	2
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินผลการนำนวัตกรรม ไปใช้ว่ามีคุณค่าต่อสถานศึกษาและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย	4.31	0.66	มาก	6
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินผลนวัตกรรมโดย พิจารณาผลกระทบจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม	4.33	0.61	มาก	5

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ที่	การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล ด้านการประเมินคุณค่า	ระดับการบริหาร n=291			
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาวัดผลและประเมินประสิทธิภาพของนวัตกรรมที่นำมาใช้ในสถานศึกษา	4.36	0.60	มาก	3
6.	ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความยืดหยุ่นของนวัตกรรมเพื่อการปรับใช้อย่างยั่งยืน	4.43	0.63	มาก	1
รวม		4.36	0.55	มาก	

จากตารางที่ 4.5 แสดงว่า การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด ด้านการประเมินคุณค่า จำแนกตามรายชื่อ มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D.= 0.55) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 2 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความยืดหยุ่นของนวัตกรรมเพื่อการปรับใช้อย่างยั่งยืน ($\bar{X} = 4.43$, S.D.= 0.63) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานตามนวัตกรรมที่นำเสนอเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ($\bar{X} = 4.37$, S.D.= 0.67) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินผลการนำนวัตกรรมไปใช้ว่ามีคุณค่าต่อสถานศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($\bar{X} = 4.31$, S.D.= 0.66)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

การวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมรายด้าน และรายชื่อ ปรากฏผลดังตารางที่ 4.6 - 4.10

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในภาพรวมและรายด้าน

ที่	การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย	ระดับการดำเนินงาน n=291			
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1.	ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย	4.39	0.58	มาก	1
2.	ด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัย	4.33	0.57	มาก	2

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ที่	การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย	ระดับการดำเนินงาน			
		n=291			
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
3.	ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน	4.32	0.58	มาก	3
	รวม	4.35	0.53	มาก	

จากตารางที่ 4.6 แสดงว่า การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D.= 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย ($\bar{X} = 4.39$, S.D.= 0.58) 2) ด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัย ($\bar{X} = 4.33$, S.D.= 0.57) และ 3) ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน ($\bar{X} = 4.32$, S.D.= 0.58) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย จำแนกตามรายชื่อ

ที่	การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย	ระดับความปลอดภัย			
		n=291			
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1.	ผู้บริหารใช้กระบวนการเชิงระบบในการพัฒนาและปลูกฝังค่านิยม ความเชื่อ ทักษะ และแบบแผนพฤติกรรมร่วมของสมาชิกในสถานศึกษาในเรื่องความปลอดภัย	4.32	0.72	มาก	6
2.	ผู้บริหารใช้กระบวนการเชิงระบบในการพัฒนาและปลูกฝังค่านิยม ความเชื่อ ทักษะ และแบบแผนพฤติกรรมร่วมของสมาชิกในสถานศึกษาในเรื่องความปลอดภัย	4.47	0.66	มาก	1
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัยในสถานศึกษา	4.30	0.70	มาก	7
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงภัยคุกคามต่าง ๆ และเตรียมการป้องกันภัยอย่างเหมาะสม	4.40	0.69	มาก	4

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ที่	การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย	ระดับความปลอดภัย			
		n=291			
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานโดยยึดหลักความปลอดภัยอย่างเคร่งครัดและสม่ำเสมอ	4.44	0.69	มาก	3
6.	ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำด้านความปลอดภัย ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม	4.46	0.59	มาก	2
7.	ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมเชิงรุกในการพัฒนาและธำรงรักษาสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัย	4.36	0.72	มาก	5
รวม		4.39	0.58	มาก	

จากตารางที่ 4.7 แสดงว่า การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย จำแนกตามรายชื่อ มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D.= 0.58) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 2 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารใช้กระบวนการเชิงระบบในการพัฒนาและปลูกฝังค่านิยม ความเชื่อ ทศนคติ และแบบแผนพฤติกรรมร่วมของสมาชิกในสถานศึกษาในเรื่องความปลอดภัย ($\bar{X} = 4.47$, S.D.= 0.66) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำด้านความปลอดภัย ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม ($\bar{X} = 4.46$, S.D.= 0.59) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัยในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.30$, S.D.= 0.70)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัย จำแนกตามรายชื่อ

ที่	การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย ด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัย	ระดับความปลอดภัย			
		n=291			
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1.	ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมสุขภาพกาย ใจ สังคม และสติปัญญา	4.28	0.63	มาก	5

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ที่	การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย ด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัย	ระดับความปลอดภัย n=291			
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัยอย่างเป็นระบบผ่านแพลตฟอร์มที่รวดเร็วและใช้งานสะดวก	4.26	0.63	มาก	6
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านสุขภาพและการป้องกันโรคเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมทางสุขภาพที่ดีของนักเรียนและบุคลากร	4.36	0.70	มาก	2
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	4.37	0.64	มาก	1
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการสร้างภูมิคุ้มกันและแรงจูงใจเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านสุขภาพ	4.34	0.64	มาก	3
6	ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี	4.33	0.70	มาก	4
รวม		4.33	0.57	มาก	

จากตารางที่ 4.8 แสดงว่า การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา ด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัย จำแนกตามรายข้อมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.33$, S.D.= 0.57) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 2 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ($\bar{X}=4.37$, S.D.= 0.64) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านสุขภาพและการป้องกันโรคเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมทางสุขภาพที่ดีของนักเรียนและบุคลากร ($\bar{X}=4.36$, S.D.= 0.70) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัยอย่างเป็นระบบผ่านแพลตฟอร์มที่รวดเร็วและใช้งานสะดวก ($\bar{X}=4.26$, S.D.= 0.63)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน จำแนกตามรายชื่อ

ที่	การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน	ระดับความปลอดภัย n=291			
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1.	ผู้บริหารมีการพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เหมาะสมกับการเรียนรู้	4.43	0.70	มาก	1
2.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาสภาพแวดล้อมครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านกายภาพ ด้านสังคม และด้านจิตวิทยา	4.29	0.68	มาก	6
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดการพื้นที่ทางกายภาพโดยใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย	4.34	0.59	มาก	2
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสัมพันธภาพและการทำงานร่วมกันเป็นทีม	4.31	0.70	มาก	5
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสุขภาพจิตและสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้เรียนและบุคลากร	4.26	0.74	มาก	7
6.	ผู้บริหารสถานศึกษาประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการทำงานและการเรียนการสอน	4.32	0.65	มาก	4
7.	ผู้บริหารสถานศึกษาประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานและการเรียนรู้ที่ยั่งยืน	4.33	0.68	มาก	3
รวม		4.32	0.58	มาก	

จากตารางที่ 4.9 แสดงว่า การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน จำแนกตามรายชื่อยังมีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D.= 0.58) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 2 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีการพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.43$, S.D.= 0.70) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดการพื้นที่ทางกายภาพโดยใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย ($\bar{X} = 4.34$, S.D.= 0.59) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสุขภาพจิตและสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้เรียนและบุคลากร ($\bar{X} = 4.26$, S.D.= 0.74)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลกับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

วิเคราะห์โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient Analysis) ปรากฏผลดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลกับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X	Y
X ₁	1					
X ₂	0.867**	1				
X ₃	0.821**	0.831**	1			
X ₄	0.809**	0.825**	0.822**	1		
X	0.936**	0.945**	0.929**	0.925**	1	
Y	0.509**	0.528**	0.466**	0.471**	0.529**	1

** p < .01

จากตารางที่ 4.10 แสดงว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลกับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับความสัมพันธ์กันปานกลาง ($r_{xy}=0.529$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยการเรียงลำดับความสัมพันธ์จากมากไปน้อย ได้ดังนี้

ด้านการนำไปปฏิบัติ (X₂) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย (Y) ในระดับมีความสัมพันธ์กันปานกลาง ($r_{x_2y}=0.528$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ (X₁) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย (Y) ในระดับมีความสัมพันธ์กันปานกลาง ($r_{x_1y}=0.509$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ด้านการประเมินคุณค่า (X₄) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย (Y) ในระดับมีความสัมพันธ์กันปานกลาง ($r_{x_4y}=0.471$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์ (X₃) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย (Y) ในระดับมีความสัมพันธ์กันปานกลาง ($r_{x_3y}=0.466$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบความแตกต่างของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน ปรากฏผลดังตารางที่ 4.11-4.12

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลกับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

model	SS	df	MS	F	p
Regression	23.361	2	11.680	58.531	0.000*
Residual	57.473	288	0.200		
Total	80.834	290			

* $p < .05$

จากตารางที่ 4.11 พบว่า การพยากรณ์การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลกับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรพยากรณ์อย่างน้อย 1 ตัวแปร มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับตัวแปรเกณฑ์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงดำเนินการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธี Stepwise ปรากฏผลดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ใช้พยากรณ์การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ตัวแปร	b	S.E.	β	t	p
ค่าคงที่ (constant)	2.073	0.215		9.637*	0.000
ด้านการนำไปปฏิบัติ (X_2)	0.321	0.092	0.349	3.491*	0.001
ด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ (X_1)	0.199	0.096	0.206	2.068*	0.040
ค่าคงที่ (a) = 2.073					
$R = 0.538$, $R^2 = 0.289$, $\text{Adj } R^2 = 0.284$, $S.E._{\text{est}} = 0.44672$, $F = 58.531^*$					

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี * $p < .05$

จากตารางที่ 4.12 พบว่า การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล ด้านการนำไปปฏิบัติ (X_2) และด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (R) เท่ากับ 0.538 ค่ากำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (R^2)

เท่ากับ 0.289 ซึ่งปัจจัยทั้ง 2 ด้าน สามารถร่วมกันพยากรณ์การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย ได้ร้อยละ 28.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ ± 0.44 สามารถนำมาเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = a + b_2X_2 + b_1X_1$$

$$\hat{Y} = 2.073 + 0.321 (X_2) + 0.199 (X_1)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_y = \beta_2Z_{x2} + \beta_1Z_{x1}$$

$$\hat{Z}_y = 0.349 (Z_{x2}) + 0.206 (Z_{x1})$$

จากสมการพยากรณ์แสดงให้เห็นว่า การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล เปลี่ยนไป 1 หน่วย ทำให้การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เปลี่ยนไป 0.321 และ 0.199 หน่วยตามลำดับ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ จากผลการวิเคราะห์ ข้อมูลข้างต้นพบว่า การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์ (X_3) และ ด้านการประเมินคุณค่า (X_4) ไม่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นผลการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

- 5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 5.2 วิธีการดำเนินการวิจัย
- 5.3 สรุปผลการวิจัย
- 5.4 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.5 ข้อเสนอแนะ

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลกับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

5.2 วิธีดำเนินการวิจัย

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1,183 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด, 2567 : ออนไลน์)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2567 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 291 คน ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ที่ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาเป็นชั้นของการสุ่ม หลังจากนั้นคัดเลือกครูของแต่ละศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอย่างครอบคลุมตามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย วิเคราะห์ และสรุปเป็นนิยามศัพท์ของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลและการดำเนินงาน สถานศึกษาปลอดภัย

2. เลือกเทคนิคที่ใช้ในการวัด ในครั้งนี้เลือกเทคนิคการวัดเจตคติของตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert Scale) ที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับจากมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุดดังนี้

5 หมายถึง การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลหรือการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลหรือการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลหรือการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลหรือการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลหรือการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. สร้างข้อความเกี่ยวกับการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 24 ข้อ และข้อความเกี่ยวกับการดำเนินงานสถานศึกษา ปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 20 ข้อ ตามนิยามศัพท์ที่ได้ จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์

4. นำข้อความที่สร้างขึ้นทั้งหมดมาปรับปรุงภาษาให้อ่านง่าย เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน แล้วจัดเรียง ข้อความตามรูปแบบของการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของข้อความรายข้อ นำแบบตรวจสอบความตรง ของข้อความรายข้อให้ประธานกรรมการและกรรมการตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ลงความเห็นว่ข้อความแต่ละข้อตรงกับสิ่งที่ต้องการวัดหรือไม่ โดยให้ +1 คะแนน ถ้าลงความ ความเห็นว่าตรง ให้ 0 คะแนน ถ้าลงความเห็นว่ามีไม่แน่ใจ และให้ -1 คะแนน ถ้าลงความเห็นว่ามีไม่ตรง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปหาค่าความตรงเชิงเนื้อหาของข้อความรายข้อด้วยวิธีการหาค่าดัชนี IOC (Index of Item-Objective Congruence) โดยนำคะแนนของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 คน มาหาค่าเฉลี่ยรายข้อแล้วคัดเลือก ข้อที่มีค่าดัชนี IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (วิระยุทธ พรพจน์ธนาศ, 2565 : 187) แล้วนำไปใช้สร้างข้อความที่ ใช้สอบถามการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล จำนวน 24 ข้อ และข้อความที่ใช้สอบถามการดำเนินงาน สถานศึกษาปลอดภัย จำนวน 20 ข้อ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อความอยู่ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00

5. นำข้อความที่ คัดเลือกไว้ตามข้อ 4 มาสร้างเป็นแบบสอบถามการบริหาร เชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล และการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด โดยจัดเรียงข้อความหรือข้อความถามตามลำดับของตัวแปรแล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item-Total Correlation) คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป (บัณฑิตา อินสมบัติ, 2554 : 4) ได้ข้อความที่ใช้สอบถามการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล จำนวน 24 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.46 ถึง 0.79 และได้ข้อความที่ใช้สอบถามการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย จำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.49 ถึง 0.68

6. นำข้อความที่คัดเลือกไว้ตามข้อ 5 มาสร้างเป็นแบบสอบถามการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล และแบบสอบถามการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยจัดเรียงข้อคำถามตามลำดับของตัวแปร แล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ทดลองใช้ครั้งแรก จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202-204) คัดเลือกข้อที่มีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.71 - 0.90 (Sarr & Ba, 2017 : 99) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล เท่ากับ 0.95 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย เท่ากับ 0.94 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ถึงผู้บริหารการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งด้วยตนเองและส่งทางไปรษณีย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้โรงเรียนเผยแพร่แบบสอบถามออนไลน์ (Google Form) ให้กับครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยกำหนดวันในการปิดการตอบกลับแบบสอบถามออนไลน์
3. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามออนไลน์ โดยผู้วิจัยได้รับการตอบกลับแบบสอบถามและมีความสมบูรณ์ครบ 291 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลหรือการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121)
 - คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลหรือการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยอยู่ในระดับมากที่สุด
 - คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลหรือการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยอยู่ในระดับมาก
 - คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลหรือการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลหรือการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลหรือการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลกับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560 : 212)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.91 - 1.00	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71 - 0.90	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ระดับสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.31 - 0.70	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01 - 0.30	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.00	หมายถึง	ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

3. วิเคราะห์การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้วยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

5.3 สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่องการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลกับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้
4. การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล ด้านการนำไปปฏิบัติ (X_2) และด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (R) เท่ากับ 0.538 ค่ากำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (R^2) เท่ากับ 0.289 ซึ่งปัจจัยทั้ง 2 ด้าน สามารถร่วมกันพยากรณ์การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยได้ร้อยละ 28.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ ± 0.44 สามารถนำมาเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = a + b_2X_2 + b_1X_1$$

$$\hat{Y} = 2.073 + 0.321(X_2) + 0.199(X_1)$$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$\hat{Z}_y = \beta_2 Z_{x2} + \beta_1 Z_{x1}$$

$$\hat{Z}_y = 0.349(Z_{x2}) + 0.206(Z_{x1})$$

จากสมการพยากรณ์แสดงให้เห็นว่า การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล เปลี่ยนไป 1 หน่วย ทำให้การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เปลี่ยนไป 0.321 และ 0.199 หน่วยตามลำดับ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นพบว่า การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์ (X_3) และด้านการประเมินคุณค่า (X_4) ไม่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย

5.4 อภิปรายผล

ผลการวิจัยการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์ ด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ ด้านการประเมินคุณค่า และด้านการนำไปปฏิบัติ ตามลำดับ ซึ่งผลที่ปรากฏเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เป็นผู้บริหารที่มีรูปแบบการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้ เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริม สนับสนุน รับฟังความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรได้มีอิสระทางความคิด ได้แสดงความคิดเห็น วางแผนร่วมกัน ยินดีและเต็มใจรับฟังโดยไม่มีอคติ กระตุ้นให้กำลังใจ สนับสนุนให้ครูและบุคลากรเกิดความคิดสร้างสรรค์ผลงานเชิงนวัตกรรมในสถานศึกษา รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้มีวิสัยทัศน์และเป้าหมายด้านการพัฒนานวัตกรรมในสถานศึกษาอย่างชัดเจน ส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงแนวคิดแนวทางหรือทางเลือกใหม่ ๆ โดยรับฟังความคิดเห็นอย่างจริงจัง และเปิดโอกาสให้มีการนำความคิดเห็นเหล่านั้นมาลงมือทำ และให้ครูเข้าร่วมอบรม พัฒนาตามความรู้ความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของของปนัดดา บุญโสภณและคณะ (2567 : 108) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นอยู่ในลำดับแรก ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากการบริหารสถานศึกษาต้องพบเจอกับปัญหาต่าง ๆ ที่มีความแตกต่างกันอยู่เสมอ ตามบริบทและความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยใหม่ ทำให้ผู้บริหารต้องคิดและหาวิธีการแก้ไขปัญหาตามสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ จำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องวิเคราะห์สภาพปัญหา บริบทสิ่งแวดล้อมเพื่อให้สามารถเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดและสร้างสรรค์ที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของเดชา ลุนาวงศ์ (2564 : 2) ได้ศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำจะต้อง

มีการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม การบริหารความเสี่ยง การสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจ ในเป้าหมายด้านนวัตกรรมและการกำหนดทิศทางและกลยุทธ์ที่มุ่งสู่นวัตกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับการศึกษาของของไชยยุทธ์ อินบัว (2565 : 38-39) การนำนโยบายพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาไปปฏิบัติในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า ระดับโรงเรียน ซึ่งเป็นการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติในระดับจุลภาค โดยการกำหนดผู้รับผิดชอบงานขับเคลื่อนนวัตกรรมทางการศึกษาระดับโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบงานโดยตรง และมอบหมายให้คุณครูภายในสถานศึกษารับผิดชอบงานฝ่ายต่าง ๆ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ผู้นำของสถานศึกษามีบทบาทในการนำนโยบายพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาไปปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของของ หนิง และแดนโซ (Ning, Y., & Danso, S. D. D., 2025 : 1) เสนอว่า ผู้บริหารและสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนครูให้มีการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะด้านดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมด้านการเรียนรู้ในบริบทดิจิทัลได้อย่างแท้จริง โดยเฉพาะการเปิดโอกาสให้ครูได้ทดลอง ออกแบบบทเรียนใหม่ ๆ รวมถึงการสะท้อนคิดและวางแผนร่วมกับผู้บริหาร ซึ่งล้วนเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้ครูมีบทบาทเชิงสร้างสรรค์และเป็นส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของของปราจันเค็ต (Prajankett, O., 2014 : 45-51) กล่าวว่า ภาวะผู้นำมีอิทธิพลอย่างมากต่อการเป็นองค์กร บทบาทของผู้นำและภาวะผู้นำมีผลต่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมในหน่วยงาน รวมไปถึงการแลกเปลี่ยนระหว่างผู้นำสมาชิกในองค์กร leader-member exchange (LMX) อย่างมีคุณภาพ ทำให้เกิดความรู้สึกจงรักภักดี ไว้วางใจ และสนับสนุนซึ่งกันและกัน นำไปสู่การสร้างนวัตกรรมในองค์กร รูปแบบภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงและการสร้างนวัตกรรมขององค์กร ผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง เป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อความสามารถและการแสดงศักยภาพของผู้ตาม ที่จะแสดงออกถึงความสนใจส่วนตัวเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กรที่ตั้งไว้

2. ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย ด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัย และด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน ตามลำดับ ซึ่งผลที่ปรากฏเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาใช้กระบวนการเชิงระบบในการพัฒนาและปลูกฝังค่านิยม ความเชื่อ ทศนคติ และแบบแผนพฤติกรรมร่วมของสมาชิกในสถานศึกษาในเรื่องความปลอดภัย โดยแสดงภาวะผู้นำด้านความปลอดภัย ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม และดำเนินงานโดยยึดหลักความปลอดภัยอย่างเคร่งครัดและสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของของรัศมีจันทร์ พุทธอินทราและคณะ (2567 : 1144) ได้ศึกษาแนวทางการเสริมสร้างบทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารความปลอดภัยสถานศึกษา ซึ่งมีการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้อง

สร้างความตระหนักให้แก่ครู และบุคลากรภายในสถานศึกษา ระบุว่าความปลอดภัยสถานศึกษา มีความสำคัญเทียบเท่ากับด้านวิชาการและเทียบเท่ากันในทุก ๆ ด้านของความปลอดภัย ควรส่งเสริมให้ครู และบุคลากรพัฒนาตนเองด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง ผ่านการฝึกอบรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการให้รางวัลเพื่อเป็นขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานดีเด่น ต้องกำหนดให้ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรบูรณาการเชื่อมโยงกับชีวิตจริงสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้การทำงานร่วมกันในการแก้ปัญหา จึงต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น และความต้องการต่อกิจกรรมการเรียนรู้ รวมถึงการสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์กับโรงเรียนอื่น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของของอึ้งจางค์ จันฤทธิ์และคณะ (2567 : 778) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องสื่อสารวิสัยทัศน์ด้านความปลอดภัยอย่างชัดเจน เพื่อสร้างความตระหนักและความเข้าใจร่วมกัน รวมถึงส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียน บุคลากร และผู้ปกครองในการวางแผนดำเนินงานด้านความปลอดภัย กำหนดนโยบาย มาตรการ และบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน พร้อมทั้งติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงแผนงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ควรให้ความสำคัญกับทุกมิติของความปลอดภัย ทั้งด้านกายภาพและจิตใจ สื่อสารเรื่องความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ และเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมและเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามกฎระเบียบและส่งเสริมวัฒนธรรมความปลอดภัยในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของอดิสร ดีปานธรรม (2562, 66) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งรูปแบบการจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ 2) ปัจจัยด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ 3) ปัจจัยด้านมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสังคม 4) ปัจจัยด้านมาตรการรักษาความปลอดภัยในสุขภาพอนามัยของนักเรียน รูปแบบการจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ได้รับการประเมินและได้รับการรับรองโดยผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมสนทนากลุ่มครั้งที่สอง ทุกท่านว่ารูปแบบดังกล่าวเป็นรูปแบบที่ดี และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ สถานการณ์จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของลี ซิ-เจียน และคณะ (Li Si-jian, et al., 2015, 46-50) ได้ศึกษาความปลอดภัยในโรงเรียน และสุขภาพของเด็กในเขตเมืองลูซานภายหลังเหตุการณ์แผ่นดินไหว โดยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ส่วนใหญ่ไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดา จึงขาดการดูแลที่เหมาะสม และมีปัญหาด้านสุขภาพตามมา งานวิจัยเสนอให้ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันดูแลเด็ก โดยเน้นด้านสุขภาพเป็นพิเศษ พร้อมทั้งส่งเสริมความเข้าใจและความตระหนักในชุมชนอื่นที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัย เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยพิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเฟอร์นันเดซ และชอว์ (Fernandez, A., & Shaw, G. P., 2020 : 39-45) เสนอว่า การพัฒนาสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมความปลอดภัยต้องอาศัยแนวทางแบบองค์รวม โดยเฉพาะในช่วงวิกฤตการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ผู้นำสถานศึกษาต้องมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบาย

ยึดหลักคุณธรรม และปลูกฝังค่านิยมด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่องเพื่อรักษาความปลอดภัยในทุกมิติอย่างเป็นระบบ

3. ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลกับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐาน กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำที่วิสัยทัศน์ชัดเจน สามารถกำหนดนโยบายและวางแผนเชิงกลยุทธ์ได้อย่างครอบคลุม พร้อมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนรอบข้าง จะยิ่งทำให้การบูรณาการเทคโนโลยีกับทรัพยากรและองค์ความรู้ในท้องถิ่นเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมทางการศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เทคโนโลยี และเศรษฐกิจได้อย่างทันทั่วทั้งที่ อีกทั้งการจัดการด้านความปลอดภัยในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านกายภาพ สุขภาพจิต สุขอนามัย และความปลอดภัยบนโลกออนไลน์ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ผู้บริหารต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในบริบทของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษา ผู้เรียน และบุคลากรต้องได้รับการพัฒนาทักษะด้านการรู้เท่าทันดิจิทัล (Digital Literacy) และการป้องกันตนเองจากภัยคุกคามต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการศึกษาของของมนตรี แก้วเชิด และคณะ (2564 : 202) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต่อการส่งเสริมความร่วมมือของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นผู้นำพัฒนาศักยภาพบุคคลในการนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ด้านการเรียนการสอน อีกทั้งยังส่งเสริมความร่วมมือของครูในการมีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทในปัจจุบัน ส่งผลให้สถานศึกษาสามารถขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการศึกษาของของอภิโชค พรหมมาตย์ และวิโรจน์ สุรสาคร (2568 : 11) ได้ศึกษาการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนที่ปลอดภัย ค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ด้านการศึกษาด้าน การลดความเสี่ยงและการรู้รับปรับตัวจากภัยพิบัติ และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติในสถานศึกษา แนวทางการพัฒนาการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ประกอบด้วย สถานศึกษาควรมีวางแผนบริหารจัดการภัยพิบัติร่วมกับสำนักงานป้องกันบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และท้องถิ่น บุคลากรโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้นำชุมชน มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมแก่การเรียนการสอน และมีความปลอดภัย รวมถึงสถานศึกษาควรจัดทำหลักสูตร สื่อการเรียนรู้และคู่มือ ด้านการลดความเสี่ยงและหลีกเลี่ยงจากภัยพิบัติ สร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนด้านการลดความเสี่ยงและหลีกเลี่ยงจากภัยพิบัติ จัดกิจกรรมให้ความรู้ความปลอดภัย เสริมสร้างวัฒนธรรมแห่งความปลอดภัย ให้กับครู บุคลากร และนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ยังสอดคล้องกับการศึกษาของของฐิติพรรณ หอมจิตร (2567 : 2162) จากผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนกับความต้องการพัฒนาตนเองของครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนกับความต้องการพัฒนาตนเองของครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานในการวิจัย แสดงให้เห็นว่าหากผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการบริหารที่มีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมความร่วมมือในการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีวิธีบริหารความเสี่ยง และมีวิธีการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ทำให้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับความต้องการพัฒนาตนเองของครูและบุคลากรทางการศึกษา ขณะเดียวกัน สอดคล้องกับการศึกษาของของอันวาร์ และ ซาไรห์ (Anwar, S., & Saraih, U. N. (2024 : 47) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในบริบทการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำที่เน้นนวัตกรรมมีความสัมพันธ์เชิงบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติต่อการแบ่งปันองค์ความรู้และความฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้บุคลากรสามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างปลอดภัย มีความรับผิดชอบ และรู้เท่าทันสภาพแวดล้อมดิจิทัล โดยเฉพาะในด้านการสื่อสาร การเรียนรู้ร่วมกัน และการบริหารจัดการความเครียดในยุคดิจิทัล เช่นเดียวกับการศึกษาของของอัลอัจมี AlAjmi (2022 : 112) พบว่าการบริหารเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกระดับปานกลางถึงสูงกับการบูรณาการเทคโนโลยีของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะเมื่อผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนด้านดิจิทัล และให้การสนับสนุนทั้งเครื่องมือ ทรัพยากร และการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ครูสามารถนำเทคโนโลยีไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันส่งเสริมให้เกิดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่ปลอดภัยและทันสมัย

4. ผลการวิเคราะห์การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล ด้านการนำไปปฏิบัติ และด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ สามารถร่วมกันพยากรณ์การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย ได้ร้อยละ 29.80 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบ โดยยึดวิสัยทัศน์ที่พัฒนาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการบริหารและการเรียนรู้ วางแผนและพัฒนากิจการเรียนการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา และส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน นอกจากนี้ ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนและบุคลากรอย่างสมดุล ดำเนินการประเมินผลอย่างสม่ำเสมอเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแผนงาน พัฒนาสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และใช้กระบวนการเชิงระบบในการปลูกฝังค่านิยม ทัศนคติ และพฤติกรรมร่วมด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของของ ซุบฮาซ (Subhash C. Kundu, 2016 : 141) ได้ศึกษาผลของสภาพแวดล้อมด้านความปลอดภัย ทัศนคติด้านความปลอดภัย และพฤติกรรมด้านความปลอดภัยที่มีต่อสมรรถนะขององค์กร พบว่า สภาพแวดล้อมด้านความปลอดภัย และทัศนคติด้านความปลอดภัยต่างมีอิทธิพลในเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อสมรรถนะขององค์กร โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 8 และ 8.8 ตามลำดับ เป็นตัวสะท้อนถึงการให้ความสำคัญต่อความปลอดภัยในระดับองค์กร ซึ่งมีผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการทำงานและผลลัพธ์โดยรวม และผลการวิเคราะห์พฤติกรรมด้านความปลอดภัยมีอิทธิพลมากที่สุดต่อสมรรถนะขององค์กร โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ถึงร้อยละ 37.8 แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมเชิงปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย การปฏิบัติตาม

ระเบียบ การรายงานเหตุการณ์ใกล้พลาด หรือการสวมอุปกรณ์นิรภัย มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อผลสัมฤทธิ์ขององค์กร ความปลอดภัยในการทำงานส่งผลโดยตรงต่อผลลัพธ์ในระดับบุคคลและองค์กร สอดคล้องกับการศึกษาของของศิริินทร์ พุกฤษ์พนา และคณะ (2564 : 49) ได้ศึกษาผลของโปรแกรมกิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัยด้วยเทคโนโลยีสื่อสารโดยผ่านสมาร์โฟนของพนักงานพบว่า ทิศตติต่อความปลอดภัยในการทำงาน และการรับรู้อันตรายจากการทำงาน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการทำงานและสามารถทำนายอิทธิพลที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันอันตรายได้ร้อยละ 44.2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับการศึกษาของของพิรุณ ชำเลียน (2559 : 79) ได้ศึกษานวัตกรรมการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และภาวะผู้นำเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 77.60 ทั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูจำเป็นต้องนำนวัตกรรมการบริหารการศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยนวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้น โดยนวัตกรรมการบริหารถือเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้บริหารและครูในการนำไปสู่ผลงานที่มีคุณภาพและประสิทธิผลสูงเป็นลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพ์ทอง พัฒนาประพันธ์ และสุทธิพงศ์ บุญผดุง (2568 : 176) ได้ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อองค์กรแห่งนวัตกรรมการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า ด้านการรู้ดิจิทัล ด้านการนำไปปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างมืออาชีพ และด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล สามารถร่วมกันพยากรณ์องค์กรแห่งนวัตกรรมการศึกษาของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 72.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ซึ่งด้านการรู้ดิจิทัล คือตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่สามารถพยากรณ์องค์กรแห่งนวัตกรรมการศึกษาของสถานศึกษาได้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำเครื่องมือและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาองค์กร โดยการสร้างนโยบายและแผนกลยุทธ์ที่เหมาะสม รวมถึงสอดคล้องกับการศึกษาของปองเดช กวินปถุย์ (2566 : 125) ได้ศึกษาความสัมพันธ์และปัจจัยทำนายวัฒนธรรมความปลอดภัยในระบบอุตสาหกรรมการผลิต พบว่า วัฒนธรรมความปลอดภัย ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการนำเข้า ด้านการนำไปปฏิบัติ ด้านผลลัพธ์ ด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงาน และด้านประสบการณ์ โดยการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการนำเข้า ด้านการนำไปปฏิบัติ และด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงานสามารถร่วมกันพยากรณ์วัฒนธรรมความปลอดภัยได้ร้อยละ 8.8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่า การส่งเสริมวัฒนธรรมความปลอดภัยควรมุ่งเน้นปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงเป็นลำดับแรก เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและเกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม ทั้งนี้ ควรคำนึงถึงปัจจัยอื่น ๆ ร่วมด้วยอย่างรอบด้าน เพื่อสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยที่ยั่งยืนในทุกบริบทขององค์กร

5. ผลการวิเคราะห์การบริหารเชิงนวัตกรรมการรู้ดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า การบริหารเชิงนวัตกรรมการรู้ดิจิทัล ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์ และด้านการประเมินคุณค่า ไม่มีอิทธิต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย เนื่องจากข้อจำกัดหลายประการ ทั้งด้านงบประมาณที่จำกัด ไม่เพียงพอต่อการ

จัดหาเทคโนโลยีที่ทันสมัย หรือสนับสนุนกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ บุคลากรในโรงเรียนส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ชนบทชายแดน ขาดทักษะด้านดิจิทัล และยังมีข้อจำกัดในการเข้าถึงองค์ความรู้ด้านการบริหารนวัตกรรม ส่งผลให้การบริหารยังคงอยู่ในกรอบแนวคิดอนุรักษ์นิยม ยึดการดำเนินงานตามแนวทางราชการที่กำหนดไว้อย่างตายตัว ในด้านนโยบายความปลอดภัยของสถานศึกษามีกรอบที่ชัดเจนและเน้นมาตรฐานที่ต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ทำให้ขาดความยืดหยุ่นในการออกแบบหรือปรับใช้แนวทางใหม่ ๆ ที่สร้างสรรค์ การประเมินผลด้านความปลอดภัยยังคงใช้เครื่องมือและวิธีการแบบดั้งเดิม ขาดการประเมินเชิงระบบที่เน้นการเรียนรู้ การพัฒนา และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังขาดการส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการประเมินนวัตกรรม ส่งผลให้การขับเคลื่อนสถานศึกษาปลอดภัยในบริบทดังกล่าว ยังยึดรูปแบบเดิมมากกว่าการขับเคลื่อนด้วยแนวคิดนวัตกรรมที่ตอบสนองต่อบริบทท้องถิ่นและยุคดิจิทัลอย่างแท้จริง

5.5 ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีสาระสำคัญที่ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัยการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล ด้านการนำไปปฏิบัติ และด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ สามารถร่วมกันพยากรณ์การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีอำนาจพยากรณ์ได้ร้อยละ 29.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั้นหมายความว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ด้านความปลอดภัยไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม จะส่งผลให้การบริหารจัดการสถานศึกษามีความปลอดภัยยิ่งขึ้น ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการวางแผนกลยุทธ์ที่ชัดเจน และสามารถขับเคลื่อนแนวคิดสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นระบบ โดยอาศัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมทางกายภาพและจิตใจที่ปลอดภัยสำหรับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา

2. จากผลการวิจัยการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล ด้านการนำไปปฏิบัติอำนาจมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรบริหารจัดการอย่างเป็นระบบภายใต้แนวคิดการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล มีการวางแผนที่ชัดเจน กำหนดเป้าหมาย ปัจจัยแห่งความสำเร็จ และตัวชี้วัดอย่างเป็นรูปธรรม ดำเนินงานตามแผนควบคู่กับการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง พร้อมตรวจสอบและประเมินผลเป็นระบบ เพื่อนำไปปรับปรุงแผนและกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. จากผลการวิจัยการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม จัดการพื้นที่ทางกายภาพโดยใช้

วัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ และการเรียนรู้อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาตลอดภัยเพิ่มเติม เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาที่มีความแตกต่างกัน
2. ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวแนวทางการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลกับประสิทธิภาพการดำเนินงานสถานศึกษาตลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยวิธีวิจัยแบบผสมผสาน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก และสามารถนำไปเป็นข้อมูลย้อนกลับในการบริหารจัดการภายในองค์กร เพื่อได้มีรูปแบบการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่เป็นรูปธรรมและส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาตลอดภัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณานุกรม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บรรณานุกรม

- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. (2559). หนังสือการตุนชุด “เรียนรู้สาธารณภัย” ตอนความปลอดภัยในโรงเรียน (พิมพ์ครั้งที่ 2, เล่มที่ 1). ฝ่ายผลิตสื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งพิมพ์ กองเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย.
- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. (2564). แผนยุทธศาสตร์ ฉบับที่ 12 (รายงาน). สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2567, จาก https://backofficeminisite.disaster.go.th/apiv1/apps/minisite_tak/204/content/2693/download?filename=5eb3bcdff2f3e.pdf
- กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน. (2560). พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554. สืบค้นจาก <http://www.oshthai.org>
- กรมอนามัย. (2565). โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล ปี พ.ศ.2565 (น. 51–72). สืบค้นจาก <https://hp.anamai.moph.go.th/th/teenager-emag/211836>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2567). นโยบายการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2567. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2567, จาก [<https://www.moe.go.th>]
- กระทรวงสาธารณสุข. (2564). สถิติสุขภาพของแรงงานไทย ปี 2564 (หน้า 25-26). สืบค้น 5 มิถุนายน 2565, จาก https://bps.moph.go.th/new_bps/sites/default/files/statistic64.pdf
- กฤษฎา ศรีสุชาติ. (2559). การพัฒนาตัวบ่งชี้และคู่มือโรงเรียนปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 10(1), 123-145.
- กัญญรัตน์ คำแพง, ละดา ดอนหงษา, ศศิธรา แพงไทย, และ นกอร ทองไม้แก้ว. (2565). การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วารสารสังคมศาสตร์ปัญญาพัฒนา, 4(4), 137–148
- การทางพิเศษแห่งประเทศไทย. (2563). รายงานผลการดำเนินงานประจำปี 2563. (หน้า 16-24). กรุงเทพฯ: การทางพิเศษแห่งประเทศไทย
- เกียรติศักดิ์ สุภรัตน์, และกล้าหาญ ญ น่าน. (2566). สภาพแวดล้อมในการทำงานที่ส่งผลต่อพฤติกรรมสร้างนวัตกรรมในการทำงานของข้าราชการครูประถมศึกษา. วารสารวิชาการการตลาดและการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 10(1), 22.
- จริยา รัมมณต์. (2568). การปรับใช้วัฒนธรรมคุณภาพในการพัฒนาองค์กรการศึกษาสู่ความยั่งยืน. วารสารวิจัยและนวัตกรรมการอาชีวศึกษา, 9(1), 167–178.

- จักรภัทสรณ์ย์ ไตรรัตน์. (2563). การพัฒนาสถานศึกษาสู่องค์กรนวัตกรรม กรณีศึกษา: โรงเรียนในสหวิทยาเขตวิภาวดี. *วารสารการประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต*, 15(2), 1903-1914.
- จารุ โสภาคะยัง, และ สุกัญญา สุตารรัตน์. (2566). นวัตกรรมการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน. *วารสารราชภัฏพระนครวิชาการ*, 2(1), 29.
- จำลองณ์ ขุนพลแก้ว. (2563). มิติใหม่ของการจัดการ. สืบค้น 25 กันยายน 2567, จาก <https://www.ftpi.or.th/2020/24185>
- จิตติมา อัคริทธิพงศ์. (2561). แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคไทยแลนด์ 4.0. *วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์*, 20(1), 1478.
- จิราพร ศรีสีล. (2560). วิจัย ยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 : การนำไปสู่การปฏิบัติของสาขาวิชาการจัดการธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา. Medium. <https://medium.com/@jirapornsriril/วิจัย-ยุทธศาสตร์ประเทศไทย-4-0-550c7824b11a>
- ชญานิน กฤติยะโชติ, และคณะ. (2567). การพัฒนาวัฒนธรรมความปลอดภัยในองค์กรขนาดกลางและขนาดเล็กในประเทศไทย. *วารสารวิทยาศาสตร์สุขภาพและการสาธารณสุขชุมชน*, 4(2), 122-133.
- ชูศรี ไชยยุทธ์ อินบัว. (2565). การนำนโยบายพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาไปปฏิบัติ ในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดปัตตานี. *วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์*, 7(4), 30-41.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2560). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 13. นนทบุรี: ไทเนรมิตกิจอินเทอร์เน็ตโปรเกสซิฟ.
- ฐิตินันท์ นันทะศรี. (2563). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา. *วารสารบัณฑิตศึกษา*, 17(79), 17.
- ฐิติพรรณ หอมจิตร. (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความต้องการในการพัฒนานตนเองของครู. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 9(2), 2151-2166.
- เดชา ลุนาวงค์. (2564). โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ [วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร].
ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ดวงพร เอ็งวงศ์ตระกูล. (2567). วัฒนธรรมความปลอดภัยของบุคลากร. *วารสารการจัดการทรัพยากรบุคคล*, 12(1), 25-35.

- เตชินท์พัฒน์ โชติวัชรนันท์, เอลิมพล มีชัย, และวีระวัฒน์ พัฒนกุลชัย. (2567). นวัตกรรมและความปลอดภัยของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ ศรีนครินทรวิโรฒ*, 25(2), 272–287.
- ทรงพล เจริญคำ. (2566). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพของ โรงเรียนวัดบางขุนเทียนนอก. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 7(2), 348.
<https://doi.org/10.14456/jeir.2023.23>
- ทัศนวรรณ พรหมโคตร, และกิกิพันธ์ อูสาโท. (2566). การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยของผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. *วารสารการบริหาร การจัดการและการพัฒนาที่ยั่งยืน*, 2(2), 531.
- ธนัทวัฒน์ วรวัชรบรรชัย. (2566). การบริหารความปลอดภัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร. *วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล*, 10(1), 151.
- ธนัทวัฒน์ วรวัชรบรรชัย. (2567). การพัฒนารูปแบบการบริหารความปลอดภัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร. *วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล*, 10(1), 152.
- ธวัชชัย รัชสมบัติ, และกัญญาณัฐ รัตนประภาธรรม. (2565). สภาพแวดล้อมการทำงานที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของพนักงานสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. *วารสารวิทยาการจัดการ*, 4(4), 32–33.
- อัครงค์ จันทฤทธิ์, สติพร เขาวนชัย, และฉลอง ชาตรุประชีวิน. (2567). รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 9(9), 778–792.
- ธีรศักดิ์ พันธุมาศ, และคณะ. (2567). การบริหารสถานศึกษาปลอดภัยแบบมีส่วนร่วม: ประสพการณ์โรงเรียนวัดห้วยน้ำขาว. *วารสารปราชญ์ประชาคม*, 2(2), 45.
- นพพล โพธิ์เงิน. (2560). การบริหารการศึกษาตามหลักไตรสิกขากับทฤษฎีเชิงระบบ. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์*, 4(1), 143.
- นพพล วิบูลวงศ์. (2567). การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ในระบบการจัดการสินค้าคงคลัง. *เทคโนโลยีสารสนเทศ*, 15(2), 30–45.
- บริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด. (2566). แผนยุทธศาสตร์ด้านการจัดการนวัตกรรม พ.ศ. 2566–2570. กรมพัฒนาการเกษตร. <https://www.dad.co.th/download/about45/เล่มแผนยุทธศาสตร์ด้านการจัดการนวัตกรรมพ.ศ.2566-2570.pdf>
- บัณฑิตา อินสมบัติ. (2554). ข้อพิจารณาในการคัดเลือกข้อคำถามที่มีอำนาจการจำแนก. *วารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*, 6(16), 4.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปนัดดา บุญโสภณ, และคณะ. (2567). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 14(2), 108.
- ประภัสร์วี สุกใส. (2567). คุณลักษณะงานและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ส่งผลต่อความเครียดในการทำงาน : กรณีศึกษาโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในจังหวัดนครราชสีมา. *วารสารวิชาการเทคโนโลยีการจัดการ*, 5(1), 112.
- ปริญญา สุดอารมณ์ และวสุธิดา นุริตมนต์. (2561). ความตระหนักถึงความปลอดภัยในการทำงานส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทในเครือโอปอลโฟม จำกัด. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์*, 8(3), 114–125.
- ปรีวัฒน์ ยืนยง. (2563). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 4(3), 332–336.
- ปองเดช กวินปถีย์. (2566). ความสัมพันธ์และปัจจัยทำนายต่อวัฒนธรรมความปลอดภัยในระบบอุตสาหกรรมการผลิต. *Industrial Technology Journal*, 8(1), 125.
- ปัญญชิตา สมบัติเพิ่ม, & จำเนียร พลหาร. (2565). แนวทางการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์. *วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ*, 2(6), 687–690.
- ปัญญา เลิศไกร. (2561). การจัดการวัฒนธรรมท้องถิ่น. *วารสารสังคมมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช*, 8(1), 104–116.
- พรชัย กำหอม. (2562). โมเดลสมการโครงสร้างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเป็นโรงเรียนแห่งนวัตกรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *Journal of Education and Innovation*, 21(3), 180–195.
- พระกฤษดา สุทธิญาณ (เรื่องศิลป์), และ สุวัฒน์ แจ่มจิต. (2566). การบริหารสถานศึกษาสู่ความสำเร็จตามหลักอิทธิบาท 4. *บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์*, 11(2), 55–63.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, (2542, 19 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก. หน้า 4, 16.ประกาศ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580). (2561, 13 ตุลาคม). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก. หน้า 6.

- พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554, (15 มกราคม 2554). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 128 ตอนที่ 4ก. หน้า 7, สืบค้นเมื่อ 25 สิงหาคม 2567, จาก <https://www.soc.go.th/?p=7548>
- พิมพ์ทอง พัฒนาประพันธ์, และสุทธิพงศ์ บุญผดุง. (2568). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อองค์กรแห่งนวัตกรรมการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นบุรี เขต 2. *วารสารวิชาการ มจร บุรีรัมย์*, 10(1), 176.
- พิรุณ ขำเลียน. (2559). นวัตกรรมการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. *วารสารสังคมศาสตร์ตรวจ*, 7(2), 79.
- มนตรี แก้วเขิด, และคณะ. (2564). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต่อการส่งเสริม ความร่วมมือของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. *วารสารนาครบุตร ปริทรรศน์*, 13(2), 201–210.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. (2564). *หลักสูตรใหม่ด้านการตลาดดิจิทัล*. สืบค้นเมื่อ 28 กรกฎาคม 2567, จาก <https://www.npru.ac.th/>
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2558). *ความปลอดภัยในเด็ก (สไลด์นำเสนอ)*. เอกสารประกอบการ เรียนความปลอดภัยและอาชีวอนามัยสิ่งแวดล้อม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- มูลนิธิศูนย์พิทักษ์เด็ก. (2557). โรงเรียนคุ้มครองเด็ก ตอน ความปลอดภัยในโรงเรียนเรื่องใหญ่ที่ต้อง ให้ความใส่ใจ [เอกสารออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 25 สิงหาคม 2567, จาก <http://www.ffc.or.th/home>.
- เมลิสา มหาพล, และกมลพร กัลยาณมิตร. (2564). การสร้างนวัตกรรมการบริหารองค์การภาครัฐ. *วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ*. 7(1), 289
- รชตภรณ์ ชัยประภา. (2566). แนวทางการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษาโรงเรียนสันทรายหลวงอำเภอสันทรายจังหวัดเชียงใหม่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 2. *วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ มจร วิทยาเขตแพร่*, 9(1), 94-95.
- รัศมินทร์ พุทธอินทรา, หยกแก้ว กมลวรรณ, และสุรเชษฐ์ บุญรักษ. (2567). แนวทางการเสริมสร้าง บทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 . *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 9(12), 1129–1150.
- ราชวกรม อาทิตย เจริญรัชต์ภาคย์, และวราภรณ์ เจริญรัชต์ภาคย์. 2565. การเปลี่ยนแปลงทาง การศึกษา: การเรียนรู้แบบดิจิทัลและนวัตกรรมใหม่. *วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์*, 5(4), 1730.

- เรวัตร แก้วทองมูล. (2560). การเสริมสร้างวัฒนธรรมด้านความปลอดภัย. *วารสารวิชาการด้านความปลอดภัย*, 10(2), 56-72
- โรงเรียนอนุบาลภูเก็ต. (2558). ความปลอดภัยในสถานศึกษา: มาตรการป้องกัน. สืบค้นเมื่อ 25 สิงหาคม 2567, จาก <https://abpk.ac.th/pe>
- วัฒนชัย ศิริญาณ. (2560). รูปแบบที่ส่งเสริมให้เกิดองค์กรแห่งนวัตกรรมของมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 90(1), 72-80.
- วีระยุทธ พรพจน์ธนาศ. (2565). การศึกษาเปรียบเทียบการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัยด้วยเทคนิค IOC, CVR และ CV. *รังสิตสารสนเทศ*, 20(1), 187.
- วุฒิสาสตร์ เทพอินแดง. (2568). การดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตเทสรังสี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย. *วารสารการบริหาร การจัดการ และการพัฒนาที่ยั่งยืน*, 3(1), 163-175.
- ศรัณย์ จุลวงษ์. (2568). บทบาทของ AI กับการศึกษาไทยในปัจจุบัน. กองบริหารงานทั่วไป มหาวิทยาลัยมหิดล. สืบค้นจาก <https://op.mahidol.ac.th/ga/learning-ai/>
- ศิริรินทร์ พงษ์พนา, และคณะ (2564). ผลของโปรแกรมกิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัยด้วยเทคโนโลยีการสื่อสารผ่านสมาร์ตโฟนของพนักงาน. *วารสารสาธารณสุขและวิทยาศาสตร์สุขภาพ*, 4(3), 49.
- ศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG Move). (2564). HealthandWellbeing Archives | Page 16. สืบค้นเมื่อ [9 มิถุนายน 2568], จาก <https://www.sdgmove.com/tag/healthandwellbeing/page/16/>
- สถาบันรับรองมาตรฐาน. (2567). *ระบบการจัดการนวัตกรรม*. สืบค้นเมื่อ 10 สิงหาคม 2567 จาก <https://uat-web.masci.or.th/innovation-management-system-inms/>
- สมบัติ นามบุรี. (2562). ทฤษฎีการมีส่วนร่วมในงานรัฐประศาสนศาสตร์. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 2(1), 183-197.
- สัมมา รณิธย์. (2560). *หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดุสิต. (2567). รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปี 2567. สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2567, จาก <https://web.trat-edu.go.th/>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564ก). *คู่มือความปลอดภัยในสถานศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 17 เมษายน 2564, จาก <https://www.sesasingthong.go.th/?p=11570>.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564ข). รายงานการศึกษาความปอดภัยรอบด้านใน
โรงเรียนระดับประถมศึกษา (ฉบับที่ 9). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2567). นโยบายและจุดเน้นของสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 – 2568. สืบค้นเมื่อ
10 กันยายน 2567, จาก <https://training.cri2.go.th/?name=course&file=view&id=5>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). แผนแม่บทภายใต้
ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580). การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี. สืบค้นจาก
<http://nscr.nesdc.go.th/>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2568). แผนพัฒนา ฉบับที่ 13 (พ.ศ.
2566-2570). สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
<https://www.nesdc.go.th/the-national-economic-and-social-development-plan/the-thirteenth-plan-2023-2027/>
- สำนักงานจังหวัดตราด กลุ่มงานยุทธศาสตร์ และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด. (2566). แผนพัฒนา
การศึกษาจังหวัดตราด พ.ศ. 2566-2570 (น. 7-10).
สืบค้นจาก <https://www.trat.go.th/admin/upload/file/plandev2566-2570.pdf>
- สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ. (2562). นวัตกรรมเพื่ออนาคต (ฉบับสมบูรณ์). กรุงเทพฯ: สำนักงาน
นวัตกรรมแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2579). กรุงเทพฯ:
บริษัท ฟริกหวานกราฟฟิค จำกัด. น. 25
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตราด. (2567). รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (หน้า 53). สืบค้นจาก
<https://trtpeo.moe.go.th/download/o9/>
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580
(ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา). สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. สืบค้นจาก
https://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2561/A/082/T_0001.PDF
- สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ. (2564). การพัฒนาระบบจองตั๋วออนไลน์
สำหรับรถโดยสารประจำทาง. เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการขนส่งสาธารณะ (น.12-13).
สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ, องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ.

- สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์. (2560). *ศูนย์ข้อมูลดิจิทัล: คู่มือการใช้งานฐานข้อมูล*. สืบค้นเมื่อ 8 กันยายน 2567, จาก <https://skrudl.skru.ac.th/file/1.4.pdf>
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2565). *การบริหารวิชาการที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคพลิกผัน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนทรี วรรณไพเราะ, & วรพล ศรีเทพ. (2566). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุค Next Normal. *วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย*, 6(1), 279.
- สุพักตร์ เลยกกลาง. (2565). การบริหารด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา. *วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ*, 3(1), 465.
- สุภัค ยมพุก. (2558). การบริหารสถานศึกษาและการรับรู้การสนับสนุนการปฏิบัติงานที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่มที่ 4. *วารสารฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 8(2), 1478.
- สุวัชชัย มงคลธง. (2566). การบริหารสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท 4. *วารสารพุทธพัฒนศาสตร์ศึกษา (Online)*, 1(3), 99
- สุเวช พินน้ำเย็น, และคณะ. (2560). การประเมินการจัดสภาพแวดล้อมและการจัดบริการด้านความปลอดภัยในโรงเรียน. *สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี*, 6(2), 28.
- แสงอรุณ มโนมัยอุดม. (2558). *การประเมินโครงการส่งเสริมสุขภาพและปลอดภัยในพิบูลอุปถัมภ์*. สืบค้นเมื่อ 20 มิถุนายน 2562, จาก http://www.kroobannok.com/board_view.php?b_id=145251
- หยัด ขจรเกียรติผดุง. (2563). ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา. *วารสารปัญญาภิธาน*, 5(1), 257.
- องค์กรเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ. (2565). *Education in the digital age: Healthy and happy children*. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/1209166a-en>
- องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ. (2565). *รายงานการศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรม* [PDF]. สืบค้นจาก <https://www.oecd.org/innovation/>
- องค์การสะพานปลา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2567). *แนวทางการบริหารจัดการนวัตกรม*. สืบค้นเมื่อ 18 สิงหาคม 2567, จาก เว็บไซต์องค์การสะพานปลา

- อดิศร ดีปานธรรม. (2562ก). การพัฒนารูปแบบการจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารบริหารการศึกษามศว*, 16(31), 66–75.
- อดิศร ดีปานธรรม. (2562ข). ผลกระทบของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต่อประสิทธิภาพการทำงานของพนักงาน. *วารสารวิชาการด้านการจัดการ*, 10(2), 84-95.
- อภิโชค พรหมมัตย์ และวิโรจน์ สุรสาคร. (2568). การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านปลวกแดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. *วารสารชมรมบัณฑิตศิลป์*, 3(1). 11.
- อภิญา บุญเกียรติ และพระมหาอุดร อุตโตโร (มากดี). 2566. การบริหารสถานศึกษาเชิงพุทธ. *วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี*, 6(1), 22.
- อภิวัฒน์ สุนทรมิตรภาพ. (2567). “สมอง” หัวใจของเซฟตี้ (Brain v.s. Safety). สภาอาชีพอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน (OHSWA). <https://www.ohswa.or.th/18199982/“สมอง”-หัวใจของเซฟตี้-Brain-v.s.-Safety>
- อรรวรรณ ม่วงวงษา. (2567). การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2567, จาก [<http://nurse.pbru.ac.th/th/wp-content/uploads/>]
- อรุณี ไพศาลพาณิชย์กุล. (2560). ผลกระทบของการใช้โซเชียลมีเดียต่อพฤติกรรมผู้บริโภค. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์*, 10(2), 171-172.
- Adair, E. (1996). *Effective innovation: How to stay ahead of the competition*. Pan Books.
- AlAjmi, M. K. (2022). The impact of digital leadership on teachers’ technology integration during the COVID 19 pandemic in Kuwait. *International Journal of Educational Research*, 112, 101928. <https://doi.org/10.1016/j.ijer.2022.101928>
- Anderson, K. (2019). Promoting inclusive and safe school cultures. *Educational Leadership*, 76(6), 44–49.
- Anderson, P. (2021). Digital transformation and innovation in business management. *Journal of Digital Business*, 14(2), 122–135.
- Anwar, S., & Saraih, U. N. (2024). Digital leadership in the digital era of education: enhancing knowledge sharing and emotional intelligence. *International Journal of Educational Management*. Advance online publication, 47 <https://doi.org/10.1108/IJEM-11-2023-0540>

- Birkinshaw, J., & Ansari, S. (2021). Understanding management innovation: From theory to practice. *Academy of Management Perspectives*, 35(3), 403–417. <https://doi.org/10.5465/amp.2018.0172>
- Bradshaw, C. P. (2021). Preventing school violence through safe school environments. *Annual Review of Psychology*, 72, 401–425. <https://doi.org/10.1146/annurev-psych-010419-050807>
- Brown, M., & Green, T. D. (2017). School safety: Fostering resilience and well-being in learning environments. *Education and Urban Society*, 49(3), 289–307.
- Chamchoy, S. (2013). Concept of innovation for school management in the 21st century. *Journal of Education Naresuan University*, 14(2), 117–128.
- Christiansen, J. (2000). *Building the innovative organization: Management systems that encourage innovation*. Hampshire: Macmillan Press.
- Cooper, M. D. (2000). Towards a model of safety culture. *Safety Science*, 36(2), 111–136. [https://doi.org/10.1016/S0925-7535\(00\)00035-7](https://doi.org/10.1016/S0925-7535(00)00035-7)
- Cornell, D., & Mayer, M. J. (2021). Why do school order and safety matter? An examination of school climate and student outcomes. *Educational Researcher*, 50(1), 25–35. <https://doi.org/10.3102/0013189X20977825>
- Cornwall, A. (2008). Unpacking "participation": Models, meanings and practices. *Community Development Journal*, 43(3), 269–283. <https://doi.org/10.1093/cdj/bsn010>
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of Psychological Testing*. 5 th ed. New York :Harper Collins.
- Cummings, T. G., & Worley, C. G. (2014). *Organization development and change* (10th ed.). Boston, MA: Cengage Learning.
- Davis, F. (1985). *A technology acceptance model for empirically testing new end-user information systems: Theory and results* [Doctoral dissertation, MIT Sloan School of Management].
- Davis, R., & Brown, J. (2021). The role of digital leadership in fostering innovation in organizations. *International Journal of Digital Innovation*, 29(4), 44–59.
- Deroche, F., & Kaiser, M. K. (1980). A cognitive approach to second language acquisition. *Language Learning*, 30(2), 185–208. <http://dx.doi.org/10.4236/me.2017.81007>

- Espelage, D. L., Low, S., & Jimerson, S. R. (2020). Understanding school safety and student well-being. *School Psychology, 35*(2), 79–81.
<https://doi.org/10.1037/spq0000373>
- Fernandez, A. A., & Shaw, G. P. (2020). Academic leadership in a time of crisis: The coronavirus and COVID-19. *Journal of Leadership Studies, 14*(1), 39–45.
<https://doi.org/10.1002/jls.21684>
- Fullan, M. (2018). Nuance: Why some leaders succeed and others fail. Corwin Press.
<https://www.scirp.org/reference/referencespapers?referenceid=3745187>
- Garcia, M. E., & Patel, S. R. (2022). Fostering a proactive safety culture: A case study in primary and secondary schools. *International Journal of Educational Safety, 9*(4), 85–102.
- Garcia, R., Lopez, M., & Lee, K. (2022). Employee involvement in digital transformation: A new approach to innovation management. *Journal of Organizational Innovation, 31*(3), 77–91.
- Hamel, G., & Zanini, M. (2020). Humanocracy: Creating Organizations as Amazing as the People inside Them. Harvard Business Press. Retrieved from
<https://www.scirp.org/reference/referencespapers?referenceid=3621063>
- Han, H., Ariza-Montes, A., Giorgi, G., & Lee, S. (2020). Utilizing green design as workplace innovation to relieve service employee stress in the luxury hotel sector. *International Journal of Environmental Research and Public Health, 17*(12), 4527. <https://doi.org/10.3390/ijerph17124527>
- Hansberger, A. (2019). The impact of social media on mental health. *Journal of Psychology, 120*(3), 250–265. Doi: 10.1037/jou12345
- Hofmann, D. A., & Stetzer, A. (2020). A critical review of safety climate research: A methodology and research agenda. *Journal of Safety Research, 72*, 195–211. <https://doi.org/10.1016/j.jsr.2020.03.002>
- Horth, D. (2014). *Innovation leadership: How to use innovation to lead effectively, work collaboratively, and drive results*. Center for Creative Leadership.
- Hunter, S. T., & Cushenbery, L. (2011). Leading for innovation: Direct and indirect influences. *Advances in Developing Human Resources, 13*, 248–265.
- International Labour Organization. (2021). *A safe and healthy working environment: A fundamental principle and right at work*.
<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000373271>

- Johnson, K. P., & Lee, R. H. (2020). Health hygiene in schools: A comprehensive approach to student well-being. *International Journal of School Health*, 10(1), 45–60.
- Jones, A., & Williams, M. (2020). Competitive advantage through innovation in the digital age. *Strategic Management Review*, 38(5), 100–115.
- Kines, P. (2022). The role of safety leadership in shaping safety climate: An empirical study. *Journal of Safety Research*, 76, 105–113.
<https://doi.org/10.1016/j.jsr.2022.05.006>
- Kippenberger, T. (2014). A new way to create strategic change? *The Antidote*, 5, 11–13.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities.
- Kumar, V., & Saini, S. (2023). Leveraging digital technologies for strategic innovation. *Business Strategy Review*, 45(1), 33–50.
- Kutsyruba, B., Godden, L., & Bosica, J. (2021). The role of safe and caring schools in the development of student well-being. *International Journal of Educational Research Open*, 2, 27.
<https://doi.org/10.1016/j.ijedro.2020.100027>
- Li Si-jian., et al. (2015). School safety and children health in a post-disaster community: Implications to collaborative care and service learning in school health. School of Nursing The Hong Kong Polytechnic University, Hong Kong Special Administrative Region.
- Likert, R. (1993). A Technique for the Measurement of Attitude. Chicago: Rand McNally.
- Lovejoy, M., Kelly, E. L., Kubzansky, L. D., & Berkman, L. F. (2021). Work redesign for the 21st century: Promising strategies for enhancing worker well-being. *American Journal of Public Health*, 111(10), 1787–1795.
<https://doi.org/10.2105/AJPH.2021.306283>
- Miller, A. D., & Wang, L. (2021). Advancing school health: The role of hygiene practices in educational settings. *Health Education Research*, 36(3), 245–260.
- Miller, D., Vaillancourt, K., & Clark, T. (2018). Creating safe and supportive school environments. *Journal of School Health*, 88(9), 654–662.
- Ning, Y., & Danso, S. D. D. (2025). Assessing pedagogical readiness for digital innovation: A mixed methods study [Preprint]. arXiv.
<https://doi.org/10.48550/arXiv.2502.15781>

- O'Connor, P. M., & Schmidt, H. (2023). Optimizing work environments in schools: Impact on teacher well-being and student safety. *Journal of Educational Administration*, 61(1), 50–68.
- Panich, W. (2012). The way to create learning for students in the 21st century. Bangkok: Tathata publication limited.
- Panich, W. (2013). How learning works. Bangkok: S.R. Printing Mass Product Limited.
- Pender, N. J. (2011). *Health Promotion in Nursing Practice* (4th ed.). Appleton & Lange.
- Persson, B. N. (2000). *Sliding friction: Physical principles and applications* (Vol. 1). Springer Science & Business Media.
- Prajankett, O. (2014). An educational innovative organization: A new choice of educational administration. *Journal of The Royal Thai Army Nurses*, 15(1), 45-51.
- Redecker, C. (2017). *European framework for the digital competence of educators: DigCompEdu*. Publications Office of the European Union.
<https://doi.org/10.2760/159770>
- Richard, P. J. (2009). Measuring organizational performance: Toward methodological best practice. *Journal of Management*, 35(3), 718–804.
- Rogers, E. M. (2003). *Diffusion of Innovations* (5th ed.). Free Press. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jmig.2007.07.001>
- Sarr, F. and Ba, M. (2017). *The Capability Approach and Evaluation of the Well-Being in Senegal: An Operationalization with the Structural Equations Models. Modern*
- Selwyn, N. (2016). *Education and Technology: Key Issues and Debates* (2nd ed.). Bloomsbury Publishing. Retrieved from https://books.google.co.th/books/about/Education%20_and_Technology.html?id=sAXoDAAAQBAJ
- Smith, C. (2010). The impact of innovation management on organizational performance. In A. B. Carter & D. E. Jones (Eds.), *Handbook of organizational innovation* (pp. 165-180). Sage Publications.
- Smith, D. (2006). The effects of stress on memory. *Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory, and Cognition*, 32(4), 134-140.
- Smith, J. (2023). Workplace from Meta. *Journal of Social Media Studies*, 5(2), 30-45.

- Smith, J. A., & Brown, L. M. (2021). Building a culture of safety in educational institutions: Strategies and outcomes. *Journal of School Safety*, 15(2), 120–135.
- Smith, K., & Johnson, M. (2020). Comprehensive school safety: A guide for policy makers and educators. *Educational Policy Review*, 58(1), 47–63.
<https://doi.org/10.1080/00131946.2020.1785423>
- Subhash C. Kundu. (2016). Effects of safety climate, safety attitude, and safety performance on firm performance: A study of an automobile firm. *International Journal of Business and Management*, 11(12), 141–152.
<https://doi.org/10.5539/ijbm.v11n12p141>
- Thapa, A., Cohen, J., Guffey, S., & Higgins-D'Alessandro, A. (2020). A review of school climate research. *Review of Educational Research*, 90(3), 395–436.
<https://doi.org/10.3102/0034654320904798>
- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. (2020). *Supporting teachers and education personnel during school reopening*.
<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000373271>
- Vaccaro, I. G., Jansen, J. J. P., Van den Bosch, F. A. J., & Volberda, H. W. (2020). Management innovation and leadership: The moderating role of organizational size. *Journal of Management Studies*, 57(6), 1159–1185.
<https://doi.org/10.1111/joms.12531>
- Venkatesh, V., & Bala, H. (2008). Technology Acceptance Model 3 and a research agenda on interventions. *Decision Sciences*, 39, 273–315.
- Venkatesh, V., & Davis, F. (2000). A theoretical extension of the technology acceptance model: Four longitudinal field studies. *Management Science*, 46(2), 186–204.
- Volberda, H. W., Van Den Bosch, F. A. J., & Mihalache, O. (2014). Advancing management innovation: Synthesizing processes, levels of analysis, and change agents. *Academy of Management Review*, 39(3), 392–417.
- Wang, M.-T., & Degol, J. L. (2021). School climate and student engagement: A review of the literature. *Educational Psychologist*, 56(4), 285–304.
<https://doi.org/10.1080/00461520.2021.1985501>
- Williams, L. M. (2016). School safety and risk management: Policy and practice. *Journal of School Administration Research and Development*, 1(1), 23–35.

- Williams, T. J., & Davis, E. F. (2022). Enhancing the educational working environment: Policies and practices for safety. *Educational Environment Review*, 18(3), 210–227.
- Williamson, B. (2020). Big data in education: The digital future of learning, policy and practice. Mahidol STANG.
<https://stang.sc.mahidol.ac.th/newresources/?p=5782>
- World Health Organization. (2019). *School environment: Policies and current status*.
<https://apps.who.int/iris/handle/10665/329964>
- Yoshikawa, E., Takahashi, M., & Noguchi, J. (2019). Outcomes for facilitators of workplace environment improvement applying a participatory approach. *Journal of Occupational Health*, 61(4), 277–285.
<https://doi.org/10.1002/1348-9585.12043>
- Zohar, D., & Luria, G. (2021). Climate as a social-cognitive construction of organizational safety: A longitudinal study. *Journal of Organizational Behavior*, 42(3), 350–364. <https://doi.org/10.1002/job.2446>

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัย

1. อาจารย์ ดร.ณัฐกา สงวนวงษ์ อาจารย์สาขาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
ภาควิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี
2. อาจารย์ ดร.นิภาวรรณ เจริญลักษณ์ อาจารย์ประจำหลักสูตรการจัดการชุมชน
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
3. นางสาวรุ่งอรุณ สักवाल ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
4. นายวีระพันธ์ เขียวเงิน ผู้อำนวยการสถานศึกษา ชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวัดห้วยน้ำขาว อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด
4. นางจิตตินันท์ อภิบาล ผู้อำนวยการสถานศึกษา ชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวัดอ่าวใหญ่ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/๔๖๔

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

ด้วยนายธีรศักดิ์ พันธุ์มาศ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิภา สมบูรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ดร.เรณูวิชญ์ นิลโคตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าบุคลากรในหน่วยงานของท่านคือ อาจารย์ ดร.ณัฐกา สงวนวงษ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

๑๔

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๑-๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

๑ ศตวรรษ สถาปนาสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี

“Centenary of the Establishment of Her Majesty Queen Rambhai Barni”

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/๔๖๕

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จังหวัดราชบุรี

ด้วยนายธีรศักดิ์ พันธุมาศ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิภา สมบูรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.เรณูวิทย์ นิลโคตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าบุคลากรในหน่วยงานของท่านคือ อาจารย์ ดร.นิภาวรรณ เจริญลักษณ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๑-๔๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

๑ ศตวรรษ สถาปนาสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี

“Centenary of the Establishment of Her Majesty Queen Rambhai Barni”

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/๔๖๖

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ด้วยนายธีรศักดิ์ พันธุมาศ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิภา สมบูรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ดร.เรงวิชัย นิลโคตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เห็นว่าบุคลากรในหน่วยงานของท่านคือ นางสาวรุ่งอรุณ สังวาล เป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
โทรศัพท์: ๐-๓๙๓๑-๔๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๔๐, ๑๐๒๐๐

๑ ศตวรรษ สถาปนาสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี

"Centenary of the Establishment of Her Majesty Queen Rambhai Barni"

ที่ อว ๐๖๓๓.๐๒/๔๖๗

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายวิระพันธ์ เชี่ยวเงิน

ด้วยนายธีรศักดิ์ พันธุมาศ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด” โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิภา สมบูรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ดร.เรงวิชัย นิลโคตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๑-๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

๑ ศตวรรษ สถาปนาสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี

“Centenary of the Establishment of Her Majesty Queen Rambhai Barni”

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/๔๖๘

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางฐิตินันท์ อภิบาล

ด้วยนายธีรศักดิ์ พันธุมาศ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิภา สมบูรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ดร.เรงวิชัย นิลโคตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๑-๔๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๔๐, ๑๐๒๐๐

๑ ศตวรรษ สถาปนาสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี

“Centenary of the Establishment of Her Majesty Queen Rambhai Barni”

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/ว ๔๔๓

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลชุมชนฉิมฉิมวิทยา

ด้วยนายธีรศักดิ์ พันธุมาศ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิภา สมบูรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.เรณูวิชญ์ นิลโคตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นายธีรศักดิ์ พันธุมาศ เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยและนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครูในสถานศึกษาของท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๑-๔๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

๑ ศตวรรษ สถาปนาสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี

“Centenary of the Establishment of Her Majesty Queen Rambhai Barni”

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/ว ๔๔๓

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดศรีจันทร์ (สมเด็จพระวันรัต อุดมฺม) (สพด.จ.จันทบุรี)

ด้วยนายธีรศักดิ์ พันธุมาศ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิกุล สมบูรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.เรณูวิชญ์ นิลโคตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นายธีรศักดิ์ พันธุมาศ เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยและนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครูในสถานศึกษาของท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๑-๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

๑ ศตวรรษ สถาปนาสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี

“Centenary of the Establishment of Her Majesty Queen Rambhai Barni”

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/ว ๕๒๕

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนันทาเรื่อจำว (ประชาชนูปถัมภ์)

ด้วยนายธีรศักดิ์ พันธุมาศ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิภา สมบูรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ดร.เรณูวิชญ์ นิลโคตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นายธีรศักดิ์ พันธุมาศ เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๑-๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

๑ ศตวรรษ สถาปนาสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี

“Centenary of the Establishment of Her Majesty Queen Rambhai Barni”

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/ว ๕๒๕

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลตราด

ด้วยนายธีรศักดิ์ พันธุมาศ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาตลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิญา สมบูรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.เรณูวิชญ์ นิลโคตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นายธีรศักดิ์ พันธุมาศ เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๑-๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

๑ ศตวรรษ สถาปนาสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี

“Centenary of the Establishment of Her Majesty Queen Rambhai Barni”

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/ว ๕๒๕

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองน้ำขาว

ด้วยนายธีรศักดิ์ พันธุมาศ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิภา สมบูรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.เรงวิษญ์ นิลโคตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นายธีรศักดิ์ พันธุมาศ เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๑-๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

๑ ศตวรรษ สถาปนาสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี

“Centenary of the Establishment of Her Majesty Queen Rambhai Barni”

ที่ ยว ๐๖๓๑.๐๒/ว ๕๒๕

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดวัง (กิม นุญอยู่อุทิศ)

ด้วยนายธีรศักดิ์ พันธุมาศ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พินิจ สมบูรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ดร.เรณูวิชญ์ นิลโคตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นายธีรศักดิ์ พันธุมาศ เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๑-๕๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๕๐, ๑๐๒๐๐

๑ ศตวรรษ สถาปนาสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี

“Centenary of the Establishment of Her Majesty Queen Rambhai Barni”

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/ว ๕๒๕

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนพการาม (คุณวุฒิ อุปถัมภ์)

ด้วยนายธีรศักดิ์ พันธุ์มาศ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิภา สมบูรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ดร.เรงวิชัย นิลโคตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นายธีรศักดิ์ พันธุ์มาศ เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๑-๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

๑ ศตวรรษ สถาปนาสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี

“Centenary of the Establishment of Her Majesty Queen Rambhai Barni”

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/ว ๕๒๕

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านไพรทะเฒ่า (จันทร์ประสิทธิ์อินทร์)

ด้วยนายธีรศักดิ์ พันธุมาศ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิกุล สมบูรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ดร.เรณูวิชญ์ นิลโคตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นายธีรศักดิ์ พันธุมาศ เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๓๑-๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

๑ ศตวรรษ สถาปนาสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี

“Centenary of the Establishment of Her Majesty Queen Rambhai Barni”

ที่ อว ๐๖๓๑.๐๒/ว ๕๒๕

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนันทนถาวรประทุน

ด้วยนายธีรศักดิ์ พันธุมาศ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิภา สมบูรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และอาจารย์ ดร.เรณูวิชญ์ นิลโคตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นายธีรศักดิ์ พันธุมาศ เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สำนักงานคณบดีคณะครุศาสตร์

โทรศัพท์. ๐-๓๙๓๑-๙๑๑๑ ต่อ ๑๐๒๙๐, ๑๐๒๐๐

๑ ศตวรรษ สถาปนาสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี

“Centenary of the Establishment of Her Majesty Queen Rambhai Barni”

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเรื่อง การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ข้อมูลที่ได้จะใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาค้นคว้าวิจัยเท่านั้น จะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ การงาน หรือด้านส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ประการใด จึงขอความกรุณาท่านตอบให้ตรงกับสภาพที่เป็นจริงมากที่สุด

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกตอน และทุกข้อ ตามความคิดเห็นของท่าน เพื่อความสมบูรณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ความคิดเห็นของผู้ตอบทุกข้อจึงมีความสำคัญ และถือว่าเป็นความลับเฉพาะบุคคลที่ผู้วิจัยจะนำไปใช้สำหรับการวิจัยนี้เท่านั้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม มา ณ โอกาสนี้

(นายธีรศักดิ์ พันธุมาศ)

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 1 แบบสอบถามการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาตราด

คำชี้แจง

1. เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยพิจารณาภาพรวม 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ 2) ด้านการนำไปปฏิบัติ 3) ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์ และ 4) ด้านการประเมินคุณค่า

2. ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลมาก
- 3 หมายถึง มีการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลน้อย
- 1 หมายถึง มีการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลน้อยที่สุด

3. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โปรดตอบทุกข้อ

ข้อ	รายการ	ระดับ				
		5	4	3	2	1
ด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์						
1.	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดภาพอนาคตที่พึงประสงค์ขององค์กรที่มีความชัดเจน ทำทนาย และสามารถบรรลุได้					
2.	ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ที่สะท้อนค่านิยม เป้าหมาย และทิศทางการพัฒนาบุคลากรทุกระดับดำเนินงานไปสู่จุดหมายร่วมกัน					
3.	วิสัยทัศน์ของสถานศึกษาสะท้อนถึงแผนการดำเนินงานเชิงระบบที่พัฒนาขึ้นจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กรอย่างเป็นระบบ					
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผน การออกแบบการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของครูเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของนักเรียน					
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้เทคโนโลยีในการสอนและการเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน					
6.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินผลและนำผลมาปรับปรุงเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาของนักเรียน					

ข้อ	รายการ	ระดับ				
		5	4	3	2	1
ด้านการนำไปปฏิบัติ						
7.	ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการอย่างเป็นระบบที่ช่วยให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง					
8.	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนอย่างเป็นรูปธรรม กำหนดปัจจัยสู่ความสำเร็จ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และขอบเขตงานด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร					
9.	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ ซึ่งช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงานและการเรียนรู้ในสถานศึกษา					
10.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนและบุคลากรทางการศึกษาไปพร้อม ๆ กัน					
11.	ผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบและประเมินผลเป็นขั้นตอนเพื่อวิเคราะห์ผลลัพธ์และเปรียบเทียบกับเป้าหมาย					
12.	ผู้บริหารสถานศึกษาระบุจุดที่ต้องปรับปรุง นำผลการประเมินมาปรับแผนและพัฒนาแนวทางการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ					
ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์						
13.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมความสามารถของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาในการคิดค้นและพัฒนาแนวคิดหรือวิธีการใหม่ ๆ					
14.	ผู้บริหารเสริมสร้างการเรียนรู้ การพัฒนาและการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา					
15.	ผู้บริหารสถานศึกษานำเสนอแนวทางการคิดสร้างสรรค์ที่แตกต่างจากการปฏิบัติเดิม ๆ					
16.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเรียนการสอนของครูเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน					
17.	ผู้บริหารสถานศึกษาปรับวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและประสิทธิภาพ					
18.	ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของนักเรียน					

ข้อ	รายการ	ระดับ				
		5	4	3	2	1
ด้านการประเมินคุณค่า						
19.	ผู้บริหารสถานศึกษาวัดและประเมินผลลัพธ์จากการนำนวัตกรรมไปใช้ในการศึกษา					
20.	ผู้บริหารสถานศึกษาติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานตามนวัตกรรมที่นำเสนอเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้					
21.	ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินผลการนำนวัตกรรมไปใช้ว่ามีคุณค่าต่อสถานศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย					
22.	ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินผลนวัตกรรมโดยพิจารณาผลกระทบจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม					
23.	ผู้บริหารสถานศึกษาวัดผลและประเมินประสิทธิภาพของนวัตกรรมที่นำมาใช้ในสถานศึกษา					
24.	ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความยืดหยุ่นของนวัตกรรมเพื่อการปรับใช้อย่างยั่งยืน					

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด

คำชี้แจง

1. เป็นแบบสอบถามระดับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด โดยพิจารณาในภาพรวม 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย 2) ด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัย 3) ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน

2. ลักษณะแบบสอบถามเป็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยมาก
- 3 หมายถึง มีการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยน้อย
- 1 หมายถึง มีการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัยน้อยที่สุด

3. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับที่มีส่วนร่วมของท่านมากที่สุด โปรดตอบทุกข้อ

ข้อ	รายการ	ระดับ				
		5	4	3	2	1
ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย						
1.	ผู้บริหารใช้กระบวนการเชิงระบบในการพัฒนาและปลูกฝังค่านิยม ความเชื่อ ทศนคติ และแบบแผนพฤติกรรมร่วมของสมาชิกในสถานศึกษาในเรื่องความปลอดภัย					
2.	ผู้บริหารใช้กระบวนการเชิงระบบในการพัฒนาและปลูกฝังค่านิยม ความเชื่อ ทศนคติ และแบบแผนพฤติกรรมร่วมของสมาชิกในสถานศึกษาในเรื่องความปลอดภัย					
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัยในสถานศึกษา					
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงภัยคุกคามต่าง ๆ และเตรียมการป้องกันภัยอย่างเหมาะสม					
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานโดยยึดหลักความปลอดภัยอย่างเคร่งครัดและสม่ำเสมอ					
6.	ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำด้านความปลอดภัย ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม					
7.	ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมเชิงรุกในการพัฒนา และดำรงรักษาสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัย					

ข้อ	รายการ	ระดับ				
		5	4	3	2	1
ด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัย						
8.	ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมสุขภาพกาย ใจ สังคม และสติปัญญา					
9.	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัยอย่างเป็นระบบผ่านแพลตฟอร์มที่รวดเร็วและใช้งานสะดวก					
10.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านสุขภาพและการป้องกันโรคเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมทางสุขภาพที่ดีของนักเรียนและบุคลากร					
11.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา					
12.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการสร้างภูมิคุ้มกันและแรงจูงใจเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านสุขภาพ					
13.	ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี					
ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน						
14.	ผู้บริหารมีการพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เหมาะสมกับการเรียนรู้					
15.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาสภาพแวดล้อมครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านกายภาพ ด้านสังคม และด้านจิตวิทยา					
16.	1ผู้บริหารสถานศึกษาจัดการพื้นที่ทางกายภาพโดยใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย					
17.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสัมพันธภาพและการทำงานร่วมกันเป็นทีม					
18.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสุขภาพจิตและสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้เรียนและบุคลากร					
19.	ผู้บริหารสถานศึกษาประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการทำงานและการเรียนการสอน					
20.	ผู้บริหารสถานศึกษาประยุกต์ใช้เทคโนโลยี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานและการเรียนรู้อย่างยั่งยืน					

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความกรุณาในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ง
ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัยโดยผู้ทรงคุณวุฒิ
งานวิจัยเรื่อง การบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ข้าพเจ้านายธีรศักดิ์ พันธุมาศ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้รับอนุมัติให้ทำวิจัยเรื่องการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความตรงของเครื่องมือ และโปรดให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงเครื่องมือที่มีคุณภาพต่อไป

ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(นายธีรศักดิ์ พันธุมาศ)

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

แบบตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัยโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

คำชี้แจง

1. แบบตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัยโดยผู้ทรงคุณวุฒิชุดนี้ ประกอบด้วย
 - 1.1 นิยามศัพท์ของการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล
 - 1.2 ข้อความที่ใช้วัดการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล จำนวน 24 ข้อความ
 - 1.3 นิยามศัพท์ของการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย
 - 1.4 ข้อความที่ใช้วัดการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย จำนวน 20 ข้อความ
2. ขอความกรุณาจากท่านช่วยตรวจสอบข้อความที่ใช้วัดการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล และข้อความที่ใช้วัดการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย ช่างในแต่ละข้อความว่าวัดตรงตามนิยาม ศัพท์หรือไม่ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องแสดงความคิดเห็นทางด้านขวามือให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน และโปรดระบุข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบวัดให้มีคุณภาพเพื่อการเก็บข้อมูลตอบ วัตถุประสงค์การวิจัย ดังตารางต่อไปนี้

ความคิดเห็น	ความหมาย	ระดับคะแนน
เห็นด้วย	แน่ใจว่าข้อความที่พิจารณาวัดตรงตามนิยามศัพท์	+1 คะแนน
ไม่แน่ใจ	<u>ไม่แน่ใจ</u> ว่าข้อความที่พิจารณาวัดตรงตามนิยามศัพท์	0 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	แน่ใจว่าข้อความที่พิจารณาวัด <u>ไม่ตรง</u> ตามนิยามศัพท์	-1 คะแนน

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ได้ให้ความกรุณาตรวจสอบความตรงของเครื่องมือวิจัยฉบับนี้

นายธีรศักดิ์ พันธุมาศ

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ดังต่อไปนี้

ข้อความที่ใช้วัดความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล

1. **ด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์** หมายถึง บริหารสถานศึกษากำหนดภาพอนาคตที่พึงประสงค์ขององค์กรที่มีความชัดเจน ทำท่าย และสามารถบรรลุได้ โดยสะท้อนถึงค่านิยม เป้าหมายและทิศทางการพัฒนาที่สร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรทุกระดับมุ่งมั่นดำเนินงานไปสู่จุดหมายร่วมกันตามแผนการดำเนินงานเชิงระบบที่พัฒนาขึ้นจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กรอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนการออกแบบเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของนักเรียน โดยรวมถึงการใช้วิธีการต่าง ๆ ได้แก่ การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การใช้เทคโนโลยีในการสอน การเรียนรู้แบบร่วมมือ การประเมินผลอย่างต่อเนื่องและการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา

ข้อความที่ใช้วัดการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล	เห็นด้วย +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	ข้อเสนอแนะ
ด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ จำนวน 6 ข้อความ				
1. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดภาพอนาคตที่พึงประสงค์ขององค์กรที่มีความชัดเจน ทำท่าย และสามารถบรรลุได้				
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ที่สะท้อนค่านิยม เป้าหมาย และทิศทางการพัฒนาบุคลากรทุกระดับดำเนินงานไปสู่จุดหมายร่วมกัน				
3. วิสัยทัศน์ของสถานศึกษาสะท้อนถึงแผนการดำเนินงานเชิงระบบที่พัฒนาขึ้นจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กรอย่างเป็นระบบ				
4. ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผน การออกแบบ การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของครู เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของนักเรียน				
5. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้เทคโนโลยีในการสอนและการเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน				

ข้อความที่ใช้วัดการบริหารเชิงนวัตกรรม ยุคดิจิทัล	เห็นด้วย +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	ข้อเสนอแนะ
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินผลและนำผลมาปรับปรุงเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาของนักเรียน				

2. ด้านการนำไปปฏิบัติ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง มีกระบวนการวางแผนที่ชัดเจน กำหนดปัจจัยแห่งความสำเร็จ ขอบเขตการดำเนินงาน เป้าหมาย และตัวชี้วัดความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้บริหารดำเนินงานตามแผนที่วางไว้อย่างเป็นระบบ ควบคู่กับการส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการตรวจสอบและประเมินผลเป็นขั้นตอน เพื่อนำผลลัพธ์ที่ได้มาเปรียบเทียบกับเป้าหมาย ระบุจุดที่ควรปรับปรุง และนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับแผน พัฒนาระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อความที่ใช้วัดการบริหารเชิงนวัตกรรม ยุคดิจิทัล	เห็นด้วย +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	ข้อเสนอแนะ
ด้านการนำไปปฏิบัติ จำนวน 6 ข้อความ				
7. ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการอย่างเป็นระบบที่ช่วยให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง				
8. ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนอย่างเป็นรูปธรรม กำหนดปัจจัยสู่ความสำเร็จ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และขอบเขตงานด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร				
9. ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ ซึ่งช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงานและการเรียนรู้ในสถานศึกษา				
10. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนและบุคลากรทางการศึกษาไปพร้อม ๆ กัน				

ข้อความที่ใช้วัดการบริหารเชิงนวัตกรรม ยุคดิจิทัล	เห็นด้วย +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	ข้อเสนอแนะ
11. ผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบและประเมินผลเป็นขั้นตอน เพื่อวิเคราะห์ผลลัพธ์และเปรียบเทียบกับเป้าหมาย				
12. ผู้บริหารสถานศึกษาระบุจุดที่ต้องปรับปรุง นำผลการประเมินมาปรับแผนและพัฒนาแนวทางการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ				

3. ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมความสามารถของนักเรียน ครู หรือบุคลากรทางการศึกษาในการคิดค้นและพัฒนาแนวคิดหรือวิธีการใหม่ ๆ ที่ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ การพัฒนา และการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา โดยการนำเสนอแนวทางที่แตกต่างจากการปฏิบัติเดิม ๆ มีการออกแบบกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างสรรค์ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในห้องเรียน การปรับวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และสามารถตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

ข้อความที่ใช้วัดการบริหารเชิงนวัตกรรม ยุคดิจิทัล	เห็นด้วย +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	ข้อเสนอแนะ
ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์ จำนวน 6 ข้อความ				
13. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมความสามารถของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาในการคิดค้นและพัฒนาแนวคิดหรือวิธีการใหม่ ๆ				
14. ผู้บริหารเสริมสร้างการเรียนรู้ การพัฒนา และการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา				
15. ผู้บริหารสถานศึกษานำเสนอแนวทางการคิดสร้างสรรค์ที่แตกต่างจากการปฏิบัติเดิม ๆ				
16. ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเรียนการสอน				

ข้อความที่ใช้วัดการบริหารเชิงนวัตกรรม ยุคดิจิทัล	เห็นด้วย +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	ข้อเสนอแนะ
ของครูเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน				
17. ผู้บริหารสถานศึกษาปรับวิธีการประเมินผล การเรียนรู้ให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน ที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดความ เป็นธรรมและประสิทธิภาพ				
18. ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้เกิดการ เรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองต่อความ ต้องการที่หลากหลายของนักเรียน				

4. ด้านการประเมินคุณค่า หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการในการวัดและประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น จากการนำนวัตกรรมไปใช้งานจริง มีเป้าหมายในการตรวจสอบว่าการนำเสนอหรือพัฒนานวัตกรรมนั้นสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ มีการประเมินคุณค่าให้กับองค์กรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยการประเมินผลจะพิจารณาจากปัจจัยผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม หรือสิ่งแวดล้อม รวมถึงการวัดประสิทธิภาพ และความสามารถในการปรับตัวของนวัตกรรมอย่างยั่งยืน

ข้อความที่ใช้วัดการบริหารเชิงนวัตกรรม ยุคดิจิทัล	เห็นด้วย +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	ข้อเสนอแนะ
ด้านการประเมินคุณค่า จำนวน 6 ข้อความ				
19. ผู้บริหารสถานศึกษาวัดและประเมินผลลัพธ์ จากการนำนวัตกรรมไปใช้ในการศึกษา				
20. ผู้บริหารสถานศึกษาติดตามและตรวจสอบ ผลการดำเนินงานตามนวัตกรรมที่นำเสนอเพื่อให้ สามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้				
21. ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินผลการนำ นวัตกรรมไปใช้ว่ามีคุณค่าต่อสถานศึกษาและผู้มี ส่วนได้ส่วนเสีย				

ข้อความที่ใช้วัดการบริหารเชิงนวัตกรรม ยุคดิจิทัล	เห็นด้วย +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	ข้อเสนอแนะ
22. ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินผลนวัตกรรม โดยพิจารณาผลกระทบจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม				
23. ผู้บริหารสถานศึกษาวัดผลและประเมิน ประสิทธิภาพของนวัตกรรมที่นำมาใช้ใน สถานศึกษา				
24. ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความยืดหยุ่น ของนวัตกรรมเพื่อการปรับใช้อย่างยั่งยืน				

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ข้อความที่ใช้วัดความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย

1. ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการเชิงระบบในการพัฒนาและปลูกฝังค่านิยม ความเชื่อ ทศนคติ และแบบแผนพฤติกรรมร่วมของสมาชิกในสถานศึกษาให้ยึดถือความปลอดภัยเป็นค่านิยมหลักและความรับผิดชอบร่วมกัน รวมถึงการเสริมสร้างทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัยและตระหนักรู้เกี่ยวกับภัยคุกคามต่าง ๆ โดยแสดงออกผ่านองค์ประกอบสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ การปฏิบัติงานที่ยึดหลักความปลอดภัยอย่างเคร่งครัดและสม่ำเสมอ การมีภาวะผู้นำด้านความปลอดภัยผ่านการเป็นแบบอย่างและการส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม และการมีส่วนร่วมเชิงรุกในการพัฒนาและธำรงรักษาสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัย

ข้อความที่ใช้วัดการดำเนินงาน สถานศึกษาปลอดภัย	เห็นด้วย +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	ข้อเสนอแนะ
ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย จำนวน 7 ข้อความ				
1. ผู้บริหารใช้กระบวนการเชิงระบบในการพัฒนาและปลูกฝังค่านิยม ความเชื่อ ทศนคติ และแบบแผนพฤติกรรมร่วมของสมาชิกในสถานศึกษาในเรื่องความปลอดภัย				
2. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้สมาชิกในสถานศึกษาตระหนักถึงความปลอดภัยเป็นค่านิยมหลัก และรับผิดชอบร่วมกัน				
3. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัยในสถานศึกษา				
4. ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงภัยคุกคามต่าง ๆ และเตรียมการป้องกันภัยอย่างเหมาะสม				
5. ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานโดยยึดหลักความปลอดภัยอย่างเคร่งครัดและสม่ำเสมอ				
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำด้านความปลอดภัย ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม				
7. ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมเชิงรุกในการพัฒนาและธำรงรักษาสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัย				

2. **ด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัย** หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาสุขภาพกาย ใจ สังคม และสติปัญญา ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเป็นระบบผ่านแพลตฟอร์ม ที่รวดเร็วและสะดวก ได้แก่ การให้ความรู้ด้านสุขภาพ การป้องกันโรค การจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ ในสถานศึกษา การสร้างภูมิคุ้มกัน การสร้างแรงจูงใจเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ รวมไปถึงการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนและบุคลากรในสถานศึกษา

ข้อความที่ใช้วัดการดำเนินงาน สถานศึกษาปลอดภัย	เห็นด้วย +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	ข้อเสนอแนะ
ด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัย จำนวน 6 ข้อความ				
8. ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมสุขภาพกาย ใจ สังคม และสติปัญญา				
9. ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัยอย่างเป็นระบบผ่านแพลตฟอร์มที่รวดเร็วและใช้งานสะดวก				
10. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านสุขภาพและการป้องกันโรคเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมทางสุขภาพที่ดีของนักเรียนและบุคลากร				
11. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพที่สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา				
12. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการสร้างภูมิคุ้มกันและแรงจูงใจเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านสุขภาพ				
13. ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี				

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

3. ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาและยกระดับสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาครอบคลุม 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านกายภาพ ด้านสังคม และด้านจิตวิทยา โดยมุ่งสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงานของบุคลากรทางการศึกษาและการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านกายภาพเน้นการจัดการพื้นที่และวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย ด้านสังคมมุ่งพัฒนาความสัมพันธ์และการทำงานเป็นทีม และด้านจิตวิทยามีเป้าหมายในการส่งเสริมสุขภาพจิตใจและเสริมสร้างขวัญกำลังใจ รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นในการทำงานและการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานและการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

ข้อความที่ใช้วัดการดำเนินงาน สถานศึกษาปลอดภัย	เห็นด้วย +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เห็นด้วย -1	ข้อเสนอแนะ
ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน จำนวน 7 ข้อความ				
14. ผู้บริหารมีการพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เหมาะสมกับการเรียนรู้				
15. ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาสภาพแวดล้อมครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านกายภาพ ด้านสังคม และด้านจิตวิทยา				
16. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดการพื้นที่ทางกายภาพโดยใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย				
17. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสัมพันธ์ภาพและการทำงานร่วมกันเป็นทีม				
18. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสุขภาพจิตและสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้เรียนและบุคลากร				
19. ผู้บริหารสถานศึกษาประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการทำงานและการเรียนการสอน				
20. ผู้บริหารสถานศึกษาประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานและการเรียนรู้อย่างยั่งยืน				

ตารางที่ 3.2 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
วิสัยทัศน์และกลยุทธ์									
1.	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดภาพ อนาคตที่พึงประสงค์ขององค์กรที่มี ความชัดเจน ทำทนาย และสามารถ บรรลุได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.	ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ ที่สะท้อนค่านิยม เป้าหมาย และ ทิศทางการพัฒนาบุคลากรทุกระดับ ดำเนินงานไปสู่จุดหมายร่วมกัน	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
3.	วิสัยทัศน์ของสถานศึกษาสะท้อน ถึงแผนการดำเนินงานเชิงระบบ ที่พัฒนาขึ้นจากการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมทั้งภายในและ ภายนอกองค์กรอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผน การออกแบบการพัฒนากระบวนการ เรียนการสอนของครูเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของ นักเรียน	+1	+1	+1	0	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้เทคโนโลยีในการสอนและ การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยเพิ่ม ประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
6.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินผล และนำผลมาปรับปรุงเพื่อพัฒนา ทักษะการคิดวิเคราะห์และการ แก้ปัญหาของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การนำไปปฏิบัติ									
7.	ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการ อย่างเป็นระบบที่ช่วยให้การ ดำเนินงานมีประสิทธิภาพและพัฒนา อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8.	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนอย่าง เป็นรูปธรรม กำหนดปัจจัยสู่ ความสำเร็จ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และขอบเขตงานด้วยเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9.	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินงานตาม แผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ ซึ่งช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการ ทำงานและการเรียนรู้ในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม การเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของ ผู้เรียนและบุคลากรทางการศึกษา ไปพร้อม ๆ กัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11.	ผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบและ ประเมินผลเป็นขั้นตอน เพื่อวิเคราะห์ ผลลัพธ์และเปรียบเทียบกับเป้าหมาย	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
12.	ผู้บริหารสถานศึกษาระบุจุดที่ต้องปรับปรุง นำผลการประเมินมาปรับแผนและพัฒนาแนวทางการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การสร้างความคิดสร้างสรรค์									
13.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมความสามารถของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาในการคิดค้นและพัฒนาแนวคิดหรือวิธีการใหม่ ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14.	ผู้บริหารเสริมสร้างการเรียนรู้ การพัฒนา และการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
15.	ผู้บริหารสถานศึกษานำเสนอแนวทางการปฏิบัติเดิม ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16.	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเรียนการสอนของครูเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17.	ผู้บริหารสถานศึกษาปรับวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
18.	ผู้บริหารสถานศึกษาปรับวิธีการ ประเมินผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับ การเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีและ นวัตกรรม เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม และประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การประเมินคุณค่า									
19.	ผู้บริหารสถานศึกษาวัดและประเมิน ผลลัพธ์จากการนำนวัตกรรมไปใช้ใน การศึกษา	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
20.	ผู้บริหารสถานศึกษาติดตามและ ตรวจสอบผลการดำเนินงานตาม นวัตกรรมที่นำเสนอเพื่อให้สามารถ บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
21.	ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินผลการนำ นวัตกรรมไปใช้ว่ามีคุณค่าต่อ สถานศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
22.	ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินผล นวัตกรรมโดยพิจารณาผลกระทบจาก ปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
23.	ผู้บริหารสถานศึกษาวัดผลและประเมิน ประสิทธิภาพของนวัตกรรมที่นำมาใช้ใน สถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24.	ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินความ ยืดหยุ่นของนวัตกรรมเพื่อการปรับใช้ อย่างยั่งยืน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 3.3 ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย									
1.	ผู้บริหารใช้กระบวนการเชิงระบบในการพัฒนาและปลูกฝังค่านิยมความเชื่อ ทศนคติ และแบบแผนพฤติกรรมร่วมของสมาชิกในสถานศึกษาในเรื่องความปลอดภัย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.	ผู้บริหารใช้กระบวนการเชิงระบบในการพัฒนาและปลูกฝังค่านิยมความเชื่อ ทศนคติ และแบบแผนพฤติกรรมร่วมของสมาชิกในสถานศึกษาในเรื่องความปลอดภัย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างปลอดภัยในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงภัยคุกคามต่าง ๆ และเตรียมการป้องกันภัยอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.	ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานโดยยึดหลักความปลอดภัยอย่างเคร่งครัดและสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.	ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำด้านความปลอดภัย ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
7.	7. ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วม เชิงรุกในการพัฒนาและธำรงรักษา สภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
การส่งเสริมสุขภาพอนามัย									
8.	8. ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการ ดำเนินงานเพื่อส่งเสริมสุขภาพกาย ใจ สังคม และสติปัญญา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9.	9. ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินกิจกรรม ต่าง ๆ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ อนามัยอย่างเป็นระบบผ่าน แพลตฟอร์มที่รวดเร็วและใช้งาน สะดวก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10.	10. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดกิจกรรม ให้ความรู้ด้านสุขภาพและการป้องกัน โรคเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมทาง สุขภาพที่ดีของนักเรียนและบุคลากร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11.	11. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดกิจกรรม ส่งเสริมสุขภาพที่สอดคล้องกับ นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12.	12. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการสร้าง ภูมิคุ้มกันและแรงจูงใจเพื่อปรับ เปลี่ยนพฤติกรรมด้านสุขภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13.	13. ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการ สภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการมี สุขภาพที่ดี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน									
14.	ผู้บริหารมีการพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เหมาะสมกับการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาสภาพแวดล้อมครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านกายภาพ ด้านสังคม และด้านจิตวิทยา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดการพื้นที่ทางกายภาพโดยใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
17.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสัมพันธภาพและการทำงานร่วมกันเป็นทีม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18.	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสุขภาพจิตและสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้เรียนและบุคลากร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19.	ผู้บริหารสถานศึกษาประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการทำงานและการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20.	ผู้บริหารสถานศึกษาประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานและการเรียนรู้								
	อย่างยั่งยืน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก จ
คำอธิบายจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตารางที่ 3.4 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหาร
เชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
ด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์	
1	0.52
2	0.52
3	0.46
4	0.70
5	0.60
6	0.62
ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.80
ด้านการนำไปปฏิบัติ	
7	0.75
8	0.66
9	0.54
10	0.72
11	0.61
12	0.79
ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.86
ด้านการสร้างความคิดสร้างสรรค์	
13	0.69
14	0.57
15	0.54
16	0.67
17	0.66
18	0.79
ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.84

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
ด้านการประเมินคุณค่า	
19	0.69
20	0.66
21	0.63
22	0.73
23	0.74
24	0.63
ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.98

จากตารางที่ 3.4 แสดงว่า ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารเชิงนวัตกรรมยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 24 ข้อ อยู่ในช่วงระหว่าง 0.46 ถึง 0.79 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 3.5 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงาน
สถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย	
1	0.51
2	0.50
3	0.49
4	0.50
5	0.51
6	0.50
7	0.51
ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.92
ด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัย	
8	0.50
9	0.68
10	0.57
11	0.57
12	0.57
13	0.57
ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.89
ด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน	
14	0.56
15	0.57
16	0.62
17	0.57
18	0.56
19	0.63
20	0.55
ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ	0.96

จากตารางที่ 3.5 แสดงว่า ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 20 ข้อ อยู่ในช่วงระหว่าง 0.49 ถึง 0.68 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

เมื่อพิจารณา ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารเชิงนวัตกรรม ยุคดิจิทัลกับการดำเนินงานสถานศึกษาปลอดภัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 44 ข้ออยู่ในช่วงระหว่าง 0.46 ถึง 0.79 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นายธีรศักดิ์ พันธุมาศ
วัน เดือน ปีเกิด	27 มีนาคม พ.ศ.2536
สถานที่เกิด	จังหวัดชลบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	50/184 หมู่ 5 ตำบลท่าช้าง อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี 22000
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ข้าราชการครู ตำแหน่ง ครู คศ.1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดห้วงน้ำขาว ตำบลห้วงน้ำขาว อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด 23000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2550	ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนโพนินทะ จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2556	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2560	ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ. 5 ปี) วิทยาศาสตร์แขนงฟิสิกส์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2568	ครุศาสตรมหาบัณฑิต ค.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี